

Peqqussutissatut siunnersummut nassuaatit

Nassuaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut:

Allannguutissatut siunnersuutip siunertaraa avatangiisit pillugit inatsiseqartitsinerup nukittorsarneqarnissaa, taamaalilluni taanna eqqagassalerinermermi ineriarornermut naapertuunneruleriassammat. Inatsiseqartitsinerup maanna atuuttup eqqakkani mingutserisarnerup pingartinniarneqarnera aallaavigigaluaraa, allannguutissatut siunnersummi pinaveersaartitsiniarnissap pingartinniarneqarnissaa siunniunneqarpoq.

1988-imi avatangiisit pillugit peqqussutip atuutilernerata kingorna, eqqakkanut taakkualu passunneqartarnerannut avatangiisinut tunngassuteqartuni ilisimasat annertusiartuinnarsimapput. Pingartumik nunat tamalaat avatangiisit pillugit suleqatigiinnerisa eqqakkat pillugit aalajangersaasarmeq pingaarutilimmik allannguuteqarsimavoq. Eqqakkat pillugit maleruagassat ilusilorseqarneranni ilaatigut piujuaanartitsinissamik periaatsip isummerfigineqarnera qitiusutut erseqqissaavagineqarpoq. Pissamaatit maangaannartinneqartarnerisa killilersimaarneqarnissaat siunertaralugu stoffit atortullu ingerlaartarnerat tamarmiusoq pingartinneqassaaq.

Allannguutissatut siunnersuut nalunaarusiaq "Kalaallit Nunaata eqqagassat pillugit inatsiseqartitsinerata misissuiffigineqarnera" (marts 2004) tunngavigalugu suliaavoq, Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqrifiup, Danmarkimi Miljøstyrelsenip KANUKOKA-llu akornanni suleqatigiinnikkut saqqummiunneqartoq. Nalunaarusiaq professorimit, dr. jur. & jur. dr. (h.c.) Ellen Margrethe Basemit aamma lektorimit, cand. jur. Birgitte Egelund Olsenimit suliarineqarpoq. Nalunaarusiaq suliaavoq danskit eqqagassalerinermut inatsiseqartitsinerannit, nunat tamalaat isumaqatigiissutaanniit pisussaaffiiniillu kiisalu kalaallit eqqagassalerinermut inatsiseqartitsinerannit atuuttumit misilitakkat aallaavigalugit. Taamatuttaaq nalunaarusiamti tunngavigitinneqarpoq "Kalaallit Nunaannut eqqakkat pillugit iliuusissatut pilersaarummut missingiut – august 2003", iliuusissanik, Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqrifiup ukiuni tulliuttuni eqqagassalerinermut tunngatillugu pisariaqartutut naliligaanik, nassuaatitaqartoq, tamatumani assigiissaarinissaq akuerineqarsinnaasoq anguneqarsinnaassappat.

2. Siunnersuutip immikkoortui pingarnerusut:

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik peqqussut maanna atuuttoq 1988-imi suliaavoq danskit avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik inatsisaat 1974-imeersoq tunngavigalugu. Avatangiisit pillugit peqqussummik 1993-imi, 1996-imi kingullermillu 2004-mi annikitsunik iluarsiisoqarpoq, tamatumani ilaatigut suliffeqarfiiit immikkut mingutserisartut inatsiseqartinneqarneranni maleruagassanik ullutsinnut naleqquttunik tunngaviliisoqarluni, kingullermillu allannguuteqartitsinermi Kalaallit Nunaanni immiaaqqanik maqinnartakkanik tuniniaasoqartalernissaanik periarfissiinissaq siunertarineqarluni.

Siornatigut allannguutigitinnejartut pingaarnertut siunertaraat pinartumik ajornartorsiutaalersut aaqqiivigineqarnissaat. Taamatuttaaq allannguutissatut siunnersuutigineqartut taamaattunut tunngatinnejassapput, peqatigitilluguli allannguutissatut siunnersuutip aallaavigai nunani tamalaani avatangiisut tunngassuteqartut allannguuteqaleriartornerat.

Allannguutissatut siunnersuummi eqqakkat allatut eqqarsaatersorfigineqartarnissaat siunniunneqarpoq, tamatumani pinaveersaartitsineq nutaatut ilanngunneqassalluni. Eqqakkat pillugit inatsiseqartitsinermi nutaalialasumi eqqakkat marloqiusatut nalilerneqarput, tamatumani eqqakkani ilaatigut pissamaateqarnermut tunngassuteqartut ilaatigullu mingutsitsinermut tunngassuteqartut ilanngunneqarlutik. Ukiuni kingullerni nunani tamalaani, tassunga ilanngullugu EU-mi, eqqakkanik nioqqutissiaasunik atoqqiinikkut iluaquteqaqqinnikkullu eqqakkat annertussusaasa annikillisinnejarnissaat pingaartinnejariartorput, tamatumani atortussiassat piukkunnartut pineqarlutik. Taamatuttaaq eqqakkat annikillisinnejarnissaat eqqarsaataavoq. Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaanni maanna atuuttumi eqqagassalerinerlu pillugu nalunaarutini atuutsinneqartuni mingutsitsinermut tunngassuteqartut taamaallaat pingaarerutinnejarput. Siunnersuummi pissamaatinut tunngassuteqartut Kalaallit Nunaanni eqqakkat pillugit inatsiseqartitsinermut ilassutissatut ilanngunneqassapput.

Avatangiisit pitsaanerulersinneqarnissaannut atatillugu pingaarnertut eqqarsaatersuutit

Siunnersuummi avatangiisit pillugit inatsiseqartitsinermi periaatsit arlallit pingaartinnejarput, nunani tamalaani eqqakkat pillugit inatsiseqartitsinermut ilanngunneqartartut, atoqqiisarnissamik, suussutsinut agguataarisarnissamik, eqqakkat annikillisinnejarnissaannik kiisalu teknologiimik mingutserinnginnerusumik periaatsinik aallaaveqartut pillugit eqqarsaatersuutit. Allannguutissatut siunnersuummi siunertarineqarpoq, mingutsisineq mingutsitsinermillu killilersimaarininnissaq piujuannartitsinissamik eqqarsartarnerit aallaavigalugit nalilerneqartassasut. Nioqqutissiat avatangiisut tunngassuteqartortaat naliliiffigineqartassapput nioqqutissiornermiit igitsinermut ingerlaatsit tamaasa ilanngullugit naliliiffigisarlugit. Qularnaarneqassaaq, nioqqutissiap sapinggisamik sivisuumik piusinnaasarnissaa, sapinggisamik atoqqinnejartarnissaa iginneqarnerminilu mingutsitsinermik imaluunniit avatangiisnik akornusiinnginnissaa. Taamatuttaaq allannguutissatut siunnersuut suminngaanneersuunermik periaateq tunngavigalugu suliarineqassaaq, taamaalillunilu eqqakkat annertussusii suussusersinermi killilersimaarneqarnissaat

qularnaarneqassaaq, imaappoq eqqakkap nioqquitornermi, atorneqarnermini assigisaanniluunniit suminngaanneersunera. Suliarinninnerni ataasiakkaani, inuiaqatigiinnilu stoffit, atortussiat nioqquissallu atorneqartut katinnerini, suliarinninnerni sapinngisamik nukissanik atortussianillu atuinerup annikitsuutinniarneqarnissa, taamaalillunilu stoffit atortussallu annertussusaat, avatangiisinut igitanut akuulersut, killilersimaarneqalersillugit. Taamatuttaaq atoqqiisarnissamut periaaseq siunnersummi tunngaviutinneqarpoq. Periaatsip tamatuma eqqagassanik annikinnerusunik imaluunniit atortussiassanik ulorianaaateqannginnerusunik pilersoqartarnissaanut stoffit nioqquissallu atorneqareersut taarteqaatissaannik siunnersutigineqartunik toqqaasarnissaq periaarfississavai. Periaatsimi isumassarsiap tunngavigisaa tassaavoq, atortussiassat nioqquissalluunniit, inunnut avatangiisinullu ulorianaaateqannginnerusut ulorianaaateqarnerusut pinnagit toqqarneqartariaqartarnissaat, taakkua assigiimmik iluaqutasinnaassuseqapajaaraangata. Taamatuttaaq allannguutissatut siunnersummi BAT-imik periaaseq (teknologiip pitsaanerpaap atorneqarnissaanik periaaseq) ilanngunneqarpoq, tamatumani aalajangersakkani arlalinni pingartinneqarluni, teknologiip pitsaanerpaap atorneqartarnissa. Oqariaaseq siamasissutut nassuiarneqassaaq, teknologiillu pitsaanerpaap atorneqartarnissa teknologiip piginnaasai kiisalu avatangiisit illersorneqarnissaat inuiaqatigiillu aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugit naliliiffigineqartarpoq. BAT-imik periaaseq sanaartukkap ilusilerneqarneranut, illutaanut, aserfallatsaalineqartarneranut, ingerlanneqarneranut atorunnaarsinnejarneranullu piumasaqaatigineqartartunut pingaaruteqarpoq.

Eqqagassat pillugit inatsiseqartitsinermi periaatsit nutaat taakkua aallaavittut tunngavigaat, avatangiisit akornuserneqarnerisa pilerseqqinnejarnissaasalu kingorna akiorneqarnissaanninngarnit pinaveersaartitsinerup sunniuteqarnerusarnera.

Eqqakkat pillugit pingarnertut eqqarsaatersuutit

Eqqakkat pillugit inatsiseqartitsinermut tunngatillugu Inatsisartut peqqussutaata 1988-imiilli atuutilernerani avatangiisit pillugit peqqussummi allannguiteqarttsisoqarsimannilaq. Avatangiisit pillugit peqqussummi maanna atuuttumi eqqakkat annertuumik pineqanngillat. Avatangiisit pillugit pieqqussummi maanna atuuttumi eqqakkanut tunngassuteqartut pingartumik § 7, imm. 1, nr. 4-mi aalajangersaavigineqarput. Aalajangersagaq naapertorlugu Naalakkersuisut maleruagasssanik aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugit eqqakkanik igitsinermut, tassunga ilaallutik uuliat akuutissallu eqqagassat pillugit, aningaasartuutit matussuserneqarnissaannut qularnaveeqqusiiinissamullu aningaasartuutit matussuserneqartarnissaat. Ilaatigut aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Igitassanik eqqaasarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 28, 17. september 1993-imeersoq aamma Oliakunit akuutissanillu eqqagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 29, 17. september 1993-imeersoq atuuttussanngortinnejarnit.

Eqqakkat eqqakkanullu tunngassuteqartunik ajornartorsiutaasartut inuiaqatigiinni akuuleriartuinnarput, taamaattumik suliassaqarfipuk sukumiisumik annertuumillu aalajangersaavigineqartarnissaas pisariaqarluni. Tamanna tunngavigalugu

siunnersuutigineqarpoq eqqakkat eqqakkanillu igitsisarneq pillugu kapitalimik avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu peqqusummi ilanngussisoqarnissaat.

Tamanut tunngatinneqartumik pinaveersaartitsiniumillu avatangiisit pillugit ingerlatsineq avatangiisit pillugit peqqusummi maanna atuuttumiittumi ingerlatsinermut sakkunut ilassutissanik ingerlatsinermut sakkunik nutaanik piumasaqaateqalersitsivoq. Eqqakkat pillugit pilersaarusruneq suussusersiinerlu tassaapput allannguutissatut siunnersuummi nutartaasut. Siunnersuummi piumasaqaatigineqarpoq, kommunit ataasiakkaat eqqakkat annertussusaannik suussusaannillu nassuaateqartassasut, taamatuttaaq ullumikkut siunissamilu eqqagassalerisarneq nassuaateqarfingisassagaat, tassunga ilanngullugit sanaartukkut nutaat. Taamaaliortoqarpoq eqqagassalerinerup avatangiisit inuiaqatigiillu aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugit pissusissamisortumik pinissaa qularnaarniarlugu. Allannguutissatut siunnersuut aammattaaq kommunini eqqagassalerinermi inatsiseqartitsinerup erseqqinnerusumik tulluussarnerunissaanik kissaateqarnermut tunngatinneqassaaq, soorlu suliarinnittarnermi taamaaliortoqartartoq. Taamaalilluni maanna inatsiseqartitsinermi suussutsinut immikkoortiterisarnissamut piumasaqaatinik tunngavissaqartitsisoqanngilaq, soorluttaaq eqqakkat suussusaannik ikuallassinnaasunik ikuallassinnaanngitsunillu immikkoortiterisarnissamik piumasaqaateqarnissamut tunngavissaqartitsisoqarani. Ullumikkut illoqarfinni anginerusuni tamani eqqakkanik ikualaavinnik tigooraavinnillu pilersitsisoqareerpoq, tamatumalu immikkoortiterisarnissaq pisariaqalersippaa, sanaartukkut taakkua siunertarineqartut naapertorlugit ingerlanneqarluassappata. Taakkua saniatigut allannguutissatut siunnersuut allannguutinik arlalinnik ilaqlarpoq, suliassaqarfinnik aalajangersaavigineqanngitsunik, ulluinnarni ajornartorsiulersitsisartunik, iluarsiviginnittussanik. Kommunit arlallit erseqqissaatigaat, umiarsuit, angallatit, biilit snescooterillu maaniinnarmiitinneqartartut ajornartorsiutaaleriartortut. Allannguutissatut siunnersuummi siunniunneqarpoq, suussutsit maaniinnarmiittut eqqagassatut naliliiffigineqartarnissaasa aalajangiiffigineqartarnissaannut kommunit piginnaatinneqalissasut, taakkualu inussarsiunneqartarnissaannut iginneqartarnissaannullu maleruagassiisoqarpoq. Taamatuttaaq illoqarfiit nunaqarfiillu killeqarfiisa avataanni, illuaqqat illullu aasarsiortarfait amerliartorneri peqatigitillugit, eqqagassalerinerup aalajangersaavigineqarnissaanut tunngaviliisoqarnissaas pisariaqalerpoq.

Avatangiisit aningaasartuutit pillugit pingaarnertut eqqarsaatersuutit

Siunnersuutip kingunerissavaa avatangiisit aningaasartuutit allatut isigineqartarlernissaat. Siunnersuummi pingaartinneqarpoq, avatangiisit aningaasartuutit nalinginnaasumik sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuutinut ilanngullugit naatsorsuuserneqartarnissaat. Maanna avatangiisit pillugit peqqusummi atuuttumi § 8, imm. 2 naapertorlugu akiliuteqaqqusisarnissamut maleruagassanik aalajangersaanissamut periarfissaqartitsisoqarpoq. Aalajangersakkap tamatuma erseqqissaavigineqarnissaas pisariaqalersimavoq, taamaattumik allannguutissatut siunnersuut aalajangersakkamik nutaamik § 35d-mi, allannguutissatut siunnersuummi nr. 10-miittumi, ilaqtinneqarpoq. Siunnersuutip § 35d, imm. 1-iani tunngaviliisoqarpoq,

eqqagassanik katersuinernut kommunit akiliuteqaqqusisinnaanerat, aammali ingerlatsinermut, aqutsinermut pilersaarusrornermullu, eqqakkat annertussusaannik suussusaannillu paassisutissanik katersuineq nalunaarsuinerlu kiisalu tigooraavinnik, eqqakkanik ikuallaavinnik sanaartukkanillu allanik eqqakkanik atoqqiinermut, ikuallaanermut igitsisarnermulluunniit pilersitsinermut ingerlatsinermullu aningaasaliissuteqartarnissamut. Siunnersuutip kinguneqaatigissavaa, avatangiisinut aningaasartuutit nalinginnaasumik naatsorsorneqartarneri avatangiisinut sunniutinut akornutaasunut, nioqqutissiornerup nioqqutissialluunniit avatangiisinut akornusiinerisartagaannut, tunngaviutinneqartassasut Taamaalilluni siunnersuutip siunniussaraa, siunissami avatangiisitigut akuersissutini sanaartukkanut eqqakkanik uninngatitsiviusunut atorunnaarsitsinermut suliareqqiinermullu piumasaqaateqartoqartarnissa. Siunnersuutip mingutserisup namminneerluni akiliisarnissaanut periaaseq malittaraa qularnaassallugulu, siunissami suliffeqarfinni taamaattuni atorunnaarsitsinermut suliareqqiisarnermullu aningaasartuutinik Naalakkersuisut akiliisarunnaarnissaat.

Nunat tamalaat isumaqatigiissutaat pillugit pingaarnertut eqqarsaatersuutit

Allannguutissatut siunnersuut aammattaaq Kalaallit Nunaata nunat tamalaat pisussaaffiinut tunngasortaqarpoq. 1994-imi Baselimi isumaqatigiissut, Kalaallit Nunaannut piumasaqaatitaqanngitsumik, Danmarkimit atuuttussangortinneqarpoq. Taamaalilluni Kalaallit Nunaat Baselimi isumaqatigiissummut ilaatinneqarpoq, eqqakkanut avatangiisinut ulorianaaateqartunik eqqussuinissamik annissuinissamillu pinnittumut. Taamaattumik § 35f-imik siunnersuusiorqarpoq, Baselimi isumaqatigiissutip kingunerisaanik Kalaallit Nunaata inatsiseqartitsinerani piviusunngortitsinissamik ilapittuisussamik. Eqqakkanik nunanut allanut assartuisarnissaq pillugu kingorna Baselimi isumaqatigiissut, Naalakkersuisut 7. januar 1998-imi isumaqatigiissutigisaannik, allannguuteqartinneqarpoq. Paarlattuanillu nunanut allanut eqqakkanik ulorianaaateqartunik assartuinermut atatillugu ajoquisinerit taarsiiffigineqartarnissaannut akisussaaffigineqarnissaannullu Baselimi isumaqatigiissummi ilassutip Kalaallit Nunaannut atuutilernissaa Kalaallit Nunaata suli isummerfiginngilaa.

Kalaallit Nunaata ullumikkut eqqakkat ulorianaaateqartut Danmarkimut nassiussuuttarpai. Siunissami imaalerataannaavoq eqqakkat ulorianaatillit nunanut allanut nassiunneqartalernissaat. Taamaattumik siunnersuutip siunniuppa, eqqakkanut taaguutit immikkoortullu nunani tamalaani atuutsinneqartut, Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinermut ilanngunneqarnissaat. Tamatumani Kalaallit Nunaata nunallu tamalaat akornanni amigartumik assigiissaarisoqannginnera pissutigalugu pisuni aalajangersimasuni taaguutit taakkua atuuffiilu pillugit paatsoortoqartarsinnaanera pinngitsoortinniarlugu. Allannguutissatut siunnersuutip § 35a, imm. 2-ata pissutsit taakkua pivai.

Taamatuttaaq siunnersuutip suliarineqarnerani Århusimi isumaqatigiissummi isumassarsiertoqarpoq. Isumaqatigiissut Danmarkimit atuuttussangortinneqarpoq, Kalaallit Nunaannut piumasaqaatitaqanngitsumik. Isumaqatigiissut kikkut tamat avatangiisit pillugit paassisutissanik pissarsiniarsinnaanerannik, avatangiisit pillugit aalajangiernik naammagittaalliuuteqartarnissamillu naammagittaalliuutillu taakkua

eqqartuussisutigut misilinneqartarnissaannut maleruagassanik aalajangersaaviuvoq. Isumaqtigiissutip imarisaa avatangiisit pillugit apeqqutinut tunngatillugu apeqqutinullu taakkununnga tunngalluinnartunut oqartussaasut "paasissutissiisarnissaattut" nassuaasiinnarneqarsinnaalluarpoq. Isumaqtigiissutip aalajangersaavigaa, oqartussaasut avatangiisit pillugit paasissutissanik pisariaqartunik katersuisussaatitaanerat sulissutigissallugulu, paasissutissat kikkunnut tamanut pissarsiariuminarsarneqarnissaat, assersuutigalugu qarasaasiaq aqqutigalugu avatangiisit pillugit inatsiseqartitsinikkut, avatangiisit pillugit nalunaarusiatigut, kommunit pilersaarutaasigut eqqakkallu pillugit pilersaarutitigut.

Århusimi isumaqtigiissutip siunniussaraa, avatangiisit pillugit soqutigisaqaqatigiit pisortat naammagittaalliuuteqartarfiini eqqartuussisunilu naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissinneqartarnissaat. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaanni isumaqtigiissutip kaammattuutaasa ilanngunneqarnissaat. Naammatittaalliuuteqarsinnaatitaasut ilaneqarnissaat § 41, nr. 4-mik nutaamik ilanngussinikkut peqatigiiffinnik soqutigisaqaqatigiinnillu, sukisaarsartarfinnik pingautilinnik soqutiginninnermik isumaginnittussatut siunertaqartunik, amerlineqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut aqutsinikkullu sunniuteqaataasussat:

Siornatigumut sanilliullugu allannguutissatut siunnersummi eqqagassalerinermi pinaveersaartitsiniarnerunissaq siunniinneqarpoq. Avatangiisit akornuserneqarnerisa pilerseqqinneqarnissaat kingorna akiorneqarnissaanninngarnit pinaveersaartitsineq sunniuteqarnerusarpoq. Inuiaqtigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu illersorneqarsinnaanngitsumik passussinerit kingunerisaannik ajoqsiinerit kingunerisaasa iluarsineqartarnissaanninngarnit pinaveersaartitsineq akikinneruvoq. Avatangiisit pillugit peqqussut maanna atuttoq killiliussaqarfittut inatsiseqartitsinertut ilusiligaanera pillugu, siunnersummi allannguutit amerlanerit pingaartumik nalunaarummi sukumiisumik maleruagassanik aalajangersaanissamik tunngavissiiviginntuupput. Nalunaarutinik suliaqarnermi aningaasaqarnikkut aqutsinikkullu sunniuteqaataasussat tusarniaaffiginninnikkut qulaarneqassapput, tamatumani susassaqartut tamarmik, allannguutinik attuisussat, tusaaniarneqassallutik. Kingorna suliassaqarfimmi nalunaarut aningaasartuuteqarnerulerermik kinguneqartitsisussatut paasineqassagaluarpat, aningaasartuutaanerulersussat taakkua Naalakkersuisut nalinginnaasumik aningaasaqarnikkut tulleriaarinerinut ilanngunneqarumaarput. Taamatuttaaq iliuutsit kommuninut aningaasaqarnikkut sunniuteqaateqartitsisussat ataatsimoortumik tapiissutit eqqarsaatigalugu Namminersornerullutik Oqartussat KANUKOKA-llu akornanni isumaqtigiinniutissaatinneqartassapput.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata allannguutissaatut siunnersuutip aningaasaqarnermut tunngasutigut naliliivigineqarnera pillugu allakkiamik 2005-imi suliaqartoqarpoq. Allakkiaq "Kalaallit Nunaanni eqqagassalerinermut tunngasunik aningaasaqarnikkut misissueqqissaarneq" (maj 2005) ilaatigut Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup peqqusineratigut ingeniuurit siunnersuisartut suliffeqarfiannit Carl Bromit suliaavoq.

Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup tunngavittut piumasaqaatitaa tassaavoq, iliuusissatut siunnersutigineqartut tamarmik ukiuni qulini tulliuttuni akuersissutigineqarnissaat aallartinneqarnissaallu. Taamaalilluni siunnersuummi aningaasaqarnikkut sunniutaasussat qaffasinnerpaaffissaannut naatsorsorneqarput.

Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup tunngavia tassaavoq iliuusissat aqqanillit allannguutissatut siunnersuutip imarisaasa peqqissaartumik misissuiffigineqarnerat. Iliusissat ataasiakkaarlugit, taakkua siunertaat, nassuaataat piumasaqaataallu kiisalu iliuusissap aningaasaqarnikkut sunniutissaatut ilimagineqartut misissuiffigineqassapput. Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup sunniutissai ilaatigut pisortanut (Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu ataatsimoortillugit) namminersortunut inunnnullu ataasiakkaanut (kalaallit inuussutissarsiutinik ingerlataqartut innuttaasallu) naatsorsuusiugaapput.

Misissueqqissaarnermi misissugassat pingaarutilit pingasut saqqummiuteqqarneqassapput. Siullermik aallarniutitut aningaasartuutit, allannguutissatut siunnersuutip toqqaannartumik sunniutigisassaatut ilimagineqartut aningaasartuutillu, nalunaarutitigoortumik maleruagassat aalajangersarneqartussat kingunerisassaat, misissorneqassapput. Taamaalilluni misissueqqissaarnerup piffissaliussartaa soqutiginaateqalissaq, aningaasartuutimmi siunnersuutip akuersissutigineqarnerata kinguninngua paasinarsissammata allallu aatsaat kalaallit inuiaqatigiivinut sunniutissartaat nalunaarutit suliarineqareerpata paasinarsissallutik. Misissueqqissaarnermi piviusungortitsinissaq ukiunut qulinut piffissaligaavoq, aallaqqasiummili erseqqissaatigineqarpoq, aningaasaqarneq aqtsinerlu eqqarsaatigalugit piffissaliussamik sivisunerulaartitsinissaq iluaqtaanissaa. Aappaattut aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup sunniutissai ilaatigut Namminersornerullutik Oqartusanut kommunillu ataatsimoortillugit namminersortunut kalaallit inuussutissarsiutinik ingerlataqartuinut innuttaasunullu paasiniarneqarput. Taamatuttaaq aningaasaqarnikkut sunniutissanut aningaasaliinerit, ingerlatsinermut aningaasartuutit aqtsinikkullu aningaasartuutit naapertorlugit naatsorsuusigaassapput.

Misissueqqissaarnerit inernerri ilangussani marlussunni paassiumarsarlugit saqqummiunneqassapput, tamatumani iliuusissanut ataasiakkaanut, assersuutigalugu pisortanut, sunniutissatut ilimagineqartut immikkoortinnejassallutik, iliuusissallu ullumikkut ukiullu qulit ingerlaneranni sunniutissaat takuneqarsinnaassallutik.

Avatangiisit pillugit peqqussitissatut siunnersuutip kingunerisanik misissueqqissaarneq iliuusissanut aningaasaliinissamik siunnersutinik imaqartinnejarpoq. Eqqagassat pillugit aaqqissuuussinerit aallaavittut akiliuteqartitsisarnikkut, akileraartarnikkut, avatangiisit illersorniarlugit akitsuusiinikkut imaluunniit aalajangersimasunut akileeppusarnikkut tunisassiortunillu akisussaatisinermut aaqqissuuussinertigoortumik, tamatumani tunisassianik sanaartortut tunisassiat eqqagassartaasa iginneqartarnissaannut aningaasaliisarnerisigut, aningaasaliiffigineqarsinnaapput. Aningaasaliinerittaaq inuussutissarsiortuniit inunnillu ataasiakkaaniit nammineerluni akiliisarnikkut pisinnaapput, assersuutigalugu biilit iginneqarneranni imaluunniit suliffeqarfimmi avatangiisinik misissueqqusinermi.

Misissueqqissaarnikkut siunnersuummi aningaasaqarnikkut aqtsinikku sunniutaasussat naliliiffigineqarnissaannut pisortanut inuussutissarsiuteqartunullu tunngavissanik patajaatsunik suliarinnittooqarpoq. Pisortanut sunniuteqaataasussat kinguliini eqikkarneqassapput.

Iliuuserineqartussat, Namminersornerullutik Oqartussanut kommunillu ataatsimoortumik aningaasaqarnikkut sunniuteqaataasussat, tasssaapput pisortat ingerlataanni mingutserinerup killilersimaarneqarnissaanut iliuuserineqartut, eqqagassalerinermut tamarmiusumut tunngatillugu kommuninut siunnersuineq ilitsersuinerlu, kommunini suussutsinut immikkoortiterisalernissaq, eqqagassaleriffinni pisortanik sulisorisanillu pikkorissartitsinerit, eqqaaviit atorunnaakkat atorunnaarsinneqartarnerat, siunissami eqqaavinnik avatangiinut qularnaarinninnermi sillimmasiinerit, kommunini eqqagassalerinerup siuarsarneqarnissaa nunalu tamakkerlugu ukiunut sisamanut eqqakkat pillugit iliuusissatut pilersaarusiorneq.

Pisortat ingerlataanni mingutsitsinerup killilersimarneqarnissaanut iliuuserineqartussat siunnersuutip § 4a-p aallaavigai. Aningaasaqarnermut sunniutissat misissoqqissaarneqarneranni iliuusissat erseqqissut arallit eqqarsaatersuutigineqarput, eqqakkat pilersinneqartartut annertussusaannik annikillisitsisussanik, eqqakkat immikkoortiterneqartarnissaannik pitsaunerulersitisussanik, eqqakkat uninngatinneqartartut ikilisinneqarnissaannik, kiisalu Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu avatangiisnut mingutsitsisuunngitsunik pisiniartarnerup siuarsarneqarnissaanut iliuusissat. Iliusissat erseqqissut tassaapput immikkut suliaqartartunut sammititanik paasisitsiniaanerit, toqqakanut toqqaannartumik suliffeqarfinnullu ataasiakkaanut angisuunut iliuuseqartarnerit, oqalugiartitsinerit isumasioqatigiissitsinerillu. Ukiumut ingerlatsinermut aningaasartuutit tamarmiusut 350.000 kr.-iussapput aqtsinissamullu 250.000 kr.-iussallutik.

Misissueqqissaarnermi sillimaffigineqarpoq, siunnersuummi atuarneqarsinnaasutut, iliuuserineqartussat saniatigut innuttaasunut inuussutissarsiuteqartunullu kiisalu pisortat oqartussaasuunut tunngatillugu paasisitsiniaanissanut aningaasanik immikkoortitsinissaq aamma pisariaqassasoq. Taamatuttaaq kommunit siunnersorneqartarnissaannut periarfissat annertusineqarnissaat pilersinneqartariaqarpoq. Iliuuserineqartussat nutaat taakkua piviusunngortitsinissaasa naammaginartuuniissaannut pisariaqartitsineq nalilerneqarpoq, siunnersuummi annertuujuvoq innuttaasut, suliffeqarfiiit kommunillu pisussaaffinnik arlalinnik nutaanik pisussaaffiliissammatt.

Nalilerneqarpoq, pingaartumik eqqagassalerinermut suliassaqarfik eqqarsaatigalugu, kalaallit kommuniiwik siunnersuisarnissap ilitsersuisarnissallu annertusineqarnissaat pisariaqarnerulissasoq. Kommunit eqqakkat pillugit pilersaarutinik eqqakkallu pillugit ileqqoreqqusanik, eqqakkanik pitsaunerusumik immikkoortiterneqartalernissaannik eqqakkanillu ikuallaavinnik pitsaunerusumik ingerlatsalernissaannut eqqaavitoqqallu atorunnaarsinneqarneranni suliareqqinneqartarnerannilu mianersornerunissamik suliniuteqalernissaannik siunnersuut imaqartinneqarpoq. Siunnersuutigineqarpoq, ilitsersuisarnissat taakkua

isumagineqarnissaannut Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfimmi sulisorisassamik ullup affaani atorfinititsisoqarnissaa. Aningaasartutissat ukiumut katillugit ingerlatsinermut 50.000 kr.-iussapput aqutsinermilu allaffissornermut 250.000 kr.-iussallutik.

Eqqakkat suussusiinik immikkoortiterisalerneq kommunini arlalinni tigooraavilinni allanillu pilinni pilersinneqareerpoq. Piumasaqaatigineqarpoq, ikinnerpaamik eqqakkanik ulorianaatilinnik, qarasaasianik eqqagassanik aamma nillataartitsivinnik erititsivinnillu immikkoortiterisalernissaq.

Suussutsinut immikkoortiterisarnissami aningaasartuutit qulaarneqarnerat kommuninut angisuunut, immikkoortiterisarnermik aallartitsisimasunut, kommuninut mikisunut akunnattunullu nunaqarfinnullu aningaasartuutinut agguataagaapput. Ingerlatsinermut aningaasartuutit kiisalu aningaasaliissutissat amerlassusaat innuttaasut amerlassusaasa kiisalu sanaartukkat atuuttut pisinnaasaat apeqquaatillugit naatsorsugaapput. Erseqqissaatigineqarpoq, kommunini suussutsinut immikkoortiterisalernissap aningaasaqarnikkut sunniutissai nunami maani Danmarkimilumi suliniutini misilitakkat kisitsisaat tunngavigitinneqarmata, kisitsisilli eqqoqqissaannginnerat eqqarsaatigineqassaaq.

Piumasaqaatigisassat misissueqqissaarnermi saqqummiunneqartut eqqarsaatigalugit nalilerneqarpoq, kommunini angisuuni suussutsinut immikkoortiterisalernissamut 82.500 kr.-inik aningaasaliisoqartassasoq ingerlatsinermullu 660.000 kr.-inik aningaasaliisoqartassalluni, kommunini mikisuni akunnattunilu 500.000 kr.-inik aningaasaliisoqartassasoq maannamiillu ingerlatsinermut 200.000 kr.-inik, aaqqissuussinerullu tamakkiisumik inerisarneqareerpat ukiut qulit qaangiuppata 1.900.000 kr.-inik aningaasaliisoqartarnissaa. Nunaqarfinnut aningaasartuutissat ukiumut 60.000 kr.-inik aningaasaliisarnissat ingerlatsinermullu sanaartugassamut pilersaarut saqqummiunneqartoq naapertorlugu 30.000 kr.-it. Aaqqissuusineq ukiut qulit qaangiuppata piorsarneqareerpat, ukiumut ingerlatsinermut aningaasartuutit katillugit 270.000 kr.-iusassapput.

Siunnersuummi § 7, imm. 1, nr. 17 naapertorlugu avatangiisinik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqartalernissamik taakkuninngalu tamanut saqqummiussisarnissamik Naalakkersuisut maleruagassaliorsinnaapput. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq avtangiisinik ar-tukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqartalersinnaanissaq periarfissinniarlugu Inatsi-sartut 2006-imi upernaakkut ataatsimiinnerminni (UPA 2006/42 aamma 56) aalajangigaat naapertorlugu.

Aningaasatigut kingunerisassat pillugit misissueqqissaarnerit 2005-imi ingerlanneqarmata avatangiisinik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqartalernissap aningaasatigut kingunissai ilanngunneqarsimanngillat. Nunatsinnili pilersaarut naammassineqarsimasoq Danamarkimilu kisitsisitigut misilitakkat aallaavigalugit avatangiisinik artukkiinnginnissaq pil-lugu naatsorsuutinik suliaqartalernissami Namminersornerullutik Oqartussanut kommuninul-lu aningaasatigut ataatsimut kingunerisassat ersersinniarneqarsimapput.

Avatangiisirut Pinngortitamullu Pisortaqarfik avatangiisirik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqartalernissaq pillugu peqqussutissamik suliaqassaaq, avatangiisirik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqartalernissamut ilitsersuutinik ilalerlugu. Suliassanut pineqartunut aningaasartutissat missingersuutaareersut iluanni tiguneqarsinnaanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Avatangiisirik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqartalernissamut kommunit annertunerusumik ilitsersorneqarlutillu siunnersorneqartarnissaat ilimasisariaqarpoq. Siunnersuutigineqarpoq avatangiisirik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqartalernissaq pillugu kiisalu avatangiisinit pillugit aqutsineq pillugu ukiumut marloriarluni isumasioqatigiisitsisoqartassasoq Ingerlatsinermut aningaasartutissat ukiumut 200.000 kr.-iunissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Avatangiisirik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqartalernissap eqquunneqarneratigut kommunit arlalitsigut nutaanik suliakkerneqassapput. Kommunit isumagisarilissavaat kommunit paaqqinnittarfii, pisortat illuutai, tassunga ilanngullugit timersortarfiit, atuakkanik atoniartarfii piorsarsimassutsikkullu illuarsuisa nukissamik atuineri pillugit paasissutissanik katersisarnissaq. Paasissutissat katarsorneqartut avatangiisirik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqarnissami tunngavigineqassapput, takkulu sakkutut atorneqassapput kommunit avatangiisit pitsanggorsarniarlugit sulineranut atatillugu nakkutilliinissami aqutsinissamilu kiisalu avatangiisit pillugit kommunini innuttaasunik oqallinnernik aallartitsinissani.

Avatangiisirik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik kommunini suliaqartalernissaq naatsorsuutigineqarpoq agguaqatigiisillugu 250 tiiminik sivisussuseqassasoq, taakkulu suliffeqarfait marluk avatangiisirik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaqartarnerisa annertoqatigaat. Taamaasilluni ingerlatsinermut ukiumut aningaasartutissat 30.000 kr.-iunissaat naatsorsuutigineqarpoq. Piffissami ungasinnerusumi pisariaqarsinnaavoq uuttortaanermut atortutigut, ingerlaavartumik nukissatigut aserfallatsaaliinermut aamma nukissaqarnermut pitsangorsaasoqassasoq. Sisimiut Qaqortullu kommuuniisa avatangiisirik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik suliaasali siulliit takutippaat aningaasatigut ileqqaarnissamut periarfissaqartoq pimoorullugu sulissutigigaanni soorlu innaallagissamik, imermik kiassarnermillu atuinerit appartinnissaat. Kommunit pineqartut aappaanut avatangiisirik artukkiinnginnissamik naatsorsuutinik suliaqartalerneq annertunerusumik aningaasartuuteqalernermik kinguneqamngilaq paarlattuanilli naatsorsuutigineqarluni ukiut 3-5 ingerlanerani ileqqaarfiusinnaalissasoq.

Siunnersuummi § 7, imm. 4 naapertorlugu sanaartukkani mingutseriffiusartuni ingerlatsinermi pisortaasut sulisorisallu ilinniartinneqartarnissaat pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Aningaasaqarnikkut sunniutissat misissoqqissaarneqarneranni eqqakkanik ikuallaavinni eqqaavinnilu kiisalu tigooraavinni sulisorisani ingerlatsinermullu pisortanik ilinniartitsinerit naatsorsuusiugaapput. Sulisorisat ataasiakkaat inuup atuuffianut ulluinnarnilu suliaanut sammititamik pikkorissarnissamik neqeroorfingineqartassapput. Pikkorissartitsisarnernut aningaasartuutit maanna ilisimaneqartut aallaavigalugit

siunnersummi nalilerneqarpoq, ukiumut ingerlatsinermut 530.000 kr.-inik allaffissornikkullu aqutsinermut 100.000 kr.-inik akeqassasut.

Siunnersuutip § 23, imm. 6-ianni eqqaaviijunnaartut atorunnaarsinnejartnerannik pinnippoq. Erseqqissaatigineqassaaq, atorunnaarsitsinissanut suliareqqiinissanullu maleruagassanik erseqqissunik suli oqaasertaliussisoqanngimmat, taamaattumillu atorunnaarsitsinissat aningaasaqarnikkut sunniutissaat nalorninalaarput.

Misissueqqissaarnermi piumasaqaatigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni tamarmi eqqaaviiit 25-t missaat atorunnaarsinnejassasut, ukiumullu eqqaavimmik ataatsimik atorunnaarsitsisoqartartoq. Suliassanut ilaapput eqqakkanik mingutserisartunik piaaneq, saviminernik sanaartornermilu eqqagassanik immikkoortiterineq ittujaarsaanerlu, eqqakkanik ikuallajasunik immikkoortiterineq kiisalu ujaqqat allallu atorlugit matoorineq pisariaqarfatiqgullu kuuffissiorneq. Taamaalluni illoqarfimmut nunaqarfimmullu qanittuniittunut minguttalinnik seersisarneq annikillisinnejassaaq. Eqqaavimmik atorunnaarsitsineq agguaqatigiissillugu akigisassaa 500.000 kr.-inut nalilerneqarpoq.

Siunnersummi § 23, imm. 7 naapertorlugu, ingitserisarnernut atortunut eqqaavinnullu nutaanut aningaasaqarnikkut qularnaveeqqusiiarnissaq piumasaqaataavoq, pisariaqartumik saliinissaq, avatangiisinut tunngatillugu atorunnaarsitsineq suliareqqiinerlu eqqortumik ingerlanneqartarniassammata.

Allannguutissatut siunnersummi § 23, imm. 6-8 naapertorlugit, suliffeqarfinnut kapitali 5-imiittunut, sanaartukkanut eqqakkanik uninngatitsivinnut tunngasunut, siunissami atorunnaarsitsinissamut suliareqqiinissamullu piumasaqaateqartoqartassaaq. Taamaalluni ingerlatat taamaattut atorunnaarsitsinermut atatillugu ullumikkumut naleqqiullugu aningaasartutaanerusalissapput. Tamatuma aningaasaqarnikkut sunniutissai suliffeqarfifup suussusianut annertussusianullu apeqqusiiissapput.

Taamatuttaaq suliffeqarfinnut kapitali 5-imiittunut qularnaveeqqusiiarnissaq pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput. Qularnaveeqqusiiarnissap piumasaqaatigissavaa suliffeqarfimmik aallartitsinermut imaluunniit annertunerulersitsisinaanermut nammineq aningaasaateqarluarnissaq. Qularnaveeqqusiiarnissamut aningaasat piumasaqaataasartussat qanoq amerlatiginissaasa apeqqutaatissavaat, suliffeqarfifup suussutsit ataasiakkaat uninngatitai suliffeqarfifullu annertussusia. Tamatumani suliffeqarfifit eqqakkanik uninngatitsisut kapitalilu 5 naapertorlugu akuersissuteqartussaatitaasut pineqarmata, suliffeqarfifit kiisalu sullissiviit allat taamaatunik soqutigisaqartut qularnaveeqqusiiarnissamik piumasaqaateqarnermut atatillugu tusarniarneqarumaarput.

Eqqaavinnut qularnaveeqqusiiarnissap qularnaassavaa, atorunnaarsitsereerner mi pineqartumi sillimaffigineqanngitsumik pisussanut, atorunnaarsitsinernut, avatangiisit misissuiffigineqartarnissaannut aningaasartutinut matussutissaqartoqarnissaa. Qularnaveeqqusiiarnissap qanoq annertutiginissaanut naatsorsuinerit danskit eqqaaviini qularnaveeqqusiiarnissat naatsorsorneqarneranni

Miljustyrelsenip paasissutissanik suliaasa naatsorsorneqarnerannut atatillugu ajutooratarsinnaanernut aningaasartuutinut tunngassuteqartillugit suliaapput.

Eqqaavimmut qularnaveeqqusiiressamut piumasaqaataasussat 1.860.000 kr.-iusussatut nalilerneqarput. Taakkua ataatsimoortumik immikkoortitanut aaqqissuussinermut ataatsikkut akilerneqartarnissaat, aningaaseriviit qularnaveeqqusiuressattut imaluunniit pinngitsoorani sillimmasiinikkut akiliisoqartarnissaat suli isumannaarneqangilaq. Eqqaavimmi nutaamik pilersitsinermi ukiut marlukkuutaarlugit qularnaveeqqusisoqartarnissaanik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq, taamaallunilu suliniutissamut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat ukiumut 930.000 kr.-iussapput.

§ 35c, imm. 2 aamma 4-mi allassimavoq, kommunit eqqakkat pillugit pilersaarusiussasut sumiissusersiisasullu, kommunip eqqagassalerinermik pilersaarutaanut ilanngunneqartussanik. Aningaasaqarmermut sunniutissat naatsorsorneqarnissaanni piumasaqaataavoq, suliap siullermeerluni aallartinneqarneranut eqqakkat pillugit ileqqoreqqusap eqqakkallu pillugit pilersaarutip imarisassaanik najoqqtassioritoqassasoq. Eqqakkat pillugit pilersaarut ukiut sisamakkutaarlugit suliarineqartassaaq, agguaqatigiissillugulu ukiumut aningaasartuutissat 275.000 kr.-iussangatinneqarput.

Ukiuni tulliuttuni qulini kommunit ilimagisariaqassavaat eqqagassalerinermik suliassaqarfimmi nukittorsaanissartik pimoorutilissagaat, oqartussaasutut suliassani, pisortat/inuit ataasiakkaat suliffeqarfiinik ilitsersuinermik ikorfartuinernillu kiisalu kommunini piumasaqaatit aaqqissuussinerillu nutaat piviusunngortinneqalernissaannut. Piumasaqaatigineqarpoq kommuninut tamanut nukissanik tunniussuinissamik pisariaqartitsisoqassasoq, eqqagassalereriaatsip ineriartortitseqqinnisanut, ileqqoreqqusat allallu nutarterneqarnerinut ullup affaa sulisorisassamut naapertuuttussamik. Aningaasartuutissat tamarmiusut ukiumut 4.500.000 kr.-iussangatinneqarput.

Kommunit eqqagassanut akiliutigisartagassaasa imarisassaat allannguutissatut siunnersuummi imaalillugit immikkoortortaligaassapput, tassani erseqqissumik allassimassalluni, kommuninut ataasiakkaanut akiliuteqartitsisarmi aningaasartuutit sorliit matussusiivigineqartarnissaat. Nalilerneqarpoq, kommunit siornatigornit ilimagisaagaluartutut katersuisarnissamik aaqqissuussinermut aningaasartuutiviit piinnarnagit, aammali ingerlatsinermut, aqtsinikkut allaffissornermut sanaartukkallu pilersinneqarnerinut, matussusiisarnissaat. Tamatuma kinguneraa, kommunit eqqagassalerinermut eqqakkanillu igitsisarnermut atatillugu aningaasartuutiviinik matussusiisalernerunissaq. Taamatuttaaq eqqagassanut akiliuteqartitsisarneq aningaasartuutit nutaat ilaannik, sanaartukkhat atorunnaarsinnejarnernanut suliareqqiinernullu paasissutissanik katersuinermi nalunaarsuinermilu kommunit akilertaligassaannik matussusiissutaasinnaassasoq.

§ 36b naapertorlugu siunnersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut ukiut sisamakkutaarlugit eqqakkat pillugit iliuusissatut pilersaarusiortassasut. Piffissassaliussassatut pilersaarut, aningaasaqarnikkut sunniutissanut tunngaviutinnejartoq, naatsorsuinernik nalorninartunik kinguneqartitsisimasoq

siuartinneqarpoq. Avatangiisut Pinngortitamullu Pisortaqaifiup ilimagaa, eqqakkat pillugit iliuusissatut pilersaarut siulleq 2009-mi piariissasoq, taamaalilluni kommunit sumiissusersiinermik pilersaarusiornermillu suliaqarnertik aallartissinnaalissallugu.

Nuna tamakkerlugu eqqakkat pillugit iliuusissatut pilersaarusiornissaq naqiteritsinernut 6.250 kr.-inik ingerlatsinermut aningaasartutinut 87.500 kr.-inik allaffissornikkullu aqutsinermut 31.250 kr.-inik akeqassangatinneqarpoq (eqqagassat pillugit iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnermut ataatsimut Avatangiisut Pinngortitamullu Pisortaqaarfimmi qaammatini pingasuni suliaqarneq).

Aningaasartutit ukiut sisamakkutaarlugit takkuttassapput, aningaasartutissanut 500.000 kr.-inut naapertuuttussat. Taamaattumik ukiumoortumik ataatsimut aningaasartutissat agguaqatigiissinnerat 125.000 kr.-iussaaq.

**Iliuusissat tamarmisut piviusunngortinneqassappata pisortanut
atingaasaqarnikkut sunniuteqaataasussat katinneri:**

Ingerlatat	Ukiumoortumik aningaasartutissat	
	Sanaartukkanut	Ingerlatsinermut allaffitsigullu aqutsinermut
Mingutsitsinaveersaartitsineq	0	600
Kommunit siunnersorneqarnerinut	0	300
Suussutsinut immikkoortiterineq, kommunit angisuut	82,5	660
Suussutsinut immikkoortiterineq, kommunit mikisut akunnattullu	500	1.900*
Suussutsinut immikkoortiterineq, nunaqarfiit	60	270*
Avatangiisnik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutit	0	200
Pikkorissartitsinerit	0	630
Eqqaaviit atorunnaarsinneqarnerat	500	0
Kommunit eqqagassalerineq pillugu pilersaarutaat	0	275
Kommunit allaffitsigut aqutsinerat	0	4.500
Nuna tamakkerlugu eqqakkanut iliuusissatut pilersaarut	6,25	118,75
Katillugit	1.148,75	9.453,77

Aningaasat tamarmiusut 1.000-inngugaapput. * Aaqqissuussinermut tamakkerlugu ineriartortitamut ingerlatsinermut aningaasartuutit tamarmiusut takussuserneqarput.

Allakkiami ilaatigut kommunini tamani iliuusissatut siunnersuutigineqartut piviusunngortinnejarnissaannut ukiunilu quliusuni suliniuteqarnermi aningaasaqarnikkut sunniutaasussat eqikkarneqarput. Misissueqqissaarnermi atuarneqarsinnaavoq, siunnersuutip aningaasatigut sunniutissai tamarmiusut Namminersornerullutik Oqartussanut 1.000.000 kr.-iussasut tamatumanilu kommunimut ataatsimut ukiumoortumik agguaqatigiissillugu 600.000 kr.-iussallutik (kommunit aaqqissuussaaneranni kommunit 18-it).

Misissueqqissaarnermi ukiuni quliusuni siunnersuutip aningaasaqarnikkut sunniuteqaatissai nassuiarneqarput. Piumasaqaataasoq tassaasimavoq, iliuusissat siullit 2006-iuinnalerpat aallartinnejarnissaassasut, taamaattumik misissueqqissaarnerup inernerri nalorninartoqalaassapput. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut sunniutissai tamakkiisut ukiumut 7.040.000 kr.-it aamma 13.165.000 kr.-inut nalilerneqarput. Takussutissami atuarneqarsinnaavoq, kalaallinut inuaqatigiinnut aningaasaqarnikkut sunniuteqaataasussat piffissaliussatut pilersaarummi saqqummiunnejartumi iliuusissat aallartinnejareerneranni ukiut arfineq pingasuni annertunerpaaffimminniissasut.

Naggasiutigalugu sanaartornermut aningaasartuutissat, ukiuni qulini siunnersuutaasut tamarmiusut piviusunngortinnejarnissa ingerlatsinermut allaffitsigullu aqutsinermut aningaasaqarnikkut sunniuteqaataasussat katinnerisa naatsorsorneqarneri naatsorsuusiorneqarput.

Allannguutissatut siunnersuutip nr. 10a-vani, § 35a, imm. 3-mi eqqakkat pillugit aqutsinermut tunngatillugu paassisutissiisussaatitaaneq pineqarpoq. Aalajangersagaq kommuninut, inunnut ataasiakkaanut, suliffeqarfinnut Naalakkersuisunullu sunniuteqaateqarnissaa nalilerneqarpoq. Aalajangersakkami tamatumani Naalakkersuisut eqqakkat pillugit aqutsinermut pingaarteqartunik suliffeqarfuit paasisutissanik pissarsiniarfingeqartarnissaannik periarfissinneqassapput. Tamatuma kinguneraa, suliffeqarfuit peqquneqarsinnaasut assersuutigalugu eqqakkat takkussuuttut eqqakkallu annertussusaat uuttortaanermilu annertussutsinut sanilliulugu pisariaqartumik inernernik eqqakkat pillugit oqartussaasut pisariaqartitaannik pissarsiniarnissamut paasisutisseeqquneqarsinnaalernissaat. Aalajangersagaq assersuutigalugu kommunit eqqakkanut sanaartugaannut atorneqarsinnaalluussaaq. Aningaasaqarnikkut sunniuteqaataasussat eqqoqqissaartumik nalilerneqarnissaat ajornakusoopoq, tamatumanimi suliffeqarfuit suussusia aalajangersakkallu qanoq annertutigisumik atorneqarnerat apeqquaassammata. Naalakkersuisut, aalajangersakkap atorneqarnerani, allaffisigut aqutsinermi aningaasartuuteqarnerulissapput.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasaqarnikkut allaffitsigullu aqutsinermut sunniuteqaataasussat:

Allannguutissatut siunnersuummi aningaasaqarnikkut sunniutissanik misissueqqissaarneq aammattaaq allannguutissatut siunnersuutip malitsigisaanik

iliusissanik ataasiakkaanik imaqartinneqarpoq. Iliusissat ilaat taakkua arlallit kalaallit inuussutissarsiutinik ingerlataqartuinut aningaasaqarnikkut allaffitsigullu aqutsinermut sunniuteqaataanissaat ilimagineqarpoq.

Allanngutissatut siunnersummi § 35c aamma § 35 d naapertorlugit, allanngutissatut siunnersummi siunniunneqarpoq, innersuussinissamut igitsiviusussanillu kommunit akisussaaffilerneqarnissaat, biilinillu, umiatsiaanik snescooterinillu avatangiisit eqqarsaatigalugit eqqortumik igitsisarnissani aningaasartutivinnik atuisut ataasiakkaat inuussutissarsiortulluunniit akiliuteqartarnissaat.

Misissueqqissaarnermi siunniussaavoq, ukiumut biilit 300-t, aammalu umiatsiaaqqat umiarsuaaqqallu ukiumut 40 tonsinut naapertuuttut iginneqartarnissaat. Avatangiisit eqqarsaatigalugit illorsorneqarsinnaasumik biilimik igitsineq 2.000 kr.-inut umiatsiaaqqanut umiarsuaaqqanullu tonsimut 4.000 kr.-inut nalilerneqarput. Akigitat Danmarkimiit misilittakkanit tunngaveqarput, Kalaallit Nunaannullu naleqqussaanissaq qularnaarniarlugu marloriaatinngugaallutik. Atuisartunut inuussutissarsiuteqartunullu iliusissanut sunniuteqaataasussat katillugit ukiumut 760.000 kr.-iunissaat ilimagineqarput.

Pinaveersaartitsineq eqqarsaatigalugu allannguutit arlallit suliffeqarfinnut sunniuteqaataassapput. Sunniuteqaataasussat taakkua aningaasartaat aalajangeruminaatsuupput, pisunummi apeqqutaatisisussaammata. Taamaattumik tamatumani aalajangersakkat taamaallaat, pisut ilaanni suliffeqarfimmuit ataasiakkaamut sunniuteqaataasinaasut, taamaalillunilu aningaasartuutaanerulersitsisussat, erseqqissaavagineqassapput.

Inatsisartut peqqussutissaannut siunertaanut § 4a-mik ilangussisoqarnissaa siunnersutigineqarpoq. Aalajangersagaq naapertorlugu suliffeqarfipup atortulersuutaasa pisatsersorneqarneranni ingerlatsinerullu piareersaavagineqarnerani qularnaarneqassaaq, atortussianik atuinerup, mingutsitsinerup eqqakkanillu pilersoqartarnerata sapinngisamik killilersimaarneqarnissaat. Tamatuma kingunerissavaa, suliffeqarfiiit ataasiakkaat taamaalillunilu sullissiveqarfiiit taamatut ittu pisatsersuinerminni pinaveersaartitsinermik ilangussaqarnissaat. Suliffeqarfipup pilersaarusriffigineqarnerani pinaveersaartitsinissap tamatuma kingunerissavaa, suliffeqarfimmi ataasiakkaami maannakkorpiaq pissutsit erseqqissut naliliiffigineqarnissaat apeqqutaatinneqassasoq. Atortussiassanilli eqqakkallu pilersut killilersimaarneqarneranni, ileqqaarnermik pilersoqassaaq siunissaq eqqarsaatigalugu suliffeqarfimmuit ataasiakkaamut aningaasaqarnikkut iluaquusersuutaasussamik.

Aningaasaqarnikkut sunniuteqaataasussanik misissueqqissaarnermi saqqummiussani § 4a-mi siunertarisassanut oqariartuutit erseqqissaavagineqarput, misissueqqissaarnermilu siunnersutigineqarpoq, avatangiisit sulisarnermullu tunngassuteqartut eqqarsaatigalugit avatangiisintut pitsaassutsimullu aqtseriaatsinik eqqakkanik passussisarnerup illorsorneqarsinnaasumik pinissaata qularnaarneqarnissaanut pilersitsisoqassasoq. Taamatut aaqqisuussinerup suliarineqarnissaanut piviusunngortinnejarnissaanullu aningaasartutissatut

suliffeqarfimmut ataatsimut 500.000 kr.-it missaannut nalilerneqarpoq. Danmarkimi kisitsisit takutippaat, taamatut aningaasaliissuteqarnissaq, ingerlatsinermut toqqaannartumik ileqqaruteqarnerup kingunerisaanik, imminut akilepallattussaavoq taamaalillunilu siunnersuut suliffeqarfinnut aningaasartuuteqarnermut sunniuteqaataassanani.

§ 13a-p Inatsisartut peqqussutaanni maanna atuuttumi § 12 erseqqissaavigaa. § 13a-mi suliffeqarfiiat ataasiakkaat peqquneqarput, mingutsitsisoqarneranik pasitsaassisooqartillugu, siornatigumut sanilliullugu uppermarsaasiisarnissamut pisussaaffeqarnerunissaat. Allannguutissatut siunnersuutikkut suliffeqarfiiit ullumikkornit namminneerlutik nakkutilliisarnissamut pisussaaffeqartinneqarnerulissapput. Taamaalilluni oqartussaasuunngitsut, kisiannili suliffeqarfiiup, mingutsitsisimanerup peqqutaanik qulaajaasarnissaq isumagisarilissavaa, taamatuttaaq suliffeqarfiiup mingutsitsinerup kingunerisaasa qanoq iliuuseqarfingineqarnissaat pinaveersaartinnejarnissaallu qulaariniffigisalissallugit. Siunniunneqarportaaq, ullumikkornit suliffeqarfiiup atortunik allanillu, taassuma atortagaanik kiisalu pisariaqarpat stoffit igitassat misiligungutaannik tunniussiinnartarani, aammali suliffeqarfiiup stoffinik avatangiisinut aniatinneqartartunik kiisalu nipiliortitsineq sajuppilutsitsisarnerlu pillugit misiligungutissanik, misissueqqissaarnernik uuttortaasarnernilu suliaqartarnissaa.

Aalajangersakkami tamatumani siunertaavoq, mingutserisimasoq tassaatinneqassasoq mingutsitsinerup kingunerisaasa pisariaqartumik pinngitsoortinniarneqarnissaannut iliuuseqartuuusussaq, taamatuttaaq taakkununnga atatillugu aningaasartuutinik matussusiisartussaq. Aalajangersakkap suliffeqarfimmut ataasiakkaamut aningaasaqarnikkut qanoq sunniuteqarnissaat nalilersorumingaappoq. Mingutsitsinerup qanoq ittuunera apeqqutaatillugu tamatumani mingutsitsinermik misissuinissamut misiligungutinik ataasiakkaat misissorluagassat pineqassapput. Misiligungumik ataasiinnarmik misissueqqissaarnissami aningaasartuutit aalajangiiffingineqarnissaat periarfissaqanngilaq, tamatumanimi apeqqutaassammat, stoffit suut misissoqqissaarneqarnissaat kissaatigineqassanersoq. Tamanna aamma mingutserinermik misissuinissamut tunngatillugu atuuppoq.

Ukiumut aningaasartuutissat katillugit 50.000 kr.-iussangatinneqarput, ukiumiilli ukiumut annertuumik nikerangaatsiassangatinneqarlutik, ajornartorsiutit inissisimarngi erseqqissut tamatumani apeqqutaassallutik. Siunnersummi § 23, imm. 7 naapertorlugu ingitserinermik ingerlatalinnut eqqaavinnullu nutaanut aningaasatigut qularnaveeqqusiiressat, 500.000 kr.-inut taamaalilluni avatangiisit eqqarsaatigalugit eqqortumik saliineq, atorunnaarsitsineq sulareqqiinerlu pisariaqartoq ingerlanneqartarnissammat.

Ingitserinermi sanaartukkat pisariaqarpat salinnejarnissaannut aningaasartuutissat, taamaalillunilu aningaasat qularnaveeqqusiiressat, 500.000 kr.-inut nalilerneqarput. Taamatuttaaq mingutserinermut ilimagisaangnitsumut sillimmasiisoqarnissaat pillugu piumasaqaateqartoqarsinnaavoq. Taamaattut ukiumut 5.000 kr.-inut nalilerneqarput. Misissueqqissaarnermi ilimasaarutigineqarpoq, ukiut marlukkuutaarlugit ingitserissutinik pilersitsisoqartarnissaa.

Allannguutissatut siunnersuumi § 7, imm. 1 nr. 17-imi pineqarput pisortat suliffeqarfínni kommuninilu avatangiisínik artukkiinnginníssaq pillugu naatsorsuutinik atuilerníssaq. Aalajangersagaq tassunga tunngasoq siunnersuumut ilanngunneqarpoq avatangiisínik artukkiinginníssaq pillugu naatsorsuutinik atuilerníssaq Inatsisartut kissaataat malillugu periarfissinniarlugu, takuuk UPA 2006/42 aamma 56.

Aningaasatigut kingunerisassat 2005-imi suliarineqarput taamaattumillu avatangiisínik artukkiinnginníssaq pillugu naatsorsuutinik atuilerníssami aningaasatigut kinguníssat ilanngunneqarsímanngíllat. Nunatsinnili pilersaarummik ingerlatsisímanermit kiísalu Danmarkimi kisitsisitigut paasissutíssat naapertorlugit namminersortunut aningaasatigut kingunerisassat ersersinneqarsinnaasimapput.

Danmarkimi avatangiisínik artukkiinnginníssaq pillugu naatsorsuutinik siusinnerusukkut misissuisímanernit, pinngortítamik artukkiinnginníssaq pillugu naatsorsuutit nalílersorneqarnerat pillugu nalunaarusaq, Miljøstyrelsen, 1999, takuneqarsinnaavoq suliffeqarfítt naatsorsuutinik atuisussaataitaasut naatsorsuutit siullit suliarinerannut agguaqatigiisillugu 125 tiimit atortarsimagaat tullissaatali suliarineranut 95 tiimit. Naatsorsuutit suliarineqarsímasut pitsaasusaat allanngoraqaat, naatsorsuutilli pitsaanerit takutippaat suliffeqarfítt 110 tiimit atortarsimagaat siunnersortinillu avataaneersunik ikiorteqarnerminnut 15.000 – 20.000 kr.-it atortarsimallugit.

Suliffeqarfítt oqaatigaat avatangiisínik artukkiisinnáaneq ilisimasaqfiginerulerlugu, nukíssat annikinnerusut atorneqartalersimasut atortussallu pitsaanerit atortarnerisigut aningaasartuutaasartut appartinneqarsímasut. Suliffeqarfílli ataasiakkaat naatsorsuutinik nalílersuisarnerat assigiinngíssuteqqaat. Suliffeqarfítt nalílerpaat naatsorsuisalerníkkut aningaasatigut 75.000 kr.-inik ilunaartalersímallutik, suliffeqarfílli affaasa missaat nalílerpaat avatangiisínik artukkiinnginníssaq pillugu naatsorsuusiortalernermíkkut iluanaaruteqarsímanatik.

Síuliani saqqummiunneqartut tunngavigalugit siunnersuut nalílerneqarpoq ataatsimut isigalugu namminersortunut tamanna aningaasartuutaanerunani lu isertitaqaataanavianngítsóq, nukíssanilli atuivallaarani tunisassiortoqarneratigut ukiut arlaqanngitsut ingerlanerani ileqqaarfiusinnaasasoq.

Allannguutissatut siunnersuummi § 35a. imm. 3-mi pineqarpoq eqqakkat aqtsivineqarnerannut tunngatillugu paasissutíssisaatitaasarníssaq. Taamatut aalajangersagaliorníkkut eqqakkat aqtsivigineqarnerannut paasissutíssanik pingaarutilinnik suliffeqarfítt paasissutíssanik pissarsiniarfigineqartarníssanuut periarfississavai. Tamatumá kingunerissavaa, suliffeqarfítt peqquneqarsinnaasut assersuutigalugu eqqakkat takkussuuttut eqqakkallu annertussusaat pillugit paasissutíssíniíssanuut, eqqakkat pillugit oqartussaasut eqqakkat pillugit pilersaarusiorníssamut uuttuinerillu nalunaarneqartut nalílersuiffiginíssanuut pisariaqartutut nalíligaannik.

Aalajangersakkap aningaasaqarnikkut sunniutissai eqqoqqissaartumik nalileruminaapput, suliffeqarfiummi suussusia aalajangersakkallu qanoq annertutigisumik atuutsinneqarnera apeqquataassammata.

Allannguutissatut siunnersuummi § 35f-imi siunniunneqarpoq eqqakkanik nunanit allaniit eqqussuisarnissap inerteqquaanissa. Atoqqiinissarli siunertalarugu eqqakkanik ulorianateqanngitsunik nunanit allaniit eqqussuisinnaanissaq periarfissaqassaaq. Aalajangersagaq ilangunneqarpoq pingaartumik Baselimi isumaqatigiisummi piumasaqaatit eqquutsikkumallugit. Naalakkersuisut ullumikkut ilisimaaraat, nunanit allaniit eqqakkanik annikitsunik eqqussuisoqartarnera. Nalilerneqarporli, atoqqiinissaq siunertalarugu eqqakkanik ulorianateqanngitsunik nunanit allaniit eqqussisarneq tamatumani pineqartoq, taamaattumik siunnersuutip ullumikkut inussutissarsiutinik ingerlataqartunut annertuumik sunniuteqaataanissa nalilerneqanngilaq. Inuussutissarsiutinilli ingerlataqartut siunissami suliffeqarfinnik uninngatitsinissaq siunertalarugu pilersitsiniartut eqqakkanik avatangiisinut ulorianateqartunik eqqussuisarnissaat pinaveersaartinneqassaaq.

Inunnut ataasiakkaanut inuussutissarsiuteqartunullu, iliuuseriniakkat tamarmik piviusunngortinneqassappata, aningaasaqarnikkut sunniuteqaataasussat katinnerat:

Ingerlataq	Ukiumut aningaasartuutit		
	Sanaartukkanut	Ingerlatsinermut allaffitsigullu aqutsinermut	
Umiarsuarnik biilinillu atorunnaakkanik passussineq	0		760*
Avatangiisinik pitsaassutsinillu aqutsineq	0		0
Avatangiisinik misissuineq	0		50
Avatangiisinik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutit	0		0
Isumannaallisaaneq, ingitserisarnermik ingerlatat	250		2,5
Katillugit	250		812,5

Aningaasat tamarmiusut 1.000-inngugaapput. * Aaqqissuussinermut tamakkerlugu ineriartortitamut ingerlatsinermut aningaasartuutit tamarmiusut takussuserneqarput.

Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut inunnnullu ataasiakkaanut avatangiisit pillugit peqqussutip allannguutissaatut siunnersuummi aningaasaqarnikkut sunniuteqaataasussat 1.062.500 kr.-iussangatinneqarput.

Allannguutissatut siunnersuummi § 13a naapertorlugu avatangiisinkit pitsaassutsinillu aqutseriaatsit piviusunngortinnejarnissaat avatangiisinkit artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinillu eqquassinissat piffissami sivikitsunnguami aningaasarttuutissanik sunniuteqaataassanngilaq, taamaattumik aningaasarttuit umiarsuarnik, biilnik eqqagassanillu igitassanik assigisaannillu passussinermut, avatangiisinkit misissuinermut, kiisalu suliffeqarfennik immikkut mingutserisartunik, pingartumik ingerlatsivinnik, pilersitsinermi qularnaveeqquasiinissaq pillugu piumasqaatinut, tunngasuunerussapput. Iliuuseriniakkat tallimat taakkua nammineq akiliuteqarnikkut aningaasaliiffigineqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

5. Avatangiisintut pinngortitamullu sunniuteqaataasussat:

Allannguutissatut siunnersuummi siunniunneqarpoq eqqakkat allatut isigineqartalernissaat, tamatumani pinaveersaartitsisarnissaq nutaatut ilanngunneqassalluni. Eqqakkat pillugit inatsisiliortarnerni nutaalialaasuni eqqakkat marloqiusatut isigniarneqartarnissaat pineqarpoq, tamatumani ilaatigut eqqakkani pissamaateqarsinnaassuseq ilaatigullu mingutsitsinermut tunngassuteqartut ilaatinneqartarlutik. Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik peqqusummi maanna atuuttumi kingornalu Igitassanik eqqaasarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 28-mi, 17. september 1993-imeersumi aammalu Oliakunit akuutissanillu eqqagassat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 29-mi, 17. september 1993-imeersumi atuutsinneqalersuni mingutsitsisarnermut tunngassuteqartut sammineqarnerupput, tamannalu allannguuteqarteqquneqarpoq. Tamanna pivoq avatangiisit innarlikkat ajoqutaasa kingorna akiorniarneqartarnerannit pilersitseqqinnejartarneranniillu pinaveersaartitsineq iluaqutaanerusarmat.

Inuiaqtigiit kalaallit eqqaavinnik pilersitsinerni eqqakkanillu igitsisarnermi aaqqissuussinerit ineriartortinnejarneranni aningaasarpassuarnik aningaasaliisarsimapput. Avatangiisit pillugit peqqussutip atuuttup nutarterneqarnerani qularnaarneqassaaq, eqqagassalerinermi maanna aningaasaliissutaareersut tamakkiisumik iluaqtigineqartalernissaat. Eqqakkanik igitsisarneq pillugu kapitali 7a-mi nutajusumik siunnersuusiortoqarpoq Kalaallit Nunaanni tamarmi eqqaaveqarfenni avatangiisintut tunngassuteqartuni pitsaanerusumik ingerlatsisarnissaq ilanngunneqarluni. Eqqakkanik ikuallaavinni pitsaanerusumik mingutserinnginnerusumillu ikuallaasarnissaq anguneqassaaq, eqqakkat ikuallanneqalinnginneranni eqqakkanut ikuallassinaasunut ikuallassinnaanngitsunullu immikkoortiteqqaartaraanni, avatangiisilli pillugit peqqusummi maanna atuuttumi taamatut immikkoortiterisarnissamut tunngaviliisoqarsimanngilaq. Eqqakkat immikkualuttut allat, assersuutigalugu eqqakkat sivisuumik atugaasartut, elektronikit, nillataartitsiviit, qerititsiviit assigisaallu stoffnik avatangiisintut ulorianateqartunik aqoqartarput. Eqqakkat suussusaannik eqqakkallu immikkualuttortaannik immikkut aalajangersakkanik maleruagassiornissamut tunngavissiinermi qularnaarneqassaaq, tigooraaviit pilersikkiartuaarneqarneranni allilerneqartarnerannilu eqqakkanik avatangiisintut immikkut ulorianateqarsinnaasunik eqqagassalerinermi Naalakkersuisut maleruagassiortarnissaat. Taamatuttaaq eqqakkanik ikuallaavitsigoorlugu

igitsisarneq atoqqiisarnerluunniit nunami tamarmi eqqaavinni eqqakkat annertussusaannik killilersimaarinnilernissaq alloriarnerussaaq pingaarutilik.

Avatangiisit pillugit peqqusummik maanna atuuttumik allannguiteqartitsineq mingutserereermi saliinissaminngarnit pinaveersaartitsisarnissaq pingaaruteqarpoq. siunnersuuteqarnikkut kommuninut, ulluinnarni eqqagassalerinermik isumagisaqartunik, siunnersuisarnerunissaq ilitsersuisarnissarlu siunniunneqarput. Kalaallit pinngortitaat eqqiluitsuutinniarlugu, aamma kingulissatsinnut, siunnersuummi siunniunneqarpoq, Naalakkersuisut eqqakkat pillugit pilersaarusiornissaat ukiullu sisamakkuutaarlugit eqqakkat pillugit iliuusissatut pilersaarusiortarnissaat. Maannali pequsummi atuuttumi eqqakkat annertussusaannik suussaanillu nalunaarsuisarnissamut nalunaaruteqartarnissamullu piumasaqaateqarnissamik tunngaviliisoqanngilaq, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni eqqagassalerinermi siunissaq eqqarsaatigalugu ilioriusissanik tunngaviliinissamut paasissutissanik amigaateqartoqarluni.

Tamanna pissusissamisoortuuvoq, inuiaqtigiimmi aningaasarsiorneranni avatangiisit eqqarsaatigalugit eqqagassalerinerup illersorneqarsinnaanngitsup kingunerisanik ajoqsiinerit isumagineqarnissaanninngarnit pinaveersaartitsinerit akikinnerujussuuusussaammata.

6. Innuttaasunut allaffitsigut aqutsinermut sunniuteqaataasussat:

Allannguutissatut siunnersuummi siunniunneqarpoq, kinaluunniit mingutsitsinermik pilersitseqataasoq akiligassiisummik pissarsisinneqartarnissa. Taamaalilluni innuttaasoq eqqagassalerinermi eqqakkanillu igitsinermini kiisalu nammineq mingutserinermini siornatigornit aningaasartuutivinnik akiliuteqartalernissa.

Siunnersuut pingartumik eqqagassalerinermut akiliuteqarnerusalernissap innuttaasunut ataasiakkaanut aningaasaqarnikkut sunniuteqaataanissa ilimagineqarpoq. Tamatumunga peqqutaavoq siunnersuutip erseqqissaavigmimmagu, allannguutissatut siunnersuummi § 35d naapertorlugu kommunit qanoq annertutigisumik akileeqqusisalernissaat. Siornatigut nalinginnaasuusimagunangilaq sanaartukkat aqunneqarnerannut pilersinneqartarnerannullu aningaasartuutasartut akiliuteqartitsinermut ilanngunneqartarnerat. Taamatuttaaq ilimasisariaqarpoq, allannguutissatut siunnersuummi tunngavissalerneqartumik, eqqagassalerinermut akiliutaasartup qaffaavagineqarnissaani suussutsinut immikkoortiterisalernissamik piumasaqaateqartoqarnissaa. Taamatuttaaq eqqagassalerinermut akiliuteqartitsisarnerit sanaartukkat atorunnaarsinneqarnerannut suliareqqinneqartarnerannullu tunngatillugu eqqakkat pillugit kommunit paasissutissanik katersuinerannut nalunaarsuinerannullu peqquneqarnissaanni aningaasartuutinut matussusiissutaasinnaassapput.

Mingutserisup namminneerluni akiliisarnissaanut periaatsip innuttaasunut ataasiakkaanut erseqqissaavigitippaa, eqqakkat iginneqartartut annertusiartortut aamma akeqartarnerat.7. Naalagaaffeqatigiinnermut namminersornermullu tunngassuteqartut:

Ullumikkut eqqagassalerineq pingaartumik kommunit akisussaaffigaat. Taamaalilluni kommunit eqqakkanik passussineq igitsisarnerlu isumagisaraat, taamatuttaaq communalbestyrelsit eqqagassalerinermik nakkutiliisuarlutik. Taakkununnga ilaatinneqanngillat suliffeqarfiiit immikkut mingutserisartut nakkutigineqartarerat, avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik peqqussummi kapitali 5-imi maleruagassanut ilaatinneqartut, taakkuninnga nakkutiginnittarneq Naalakkersuisunit isumagineqartarmat. Taamaaattumik suliassaqarfiiup maleruagassiuiteqqinnissaa kiisalu maleruagassat pisariinnerulersinneqarnissaat ajornakusoorput.

Allannguutissatut siunnersuutip siornatigumut sanilliullugu mingutserisup akiliuteqartarnissaanut periaaseqarnissap pingaartinneqarnerunissa siunniuppa. Mingutserisup nammineerluni akiliisarnissaanut periaaseqarnerup Namminersorneq pillugu Isumalioqatigiissitat inassuteqaataannut tulluuttuuvooq, tassalu kikkut tamarmik inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut ilapittisuunissaat. Taamatuttaaq pinaveersaartitsinermik tunngaviutinneqartoq tamatumani eqqarsaatigineqassaaq, siunissarmi eqqarsaatigalugu siusinaartumik pitsaanerusumillu pinaveersaartitsinissap inuiaqatigiit aningaasarpassuarnik ileqqaartissammagit.

Aningaasaqarnikkut imminut napatissinnaanermut tunngatillugu avatangiisit pimoorunneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Ullumikkut suliffeqarfiiit arlallit nunani allani nittarsaassisarnerminni nunanullu allanut niuernerusalernissami aningaasarsiornerullu annertusineqarnissaani Kalaallit Nunaata pinngortitarsua assissaqanngitsoq iluaqutiginiartarpaat. Naalakkersuisup Josef Motzfeldtip Nuummi 2. april 2004-mi nittarsaassineq pillugu isumasioqatigiinnermi oqalugiaataani tamanna atuarneqarsinnaavoq: "Pinngortitaq minguitsoq aalisakkanillu pissamaativut nungusaataanngitsumik iluaqutigalugit nioqquqtissaatitta nittarsanneqartarneranni iluaqutaangaarnavianngilaq, peqatigitigillugu avatangiisink amigartumik illersuiniarnerput nunanit allaniit annertuumik isornartorsiorneqaatigisarallartillugu."

Namminersulernissap tungaanut sulisoqassappat, pingaaruteqarluinnarpoq aningaasaqarnermik imminut napatittumik pilersitsinissaq. Tamatumunnga tunngatillugu takornariaqarnerup inuussutissarsiutitut ineriartorluarsinnaanera taakkartorneqartuartarpoq. Takornariat ilaatigut Kalaallit Nunaannukartarput pinngortitamik innarlerneqanngitsumik misigisassarsiorniarlutik. Taamaaattumik siunissami pingaaruteqarluinnarpoq eqqagassalerinermik illersorneqarsinnaasumik pimoorussinissaq qularnaarlugulu, eqqaaviit atorunnaartut eqqaaveqarfiiillu siunissami avatangiisit eqqarsaatigalugit illersorneqarsinnaasumik atorunnaarsinneqartarnissaat.

Siunnersuutip Naalagaaffeqatigiinnermut tunngatillugu sunniuteqaataanissa ilimagineqanngilaq.8. Pisortat oqartussasauninik, soqutigisaqaqatigiinik allanillutusarniaaneq. Siunnersuut una ukununnga tusarniaassutigineqarpoq: KANUKOKA, kommunit, Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfik, Ikummatisanut Aatsitassanullu Pisortaqaarfik, Nunanut allanut Pisortaqaarfik, Namminersorneq pillugu Pisortaqaarfik, Akileraartarnermut Pisortaqaarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqaarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqaarfik, Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermut Sulisoqarnermullu Pisortaqaarfik, Peqqissutsimut Pisortaqaarfik,

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik, Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik, Naatsorsueqqissaartarfik, Nukissiorfiit, Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik, Sulisitsisut kiisalu ILIK. Tusarniaanernut marluusunut tunngatillugu ukunannga tusarniaanermi akissuteqaateqartoqarpoq: Namminersorneq pillugu Pisortaqarfik, Nunanut allanut Pisortaqarfik, Ikummatissanut Aatsitassanullu Pisortaqarfik, Akileraartarnermut Pisortaqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfik, Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermut Sulisoqarnermullu Pisortaqarfik, Peqqissutsimut Pisortaqarfik, Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik, Ammassallup Kommunia, Qeqertarsuup Kommunia, Sisimiut Kommuniat, Nuup Kommunia, Ilulissat Kommuniat, Maniitsup Kommunia, Uummannap Kommunia, Upernaviup Kommunia, KANUKOKA, Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi, Nukissiorfiit, Sulisitsisut, ILIK aamma Naatsorsueqqissaartarfik.

Peqqissutsimut Pisortaqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqarfik, Akileraartarnermut Pisortaqarfik, Ikummatissanut Aatsitassanullu Pisortaqarfik, Nunanut allanut Pisortaqarfik, Upernaviup Kommunia, Nukissiorfiit, ILIK aamma Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi siunnersummut oqaaseqaateqanngillat. Oqaaseqaatini pissarsiarineqartuni ilaatigut assuarliuteqartoqarpoq, tassalu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup pingaarerutitamik nutaamik inatsisiliorani allannguutissatut inatsisiliornissaq toqqarsimammag. Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup assuarliuteqarneq tamanna isumaqatigaa periarfissarlu siulleq atorlugu pingaarerutitamik nutaamik inatsisiliorniarluni. Ilimagineqarpoq, tamanna ukioq ataaseq marlulluunniit ingerlanneranni pissasoq, imikoortarnermummi maleruagassanik nutaanik maanna suliaqartoqarmat. Imikoortarnermut suliassaqarfik tassaavoq pingaartumik kommunit tusarniaanermi akissuteqaatiminni erseqqissaatigisimasaat, inatsisitigut tunngavissanik pitsaanerusunik amigaateqartutut. Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup tamanna ilisimaaraa, sulinuullu suliassaqarfimmi nutaamik inatsiseqartitsilernissamik kinguneqartussaq 2008/2009-p ingerlanerani aallartissallugu.

Suliassaqarfik alla kommunit oqaaseqarfigisaat tassaavoq eqqaavinnik atorunnaarsitsisarneq eqqaavinnillu nutaanik pilersitsinermut tunngatillugu qularnaveeqqusiiarnissaq. Taamaalilluni Nuup Kommunia isumaqanngilaq, eqqaavinnut qularnaveeqqusiiarnissaq pissusissamisoortuunngitsoq, taakkuami pisortat aquaannik pilersitaammata. Allannguutissatut siunnersummi aalajangersakkap tamatuma ilanngunneqarneranut peqqutaasoq tassaavoq, avatangiisit eqqarsaatigalugit illorsorneqarsinnaasumik ullumikkut eqqaavinnik atorunnaarsitsisoqartarnera, kommunimmi tamatumunnga aningaasassaqanngimmata. Taamaattumik pissusissamisoortutut nalilerneqarpoq, eqqaavinnik nutaanik pilersitsereernerme kingorna eqqaaviup atorunnaarsinnejarnissaanut aningaasaliissuteqarnissaq ilanngunneqartaleriissamat, taamaalilluni siunissami illorsorneqarsinnaanngitsumik avatangiisit eqqarsaatigalugit atorunnaarsitsineq pinngitsoortinnejartalissalluni.

Uummannap Kommunianiit erseqqissaatigineqarpoq, eqqaavimmik atorunnaarsitsineq nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermi iliuuseqarnermik nunaqarfimmik matusineq peqqutaasimassappat, atorunnaarsitsinermut aningaasartuutit Nunatta karsiata akilertariaqarai. Taamatuttaaq eqqarsaatigineqassaaq, kommunit ilaat nunaqarfippassuaqarmata, kommunilli ilaat ikittunnguanik nunaqarfearlutik, taamaattumik eqqaavinnik atorunnaarsitsineq kommuninut ataasiakkaanut isumagisassanngortinneqartariaqanngitsoq.

Tusarniaanermi ilaatigut Nuup Kommuniata siunnersuutigaa, biilink, umiatsiaanik annertuunillu assigisaannik avatangiisit eqqarsaatigalugit illersorneqarsinnaasumik igitsisoqartarnissaanut akitsuuteqartitsisalernissaq. Akitsuutit pisinermi akiliutigineqartassapput avatangiisillu eqqarsaatigalugit illersorneqarsinnaasumik igitsisarnissamut akiliutitut utertinneqartassallutik. Avatangiisut Pinngortitamullu Pisortaqarfiup akkumulatorinut aqerlortallinnut taamatut ittumik aaqqissuussisarnissamut periarfissat misissuleruttorpai, maannakkulli inernerugallartut ersersippaa, taamatut aaqqissuussinissaq akisuallaarsinnaasoq. Taamatuttaaq igitsisarnissamut akitsuuteqalersitsinissaq akiliisalerrnissarlu pisortaqarfiup oqartussaaffiata avataaniippoq.

Kommunittaaq erseqqissaatigaat, isumaqaratik, eqqagassalerinermi igitsisarnermilu aningaasartuutaanerulersussat akiliuteqartitseqquisalisalernikkut aningaasaliiffigineqarsinnaanerat. Kommunit ilisimatitsissutigaat, maannakkorpiaq ataatsimut isigalugu eqqaasarnermi akiliutissanik annertuunik akiligassaqartoqarlutik tamatumalu saniatigut isumaginninnikkut sullitat amerlavallaat eqqaasarnermut akiliuttarlugit. Ingeniqrilli siunnersuisartut suliffeqarfiannit Carl Bromit kommuninut tusarniaanerup ersersippaa, kommunini ataasiakkaani akiligassiissutit annertussusaat ataatsimut isigalugu annikitsuusut. Naatsorsuinerilli takutippaattaaq, kommunit akornanni assigiinngissuteqartoqarnera. Isumaqarfigineqarportaaq, kommunit arallit maanna akiliuteqartitsisarnermut aaqqissuussineq atorluanganngikkaat, tamatumalu ilaatigut pissutigaa eqqagassalerinermi amigartumik atortulersuuteqarnera aqutsisoqartarneralu.

Tusarniaavigineqartunit arlalinnit erseqqissaatigineqarpoq, siunnersuut annertoorujussuusoq, nalornisoorutigineqarporlu, siunnersuummi pisussaaffiliussatut suliassat kommunit mikisut qanoq isumagisinnaassaneraat. Tamanna tunngavigalugu Sulisitsisut siunnersuutigaat, kommunit iluarsartuuteqqinnejnarera kingorna siunnersuut atutilersinmeqassasoq. KANUKOKA-p kommunilluunniit tusarniaanermi akissuteqaateqarnissamik toqqaasimasut ajornartorsiut tamanna erseqqissaavigisimanngilaat, taamaattumillu tamatuma ajornartorsiutaarujuussuannginnissa nalilerlugu.

Avatangiisit pillugit inatsiseqartitsinerup piujuannartitsinissamik periaaseqartoq arallit tapersorsorpaat, isumakuluutigaluguli mingutserisup nammineq akiliisarnissaanut periaatsimi Naalakkersuisut communalbestyrelsillu annertuunik pisussaaffilerai. Mingutserisup nammineq akiliisarnissaanut periaaseq mingutserinermut pilersumut tungatillugu periaasiuvoq ajunngitsoq, erseqqissaatigineqarporli, nalinginnaasumik eqqagassalerinerup, siunnersuinerup, misissueeqqissaarnerup nakkutillinerullu nalinginnaasumik ingerlanneqarnerat

akileraarutitigoorlugu aningaasalersorneqarnissaa. Sulisitsisut erseqqissaatigaat, nunami maani aalisakkeriviit niuerfinnut tunngassuteqartuni ajornartorsiuteqarlutik ingerlasut aningaasartutinillu allanik artukkerneqarsinnaanngitsut. Suliffeqarfinnut aningaasartuuteqarnerulernermi unammillersinnaassuseq ajorseriangaatsiassaaq.

Allannguutissatut siunnersummut § 35-mut akiliuteqartitsisarnissap aalajangersaanissamik pinnittumut tunngatillugu arlalinniit tamanna qularutigineqarpoq. Sulisitsisut kaammattutigaat, assersuutigalugu siunnersuisartunik, akiliutinik akiliuteqartitsisarnermillu aalajangersaasartunik ataatsimiititalianik pilersitsisoqarnissaa, taamaalilluni sulianik suliarinnittarneq nalerisarsiunngitsoq qularnaarneqarniassammat. Erseqqisaatigineqassaarli, § 35d ullumikkut suliassaqarfimmi maleruagassanut atuuttunut annertuumik allaassuteqarnerunera nalilerneqanngimmat. Aalajangersagaq taamaallaat Inatsisartut peqqussutaata maanna atuuttup imarisaanik qulaarinnittuovoq. § 41 naapertorlugu Inatsisartut peqqussutaannut matumunnga imaluunniit taanna tunngaviutillugu maleruagassiissutinut tunngatillugu aalajangiinerit Inatsisartut Eqqisisimatisinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaannut, aamma avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfimmik taaneqartartumut, ingerlateqqinnejqarsinnaapput. Taamaalilluni innuttaasut, suliffeqarfiiit taamaaqataallu allat matumuuna akiliuteqartitsinissat pillugit aalajangiinernik maalaaruteqarsinnaalerput. Taamatuttaaq allannguutissatut siunnersummut nassuaatini atuarneqarsinnaavoq, kommunalbestyrelse qaqqumulluunniit uppernarsaasiisinnaasoq, akiliuteqaatigeqqusat taamaallaat eqqagassalerinermut tunngasut aningaasartutiviit pineqassasut. Taamaalilluni tamatumani akiliuteqaataasussat aalajangersimalluinnartut pineqanngillat.

Taamatuttaaq Sulisitsisut siunnersuutigaat, piffissap ilaani eqqarsaatersuutigineqarsinnaasoq, Kalaallit Nunaanni avatangiisinut tunngassuteqartuni ajornartorsiutit isumagineqartarnissaannut eqqagassalerinermut avatangiisinullu tunngassuteqartunut "siunnersuisartunik" pilersitsinissaq – tassunga ilaalluni eqqagassalerineq. Siunnersuut tunngavilersorluakkatut siunissamullu ajuunngilluinnartussatut nalilerneqarpoq.

Tusarniaanernut taakkununnga marlunnut atatillugu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfimmut oqaaseqaatit pissarsiarineqartut pingaartumik akuersaarpaluttuupput. Avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu maanna Inatsisartut peqqussutaata allannguuteqartimeqarnissaa isumaqataaffigineqarluarpoq, pingaartumik eqqakkanut maleruagassat erseqqissaavigineqarnissaat eqqarsaatigalugu.

Tusarniaanermi akissuteqaatit arallit peqqussutip oqaasertaanut nassuaataanullu nassuaatinik peqqissaartunik siunnersuutinillu erseqqissunik imaqartinneqarput. Tusarniaanermi akissuteqaatit oqaluuserineqarput pisariaqarfiatigullu siunnersummut ilanngunneqarlutik.

**Peqquissutissatut siunnersummi aalajangersakkanut ataasiakaanut
aalajangersakkanut oqaateqaatit.**

§ 1-imut

Nr. 1-imut.

Ataatsimut isigalugu avatangiisit pillugit peqqussutip ilagisaatut nungusaataannginnissamik eqqarsartaaseq pingaartillugu erseqqissartariaqarpoq. Avatangiisit pillugit peqqussummi maannakkut atuuttumi eqqakkanik igitsisarneq salliullugu sammineqaraluartoq anguniakkatut nalunaarummi nutaami matumani nukissat maangaannartinneqartarnerat killilerumallugu akuutissat atortussallu ingerlaarnerminni aqquaartagaasa tamarmik pingaartinnissaat kissaatigineqarpoq. Inuunerup aallaqqaataaniit naggataanut ingerlariaasiani tunngavagineqarpoq nioqquissiaq avatangiisit tungaanniit isigalugu nalilorsorneqartassasoq nioqquissiornermi aqquaagassat tamaasa ilanngullugit eqqakkatut iginneqarnissaata tungaanut.

§ 1, imm. 1 naapertorlugu, Inatsisartut peqqussutaata pinngortitap avatangiisillu illersorneqarnissaat ilapittuiffigissavaa qularnaassallugulu, kalaallini inuiaqatigiinni ineriartornej nungusaataannginnissamik tunngaveqarluni pissasoq. § 1, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu, Inatsisartut peqqussutaata anguniassavaa silaannarmik, imermik, sikumik, qaqqanik nunamillu mingutsitsinerup pinaveersaartinneqarnissaat akiorniarneqarnissaalu. Maanna peqqussummi oqaasertanut tunngatillugu oqaasertaliussat allannguuteqartinneqarput, taamaalilluni qaqqat illersorniagassatut ilanngunneqarlutik.

Taamaalilluni Inatsisartut peqqussutaata erngup, tassunga ilaallutik nunap iluani imeq, nunap qaani imeq. Kalaallit Nunaata imaaniit erngup tarajullip aamma tatsiniit kuunniillu erngup, sialuup engata erngullu aamma apummit iminngortup mingutsinneqarnerat pivaa. Sikumik illersuinermi sermersuaq, immap sikua qaqqallu sermitallit, nuna imerlu ilanngunneqarput. Taamatuttaaq Kalaallit Nunaata qaqlaasa, nunap qaavata, nunap iluata silaannaallu nungujartornissaasa, avatangiisit kissaatigisaanngitsumik sunniivigineqaatissaat illersussavai.

§ 1, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu, Inatsisartut peqqussutaata nipiliortitsinerit pinaveersaartinneqarnissaat akiorniarneqarnissaallu anguniagarissavai.

§ 1, imm. 1, nr. 3-p aamma § 1, imm. 1, nr. 4-p oqaasertaasa allannguuteqartinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersakkat taakkua marluk oqaasertaasa paasuminarnerulersinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, aalajangersakkallit imarisaa allannguuteqartinnagit. Taamaalilluni avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaata suli anguniassavaa inuit peqqissuunissaat mingutsitsinerullu iliuuseqarfingineqarnissaanik pilersaarusiornissamut tunngavissiuissalluni. Anguniakkatut paragraffip § 1, imm. 5-imi 6-milu allanngortinneqarneratigut mingutsitsinermut tunngasortaa nioqquissiamut tunngasumik ilaneqassaaq, taamaalilluni eqqakkanut

naalakkersuinikkut anguniakkani aqunneqarneranilu nioqqutissiatq atasarnera tamaat pillugu piumasaqaat eqqakkat amerlasusiata annertussusiata killilernissaanut periarfissattaaq ilanngunneqartillugit. Ullumikkut nunani tamani anguniagaavoq igitassavittut nalunaarneqartut ikilisarnissaat. Nioqqutissioriaatsip pitsangorsarnissaa siunniunneqarpoq tamatumuunakkut igitassat amerlassusiat avatangiisitigullu ajornartorsiutit eqqakkanut tunngasut ikilisarumallugit. Eqqakkanut siumut isiginninneq nutaaq aalajangersakkamut matumunnga tunngatillugu takusariaqartoq nioqqutissiat sinnerisa atorsinnaanerannut nukissanullu aammalu eqqakkat akuisa assigiinngitsut nunani tamani sunniuttaasa takuneqarnissaannut tunngavoq.

Nr. 2-mut

§ 2, imm. 1-imi pissutsit Inatsisartut peqqussutaannut tunngasut sukumiinerusumik suussusilerneqarput. Mingutsitsissutit suuneri illersugassallu tassunga tunngasut suut Inatsisartut peqqussutaannut ilaandersut aalajangersakkami allaaserineqarput. Illersugassaatinneqartut § 2, imm. 1, nr. 1-imi nassuaasigaapput tassaatinneqarlutik silaannaq, imeq, siku, qaqqat nunallu kiisalu naasut uumasullu.

Mingutsitsineq akuutissanut, sajuppilunnernut nipilorernullu, nioqqutissiamut tunngatillugu mingutsitsineq tamarmi pineqarpoq, nioqqutissiarineranut imaluunniit nioqqutissiat kingusinnerusut piunerat apeqquaatinngagu. Aamma angallassissutit atortullu angallattakkat allat paasinneriaatsimi tamatumani pineqarput, aammalu pissutsit peqqissutsimut ajornartorsiutaalersinnaasut mingutsitsinermik oqarnermi ilaallutik.

§ 2, imm. 1, nr. 1-2-p imarisaata Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 2, imm. 1 assigaa. Allannguutissatut siunnersuummi § 2, imm. 1, nr. 3-mi siunnersuutigineqarpoq nioqqutissiat nioqqutissallu nioqqutissiarinerminnun, uninngatinneqarnerminnun, angallanneqarnerminnun iginneqarnerminnunnulluunniit atatillugu mingutsitsinermik kinguneqarsinnaasut Inatsisartut peqqussutaannut ilaassasut. Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi malittarisassatut pingarnertut nioquissat nioqqutissiallu atorneqarnerisa aqunniisaannut tunngavissaqanngilaq. Nutaamik pilersitaq tamanna piunerup sivisussusiata naammassinissaanut tunngavittut pingartut isigisariaqarpoq, tamatumani ilanngullugu teknologip minguinnerusup atorneqarnerata siuarsarnissaa.

§ 2, imm. 1, nr. 4-mi angallassissutit atortullu angallanneqarsinnaasut allat mingutsitsinermik kinguneqarsinnaasut Inatsisartut peqqussutaata atuuffissaanut ilanngunneqarput. Angallassissutinut ilaapput aaqqissuussinerit inunniik usinilluunniit nunakkut, imaatigut, sikukkut imaluunniit silaannakkut angallassinermi atorneqartut. Atortut angallattakkat tassaapput nutaamik aqqusinniornermi sanartukkalluunniit piiarneranni atorneqartut atorneqareerunillu sumiiffimmut nutaamut nuunneqartut, soorlu asfalteinermi atortakkat angallattakkat imaluunniit ujaqqanik aserorterinermit sanartornermiluunniit atortut.

Angallassissutit atortullu angallattakkat Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkanut ilanngukkumanerannut patsisaavoq atortut tamakkua aamma atugaanerminni igitassanik pilersitsisinnaammata aammalu silaannaap, nunap, qaqqat, erngup sikullu mingutsinnejarnernik kinguneqarsinnaallutik. Taamaattumik Inatsisartut peqqussutaata aalajangersagaanut ilaasariaqarput soorlu mingutsitsinerup killilernissaanut aamma atorneqareernerminni passunnissaannut eqqakkallu iginneqarnissaannut tunngatillugu.

()Kiisalu § 2, imm. 1, nr. 5-imi siunnersuutigineqarpoq uumasut, uumasut ajoqutaasut assigisaallu peqqinnermut ajoqutaasinnaasut imaluunniit avatangiisnut annertuumik avatangiisnut akornutaasinnaasut Inatsisartut peqqussutaannut ilanngunnissaat. Ullumikkut savat, tuttut niusut nersutillu immuiartakkat Kujataani pigineqarput, ilimagisariaqarporli nersutaatit allat misilitutigalugu pigineqalernissaat aamma nunatsinni neqinik nioqququtissanillu immummeersunik kiisalu amminik nioqquqtiisiorneq annertusarumallugu. Aamma ilimagisariaqarpoq nersutaatit pigineqartut ukiut ingerlaneranni amerliartussasut. Kissaatigineqarpoq ingerlatat tamakku avatangiisit illersornissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni allajangersakkatigut aqunneqarnissaat, tassami avatangiisnut ajornartorsiutinik tamatumunnga atatsunik arlalinnik ilaqlarmata. Ullumikkulli nersutit toqusut isumannaatsumik iginneqartarnerat ajornartorsiutaareerpoq, Kalaallit Nunaatalu avataani misilittagajornartorsiutaqarfigineqarpoq nagorissaanermi akuutissat atugaasut nunamut imermullu kivisarnerata ajornartorsiutaanera kiisalu nersutaateqarfiit inuit najugaasa qanittuinut inissitaasarneranni tipiliormermit ajoqusersugaaneq.

Nr. 3-mut.

§ 4, imm. 4-mi aalajangersagaq siunnersuutaavoq qulakkeerumallugu piumasaqartoqarsinnaanera, tamatumani ilanngullugu Inatsisartut peqqussutaanni § 5 malillugu akuersissutip suliarineqartarneranut tunngasoq, tassani pineqarluni igitat amerlassusiat igitallu suunertat naatsorsuutigalugit nioqquqtiisiornerup ingerlanerata aaqqissugaanera. Minanersornermik tunngaveqarneq malinnejassaaq, tassa pisortat pinaveersimatisiniarnermi mingutsitsinermilu naliliinerminni avatangiisut qanoq innerat mingutsitsinerullu sunnitigummagai pingaartissallugit.

Aalajangersakkakut ikiorfartugaavoq ilaatigut periusioreersoq suminngaanrsuumermk tunngavik, tamatumuna igitat amerlassusiat pinngorfianniit killilerumallugu, tassa igitat pinngorfiat nioqquqtiisiornerup atuinerulluunniit ilagisaatut.

Tamatuma saniatigut siunniunnejarnernik toqqaanermi nioqquqtiisissiat nioqquqtiissiassaluuunniit nioqutissiassat nioqquqtiissialluunniit avatangiisnut ajoqutaannginnerusut toqqaqqullugit, iluaqutaassusiata nalinga assigiippat.

Nr. 4-mut

Allannguutissami § 4a naapertorlugu pisortat oqartussaasut, pisortat suliffeqarfiisa, suliffeqarfiisa kiisalu umiarsualiviit pisortat suliffearfiinik pilersitsinermanni ingerlatsinerminnilu kiisalu pisisarnerminni atuinerminnilu Inatsisartut peqqussutaanni anguniagaasut malinneqarnissaat peqataaffigissavaat.

Aalajangersakkatut siunnersuummi ilaapput Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu ataanni oqartussaasut, suliffeqarfiit pisortat aningaasaatai atorlugit ingerlanneqartut, suliffeqarfiit Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu piginneqataaffigisaat umiarsualiviillu pisortanit pigineqaraluarlutik suliffeqarfimmit allamit ingerlanneqartut. Pisortat oqartussaasui, suliffeqarfii, suliffeqqrifit umiarsualiviillu ulluniirni ingerlatsinermanni avatangiisit pillugit tunngavigisanut nalinginnaasunut atasussaapput, tamatumani ilanngullugit atanerup tamarmi ingerlanera, sumiiffimmeerneq, mianersornissaq, sumiiffimmeerneq, pimaveraartitsineq tapiiffigineqariaaserlu.

Pisortat oqartussaasui, suliffeqarfii, ingerlataat umiarsualiviillu Inatsisartut peqqussutaata anguagaata malinneqarnissanut peqataasinnaapput nioqqtissianik arlalinnik pisinissamut malittarisassiarersut pitsaasut malinneratigut, pisortat ingerlatsinermi teknologimik minguinnerusumik toqqaasarneratigut kiisalu kommunit igitanik passussinerat immikkoortiterisarnerallu pillugit pilersaarutinut tapersersuinikkut.

Pisortat oqartussaasui, suliffeqarfii, ingerlatseriveqarfii umiarsualiviillu innuttaasut aningaasaataannik pitsaanerpaamik aqutsinissamut immikkut pisussaaffeqarput, tamatumani ilanngullugu nioqqtissat sullissinerillu pitsaanerpaamik akilerlugit pisiarinissaannut. Nioqqtissiat immikkut toqqakkat akiisa, pitsaassusiisa avatangiisinullu naleqqunnerisa imminnut sanilliullugit misissorneqarnerata malunnarsisippaa nutaanik pitsaasunik pisineq pingitsooran akisuujusariaqanngitsoq, pisortallu pisisarnerata sukumiinerusumik misissuataarneranni akuttunngitsumik malugisassaavoq avatangiisit pillugit peqqussutip anguniagaanut ikorfartuisoqartoq tamatumalu peqatigisaanik aningaasat pitsaanerpaamik aqunnissaannut pisussaaffeqarneq eqqortinnejartoq.

Nr. 5-imut.

Avatangiisit pillugit peqqussutip pilerneraniilli § 7, imm. 1 arlaleriarluni allannguuteqartinneqartarsimavoq, taamaattumillu aalajangersagaq tamakkerlugu issuarneqarpoq. Allannguutissatut siunnersuummi § 7, imm. 1 allanngortinnagu ingerlateqqinnejopoq, pinnaguli § 7, nr. 4 eqqagassat iginneqartarnerannut tunngasoq. Siunnersuutigineqarpoq § 7, imm. 1 nr. 4 kapitel 7a-mik taarserneqassasoq, tassani eqqakkat iginneqartarnerallu toqqaannarnerusumik pineqarlutik. § 7, imm. 1, nr. 4-p imarisaa § 35b-mi ilaassaaq. Tamatuma kingunerisaanik § 7, imm. 1, nr. 5-16-ip normulorsorneri allanngortinneqarput, § 7, imm. 1, nr. 5 maannakkut tassaalerluni § 7, imm. 1, nr. 4 tulliilu taamatut.

Maanna avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat pillugu peqqussummi atuuttumi avatangiisnik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik tamanut

saqqummiussisarnissaq pillugu § 7, imm. 1, nr. 17-imik nutaamik aalajangersagaliortoqarnissaanik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Taamatuttaaq § 7, imm. 1, nr. 8 aamma 9-p oqaasertaasa allannguuteqartinneqalaarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

§ 7, imm. 1-imi inatsisitigut tunngavissinneqarpoq Naalakkersuisut nr. 1-16-mi malittsigitillugu taaneqartuni pissutsinut pineqartunut sukumiinerusunik malittarisassiorsinnaasut, tamatumani ilanngullugu akissaajaataajunnartunut qularnaveeqquisiinissaq. Pisinnaatitaaffikkut aalajangiusimaneqarpoq mingutsitsisuusup saliineq pinngortitallu pissuserisimasaminut utertinneqarnera akilissagaa, soorlu assersuutigalugu suliffeqarfik ingerlajunnaarpas suliassaq tamanna akissarunneqassagaluarluni. Qularnaveeqquisiissutit inatsissartut avatangiisit illersornerat pillugu peqqussutaanni taannaluunniit tunngavigalugu malittarisassat malillugit akuerineqarsinnaanermut pisinnaatitaasinnaanermulluunniit tunngaviusinnaapput. Assersuutigalugu immiaaqqat sodavandillu puusa utertinneqariaasiata ineriertinnejarneranut atatillugu aaqqissuussinerup akuerineqarnissaanut qularnaveeqquisiinissaq piumasarineqarsinnaavoq.

§ 7, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu suliffeqarfinnit, atortorisaniit, maskiinaniit, sulinermi sakkuniit, kiassaavinniit angallassisutinullu il.il. qinngornertigut sunniisarneq pillugu malittarisassiornissamut pisinnaatitaaneq atorneqassaaq. Qinngornertigut sunniisarneq pillugu malittarisassat eqqoruautumik immikkualuttortalersukkamillu aalajangersagaassapput, taamaalilluni pisortat timitalimmik peqqussuteqanngikkaluartut malinneqarsinnaassallutik. Aamma qanoq ilisukkulluunnit teknikkikkut ilisimatuussutsikkullu misilittagaalersut tunngavigalugit qinngornertigut sunniisarneq pillugu malittarisassat nutarterneqartuassapput.

Erngup immallu tarajuusup imerneqariaannartut il.il. pissarsiarineqarnerat kiisalu erngup sillimmatip qulakkeernissaa pillugu malittarisassiornermut § 7, imm. 1, nr. 2-mi tunngavissisoqarpoq. Ullumikkut ermpu saligaatsunngortinneranut atortorissaarutit inriartortinnejareermata imaq tarajuerullugu imerlugu atorneqarsinnaalersillugu immap imaa tarajulik erngup imigassatut sillimmatip ilaatut isigisariaqarpoq. Imermik saligaatsunngortitsiviit ataasiakaannguit kisimik pilersinneqarsimagaluartut misilitakkat pitsasuupput naatsorsuutigineqarsinnaavorlu siunissami immap imata tarajullip iminngorlugu salinneqartarnera annertusiartussasoq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq aamma inatsimmik tunngavilimmik qulakkeerneqassasoq immap sinerissap qanituaniittup pisariaqanngitsumik mingutsinneqannginnissaa, aammalu imeqarfifit qulakkeernissaat tunngaviligaalluni. Ulluinnarni sinerissap ilai eqqakkanik

kuufigineqarnikkut assigisaasigulluunniit mingutsinnejassanngillat. Imeqarfiiit illersugaanerat erngullu imeriaannanngorlugu pissariarinera pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9 15. april 1993-imeersoq peqqussut pisinnaatitsinermi atuuttuassaaq.

Erngup igitap aniatinneqarneraniit, ikuallaasarfinniit, eqqaveqarfinniit atortuniillu assigisaanniit mingutsitsinerup killilernissaa pillugu malittarisassiornermut § 7, imm. 1, nr. 3 inatsisitigut tunngaviussaaq. Atortut tamakkua sannai, ingerlanneqarnerat aserfallatsaalinellu pillugit malittarisassiorqarsinnaavoq. Soorlu ikuallaasaarfiit qinngornertut aniatitsinerannut malittarisassiornermut kiisalu erngup igitap aniatinneqarneranut malittarisassiornermut pisinnaatitsissut atorneqassaaq. Igitat ikuallanneranni ilaatigut dioxin silaannarmut aniasarpoq ullumikkullu ilisimaneqarpoq dioxin inuit uumasullu orsuannut katersuuttartoq peqqissutsikkut ajornartorsiutinik kinguneqartumik. Naalakkersuisut ilaatigut dioxinimik aniatitsinerup killilernissaanik aalajngiisinnaanissaat aammalu ilisimasat misilitakkallu nutaat pisariaqartilerpassuk nutarterisinnaanissaat pingaaruteqarluinnarpoq.

Erngup igitap avammut kuutsinneqartarnera avatangiisirut avjornartorsiutaajartortutut isigineqarpoq. Imeq suliffeqarfiiit nioqqutissorneranniit inuillu angerlarsimaffimmi atuinerannit igitaq minguiarneqarani ingerlaannaq imaanut kuulluni siaruartarpoq, akugisai pinngortitamut ajoqtaasut annikillisarneqaqqaratik peerneqaratilluunniit. Erngup igitap eqqaaveqaarfinniillu aniasut illoqarfiiit nunaqarfiillu sinerissamut qanittortaanni mingutsitseqataasarput. Taamaattumik erngup igitap aniatitsineratigut mingutsitsinermut ilaapput innuttaasut aamma suliffeqarfiiit pisortallu oqartussaasui, suliffeqarfii, ingerlatsiveqarfii, suliffiit ingerlataat umiarsualiviillu.

§ 7, imm. 1, nr. 4 naapertorlugu ineqarfiiit atuuttut atuutilerumaartullu eqqaaviit kuuffiinut attavilerneqarnissaat pillugu malittarisassiorqarsinnaavoq, tamatumani ilanngullugu eqqaavinnut pioreersunut attavilernissaq. Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq ilaatigut KANUKOKA-p kissaateqarneratigut. Malittarisassakkut qulakkeerneqassaaq eqqaaviit kuuffiisa annertusartuarnissaat anartarfiillu iginneqariaasiata annikilliartornissaa aningaasatigut avatangiisitigullu pitsangngorsaataasumik.

Avatangiisirut Pinngortiamullu Pisortaqarfiiup imermut igillugu kuutsitamut tunngatillugu ajornartorsiutit aaqijissutissallu pillugit pilersaarut aallartisimavaa.

§ 7, imm. 1, nr. 5 tunngavigalugu ikummatisanut kiassarnermi angallassienmilu atorneqartartunut piumasaqaasiortoqarsinnavoq. Aalangersagaq mingutsitinkut ajornartorsiutinut nukissamik atuartuinnarnerup pilersitaanut atatillugu isigineqassaaq. Ikummatisat, tamatumani ilanngullugu minguitsuunissamik piumasaq imaluunniit akugisat aalaganersimasut peerneqarnissaat pillugu Naalakekrusuisut malittarisassiussapput peqqinnisamut avatangiisinullu tunngatilugu akugisat tamakku pillugit ilisimasat nutaat pigineqalissappata.

§ 7, imm. 1, nr. 6 naapertorlugu atortut qanoq ittuunerata akuerineqarnera, maskiinat, sulinermi sakkut angallassissutillu pillugit malittarisassiorqarsinnaalissaaq. Atortut

qanoq ittuunerata akuerineqarnerat pillugu malittarisassatigut teknologip atoriaannaap pitsaanerpaap atorneqarnisaanik tunngaveqarneq timitalimmik piviusunngortinnejarpooq. Pisinnatitsissut atorneqassaaq piumasat tamakkua aalajangersarnissaannut avatangiisut tunngasut tunngavigalugit, soorlu atortuliuit, maskiinat, sakkugisat angallassisutillu atorneqarneratigut nipiliorneq, mingutsitsineq nukissallu atorluarneqarnerunerat.

§ 7, imm. 1, nr. 7-imi tunngavissinneqarpoq ingerlatsinerit aarlerinaateqarsinnaasut § 2, imm. 2-mi taaneqartut, akuutissat ulorianaatillit toqqortarinerat angallannerallu pillugit malittarisassornissamut aalajangersaanissaq. § 2-mut oqaaseqaatini taaneqareersutut pissutsit taamatut ittut pillugit maleruagassiorissaq kisimi siunniussaavoq isumannatsuunissamut maleruagassiat pisariaqartut atorlugit inatsisitigut allatigut ajornarpata.

Inatsisartut peqqussutaanni anguniakkamut naapertuuttumik § 7, imm. 1, nr. 8 tunngavigalugu imermik isumalluutit, immamik isumalluutit, sikup, qaqqat, nunap silaannaallu kiisalu nipilorpallaannginnissap illersornissaat pillugit malittarisassiortoqarsinnaavoq. Inatsisartut peqqussutaanni maanna atuuttumi siku qaqqallu illersorneqartussat aalajangersaavagineqanngillat, naak § 2, imm. 1, nr. 1-imut ilaatinneqaraluarlutik. Tamatumani anguniakkanut paatsuuinnginnissarlu pillugit aalajangersakkap oqaasertai tamatumunnga naapertuuttunngortinniarlugit aalajangersakkami siku qaqqallu ilanngunneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Malittarisassaq atorneqassaaq aniatitsinerup killissaasa aalajangererannut, tassa nunap qaavani erngup, imermik isumalluutit, pitsaassusianut, silaannarmi nunamilu akuutissat mingutsitsisut killissaat kiisalu nipilorerup sakkortussusiata killissaat pillugit piumasaqaatit. Imermik isumalluutit illersornerat aamma imermik imeriaannanngortitamik pissarsisarneq pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9 15. april 1993-imeersoq malittarisassaq tunngavigalugu pilrsitaavoq, Kalaallit Nunaannilu imermik isumalluutit illersornerata qulakteernissaanut aalajangersagaq atorneqassaaq.

§ 7, imm. 1, nr. 9 naapertorlugu inerteqqutigaluguluunniit killilersinnaavaat akuutissanik aalajangersimasunik, nioqqutissianik imaluunniit uumassusilinnik eqqussineq, annissineq, nioqqutissiorneq, tunisisarneq atuinerluunniit, inerteqqut killiliinerluunniit taamaattoq avatangiisut tunnavianartuuneranik patsiseqarpat. § 7, imm. 1, nr. 9 imaalillugu allannguiteqartinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, uumassusillit uumassusilimmiillu pisut aalajangersakkap susassaqarfianut ilanngunneqassallutik. Uumassusilinnit pisut tassaatinneqarput planktonit uumassusillit toqungasullu, uumasut naasulli toqungasut suujunnaalersullu kiisalu uumasuniit annat.

Aalajangersagaq inatsisartut avatangiisit illersornerat pillugu peqqussutaanni 1988-imeersumili ilanngunneqarpoq, kisianni taamanikkut Naalakkersuisut taamaallaat pisinnatitaapput akoorutissat uumassusillillu ilai avatangiisut navianarunnartut eqqunissaat atornissaallu pillugit malittarisassiorsinnaatitaapput. Maanakkut aalajangersagaq tunngavigalugu aamma aanissuineq, nioqqutissiorneq allanullu tunisisarneq iluarsiissusertarlugit aqunneqarsinnaapput. Ilanngullugu aalajangersakkami periarfissinneqarportaaq nioqqutissiornerup annertussusiata

aqunnissaa, tassami nunani tamani isuaqatigiissutini amerlasuuni immikkoortinnejarmata akoorutissat kemimit pisut (pinngooqqaartutut attaviisullu nassuiarneqartut) aamma kemi atorlugu nioqquqtiissiat (akoorutissat kemimit pisut marluk arlallilluunniit atorlugit manngertunngortitat, imerpalasunngortitat silaannartulluunniit pissusilikkatut nassuiarneqartut).

Aalangersakkamut tunngaviuvoq Kalaallit Nunaata avatangiisit tungaasigut nunani tamani isumaqatigiissut arlallit akuerisimammag, tamatumani ilanngulligit iganik navianartunik killeqarfii aporfiginagit angallassinerup nakkutigineqarnera pillugu Baselimi isumaqatigiissut, akoorutissat ozoneqarfimmik mangiaasartut pillugit Montrealprotokolli aamma avatangiisini toqunartut uumassusilinnit pisut atajuartut nioqquqtiissiarinerat, atugaanerat piiarnerallu pillugit POP-protokolli (POP). Namminersornerullutik Oqartussat akoorutissat ilaasa ozoneqarfimmik mangiaasartut atornissaata inerteqqutaanera pillugu nalunaarutaat nr. 30 10. august 2001-imeersoq § 7, imm. 1, nr. 9 tunngavigalugu pilersitaavoq.

§ 7, imm. 1, nr. 10-mi ilaapput mingutsitsinerup akiorneqarneranut atatillugu atugassatut sanaat, aaqqissugaanerat atortullu. Taanna tunngavigalugu qanoq ittuunerata akuerineqarnissaa pillugu Naalakkersuisut piumasaqarsinnaapput ikuutit mingutsitsinerup akiorneranut naleqqunnerpaatut isigineqartut atugaanerat qulakkeerumallugu.

§ 7, imm. 1, nr. 11 tunngavigalugu nunatat pissusai, naasui il.il. ajoqusikkat iluarseqqinnissaat pillugu Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput. Ilaatigut assaanikkut, eqqaaveqarfii matuneqarneratigut aqqusinniaagallartullu peerneratigut ajoqusikkat pillugit malittarisassiorissamut pisinnaatitsissut atorneqassaaq.

§ 7, imm. 1, nr. 12 malillugu inatsisartut peqqussutaata anguniagaa naapertorlugu uumasuuteqarneq pillugu Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput. Avatangiisitigut ajornartorsiutit misilitakkat malillugit uumasuuteqarnermut atasartut aqunneqarnissaaat pillugu malittarisassiornermut pisinnaatitsissut atorneqassaaq, tamatumani ilanngulligit uumasut toqusut peerneqarnerat, nersutaatinik toqoraanermi igitat uumassusilinneersut peerneqarnerat, inuutissanut akuutissat naggorissaasersuinermit pisut nunamut kiviorartut piiarnerat kiisalu nipiliornermi tipiliormilu akornutaasut.

§ 7, imm. 1, nr. 13 tunngavigalugu peqqinnermut akornutaasut, avatangiisinut tunngasut imaluunniit avatangiisinut annertuumik akornutaasut pinaveersimatinnissaat pillugit pisariaqarpat Naalakkersuisut uumasupiluit pillugit malittarisassiorsinnaapput. Teriarsuit, aammali teriannissat, tulukkut, naajat sullernillu ilai assersuutigalugu passussinermi, uninngatitsinermi imaluunniit eqqagassanik igitsisarnermi ajornartorsiutaasut akiorneqarneri pillugit malittarisassiorqarsinnaavoq.

Assersuutigalugu teriarsuit ikilisarnissaat pillugu malittarisassortoqarsinnaavoq, aammali teriannissat, tulukkut, naajat sullernillu ilaasa toqqorsivinnut assigisaannullu ajornartorsiutinik pilersitsisut ikilisarnissaat pillugu malittarisassiorqarsinnaavoq.

§ 7, imm. 1, nr. 14-imi Naalakkersuisut tunngavissinneqarput immiaaqqanut imeruersaatinullu kusyrlinnut puussat pillugit malittarisassiorsinnaanermut, tamatumani ilanggullugit puussat aalajangersimasut atorneqaqqusaanerat kiisalu utertitsisarnissamut aaqqissuussinermik pilersitsisussaatitaaneq. Puussat akuerisaasut atorlugit utertitsisarnermik aaqqissuussinikkut qulakkeerneqassaaq tamakkiisumik atueqqissinnaaneq tamannalu avatangiisit illersorerannut malunnaatilimmik ikorfartuutaavoq. Immiaaqqat imeruersaatillu kulsyritallit puui pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 16 28. maj 2002-meersoq tamatuminnga tunngaveqarluni pilersitaavoq, aalangersagarlu Kalaallit Nunaanni uppernarsaateqarluni utertitseriaatsip ataannarnissaanut atorneqartuassaaq.

§ 7, imm. 1, nr. 15-imi tunngavissinneqarpoq Naalakkersuisut sanaartukkut annertuut avatangiisinut sunniutaasa naliliiffigineqartarnerat (VVM) pillugu malittarisassiorsinnaanerat. Sanaartukkut killeqarfiiit aporfiginagit avatangiisinut sunniuteqassangatinneqartut avatangiisinit isigalugu nalilerneqartarnerat pillugu isumaqatigiissut Espoo aalajangersakkut piviusunngortinneqarpoq, taamaalilluni avatangiisinut sunniinerluutit pinaveersimatisiniarluni avatangiisit pillugit suliniutitigut ikisarlugit akiorlugilluunniit. Espoomik isumaqatigiisummi piumasarineqarpoq sanaartukkut immikkut allattorneqartut, ilaatigut kemi atorlugu sanaat, nukissiorfiit annerusut, aatsitasarsiornerup imaannarmilu nioqqtissiornerup avatangiisinut summiutaasa nalilersorneqarnissaat. Isumaqatigiissutip imaraattaaq sanaartukkut tamakkua avatangiisinut sunniutaasa tamanut saqqummiunneqarnissaat tamanullu ammasumik oqallisigineqarnissaat. Isumaqatigiissut Espoo 1993-imi Kalaallit Nunaata akueraa aalajangersagarlu isumaqatiissut naapertorlugu malittarisassiornermut atorneqartuassaaq. Malittarisassamili aamma Kalaallit Nunaanni namminermi suliffeqarfiiit sanaartukkallu avatangiisinut sunniutai pillugit nalileeeqqusinissamut periarfissiisoqarpoq.

Sanaartukkut annerusut pilersaarusiornerni avatangiisinut sunniutissat nalilersornerat pinngortitamut kingunissaasa nalilersornerannik ilasariaqarpoq pinngortitap illersornera pillugu Inatsisartut inatsisaanni 18. december 2003-meersumi § 43 malillugu. Naalakkersuisut maannarpiaq suliarat nalunaarusiornissaq tassani sanaartukkut annerusut avatangiisinut pinngortitamullu sunniutaasa ataatsimoortillugit nalilernissaannut malittarisassiorissaq siunertaalluni.

§ 7, imm. 1, nr. 16 tunngavigalugu Naalakkersuisut avatangiisit pillugit paasissutissanik katersineq nalunaarutiginnittarnerlu pillugit aalajangersagaliorsinnaapput. Avatangiisit illersornerat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni ilaareeropoq pissutigalugu Kalaallit Nunaata akuerisimammagit igitat navianartut angallanneqarnerat pillugu Baselimi isumaqatigiissut, akuutissat ozoneqarfimmik mangiasut pillugit Montrealimi protokolli aamma avatangiisini toqunartut uumassusilinnit pisut atajuartut pillugit Stockholmimi isumaqatigiisummi POP-mut protokoli. Isumaqatigiissutit akuerineqartut tamarmik paasissutissiinissaq pillugu aalajangersagartaqarput, aamma § 7, imm. 1, nr. 16 atorlugu Naalakkersuisut suliffeqarfinniit, kommuniniit ignerlatsisunillu allaniit paasissutissanik pisariaqartunik katersuinermut sukumiinerusunik tunngavissiorsinnaapput. Aalajangersagaq atorneqassaartaaq paasissutissanik avatangiisit illersornissaat pillugu paasissutissanik Naalakkersuisut

pilersaarusrorannut ingerlatsinerannullu annertuumik pingaaruteqarsorinartunik katersuinerup qulakteernissaanut.

Malittarisassaq malillugu paasissutissanik katersuineq nalunaaruteqartarnerlu pillugit malittarisassat killiligaapput nammineq pinerluttuutinnerup inerteqqutaanera pillugu malittarisassanit nalinginnaasunit Europami Inuit pisinnaatitaaffi pillugit isumaqatigiisummi artikel 6 malillugu. Maalakkersuisut paasissutissanik piumasaqarsinnaanngillat, paasissutissat avatangiisirut tunngasut, pasitsaanneqarpat malittarisassat malillugit avatangiisit pillugit nalunaaruteqartussaq eqqartuunneqaatissamik pinerlussimasoq paasissutissallu sukumiinerusumik naliliinissamut pingaaruteqarsinnaappata.

§ 7. imm. 1, nr. 17-imik nutaatut siunnersuuteqarnermi Naalakkersuisut tunngavissinneqarput avatangiisilik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik tamanut saqqummiussisarnissaq pillugu aalajangersagaliornissamut, tassunga ilanngullugit avatangiisilik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutinik kikkut pisussaaffeqarnersut saqqummiinissamut, naatsorsuutit piffissalorsorneqarnerat, ilusissaat, imarisassaat aammalu avatangiisilik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutit tamanit takuneqarsinnaanissaat pillugu. Aalajangersakkat isumannaassavaat, avatangiisilik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutit saqqummiunneqartut, tamanit takuneqarsinnaasarnissaat, tassunga ilanngullugit assigissaartumik naleqqersuinissamullu tunngatillugu allagaassallutik, avatangiisillu innarlitsaaluiuinissamut iliuuserinninnissamut atorneqarluarsinnaanissaat.

Maanna inatsiseqartitsinermut aalajangersakkap ilanngunneqarnissaai siunnersuutigineqarpoq avatangiisilik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuuteqartitsisalernissamut piviusunngortitsinissap Inatsisartut aalajangiinerannut naapertuuttup periarfissinneqarnissa (UPA 2006/42 aamma 56). Avatangiisilik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutit siunertaraat avatangiisitigut unammillerniagassat ilisimaarineqalernissaat siuarsarniarlugu kiisalu pisortat suliffeqarfiillu namminersortut suliffeqarfiisa avatangiisit pillugit aqutsisarnisaannut kajumissaarneqarnissaat.

Avatangiisilik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutit suliffeqarfimmi, sullissivimmi, kommunimi assigisaannilu nukissat atukkat pillugit avatangiisilik artukkiinnginnissamut ukiumoortumik naatsorsuutaapput. Avatangiisilik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutit siunertaraat aqutsisut ingerlaavartumik siunertalimmillu avatangiisit pillugit iliuuseqartarnissaannut kiisalu sanilerisat, inuaqtigii tamallu suliffeqarfiiit avatangiisirut sunniisarnerisa naliliisarnissaannik periarfissiinissamut sakkussalerneqarnissaat. Avatangiisilik artukkiin-nginnissaq pillugu naatsorsuutini ilaatigut ingerlatseqatigiiffiup kommunilluunniit avatangiisirut sunniisarneri, tassunga ilaallutik nukissanik, imermik, nioqqutissiassanik stoffinillu mingutserisartunik kiisalu aniatitanik eqqagassanillu pilersunik sunniutinik nassuaasoqartassaaq. Avatangiisilik artukkiinnginnissamut naatsorsuutit aammattaaq avatangiisilik pitsan-ngoriaateqartitsinissamut iliuusissat pillugit imaqtinnejqarsinnaavoq, assersuutigalugulu sulisorisat suliffeqarfiup

ataatsimoortumik aningasaqarnikkut avatangiisinullu artukkiisumik iliuusissaasa nukissatigut ileqqaartarnissakkut iliuuserisartagaanit.

Avatangiisinik artukkiinnginnissaq pillugu naatsorsuutit pillugit inatsisiliornermi ilitsersuummilu siunertarneqassaaq, sulisussat akornanni oqimaaqtigiissitsisoqalissasoq avatangiisit pillugit paassisutissanik katersinermut saqqummiinermullu aningasaaliissuteqartarnermi aammalu aningasaqarniarnikkut avatangiisitigullu iluanaarutissat naatsorsuutinit ilimagalugit pissarsiarineqartussaasunit. Avatangiisitigut pitsangorsaataasinnaasussatut naatsorsuutigisat annertunersaat ingerlatseqatigiiffinnit akunnattumik angissusilinnit aamma angisuuneersuunissaat naatsorsuutigineqarput avatangiisit pillugit peqqussummi kapitali 5-imut ilaatinneqartuni, ingerlatseqatigiiffiit, suliniutaat imermik, atortussanik imaluunniit nukissamik annertuumik atuiffiusut, kiisalu Namminersornerullutik Oqartussat aamma kommunit, taakkununnga ilanngullugit ikuallaasarfiit igitassanillu tigooraaviit, pisortat allaffii suliffeqarfiutaallu.

Inatsisartut peqqussutaanni ilaatigut anguniagaavoq inuit peqqissutsikkut pilersitsinikkullu atugarisaasa qulakkeernissaat, tak. § 1, imm. 2. Avatangiisinut oqartussaaneq 1988-imi Namminersornerullutik Oqartussat tigummassuk peqqinnermut kommissionit atorunnaarsinneqarput Kalaallit Nunaannilu peqqinnermut kommissionit pillugit nalunaarut atorunnaarsitaalluni. Tamatumunnga tunngavissaqavinnungikkaluarpoq, ulluinnarnili kommunalbestyrelsit nalunaarut atorunnaarsitaq peqqussummilu peqqussumilu anguakkatut paragrafi § 7, imm. 2 tikillugu malillugu aqtsiuarput Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut 1993-imeersumut ilanngunneqartumik.

§ 7, imm. 2-mi nalunaarneqarput inuup peqqinnikkut atugarisaanut pingaarutillit arlallit Naalakkersuisut sukumiinerusumik malittarisassiuussinnaasaat. Aalajangersagaq allannguuteqartinnagu ingerlatiinnarneqassaaq § 7. imm. 2, nr. 3 aamma 7-ip oqaasertaasa annikitsumik allannguuteqartinneqalaarnerat eqqaassanngikkaanni.

§ 7, imm.2, nr. 1 naapertorlugu erngup imeriaannanngorlugu pissarineqartartup inuuussutissalerinermilu atorneqartartup pitsaasusaa pillugu Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput, aammalu Naalakkersuisut erngup nakkutigineqarnera pillugu malittarisassiorsinnaapput. Nakkutilliinerup annertussusia timalimmikku ingerlataanera pillugit sukumiinerusunik aalajangersaasoqarsinnaavoq.

§ 7, imm. 2, nr. 2 naapertorlugu tunngavissiisoqarpoq erngup imeriaannartut pitsaassuseqarnera pilersuiviit ilusilersornerat atortussallu toqbarneqartut pillugit malittarisassiorsinnaaneq. Pisinnaatitsissut atorneqassaaq imermik imeriaannarmik pilersuiviit teknologip atoriaannaap pitsaanerpaap atorneqarnissaanik tunngaveqarneq naapertorlugu pilersinneqarlutillu ingerlanneqarnissaat qulakkeerumallugu. Aalajngersagaq malillugu malittarisassiorqarsinnaavoq soorlu imermik pilersuivinni ruujorit imermik imeriaannarmik pilersitsinermi atorneqartut tassunga atortussatut akuerineqarsimanissaatigut, taamaalilluni toqunartullit imermut roojoriniit anianerat piaartumillu qupisoornerit pinngitsoorumallugit.

§ 7, imm. 2 nr.3 tunngavigalugu Naalakkersuisut anartarfegarnermi uffarfegarnermilu pissutsit pillugit malittarisassiorsinnapput. Inatsisartut peqqussutaannut maanna atuuttumut sanilliullugu, tassani anartarfegarnermi uffarfegarnermilu pissutsit atorneqarmata, anartarfinnut, uffartarnernut asattarnenullu atortulersuutit pissutsillu taakkununnga ilaatinneqarsinnaasut taaguuttit allatut oqaasertalerneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Anartarfiiit puui imaartakkat imerlu peqqinnissaq pillugu peertagaq pillugit pisinnaatitstissut nalunaarummut nr. 27-imut 17. september 1993-imeersoq tunngavissatut atorneqartuassaaq.

§ 7, imm. 2, nr. 4 naapertorlugu sissani naluffiusartuni, naluttarfinni uffariartarfinnilu erngup pitsaassusia nakkutigineqartarneralu pillugit malittarisassiortoqarsinnaavoq. Aamma erngup naluffiusartup nakkutigineqarnera pillugu malittarisassiortoqarsinnaavoq. Pingaartumik naluttarfiiit nalukkiartarfiiillu erngup naluffiup kemimik atortoqarluni salinneqartarfiiini pingaaruteqarpoq kemimik akullit killernissaata piumasarineqarnissa innuttaasut tamakkuninnga toqqissillutik atuisinnaaqqullugit.

§ 7, imm. 2, nr. 5 tunngavigalugu ulluunerani unnuunnuaaneranilu anartarfilerinermik aaqqiasuussinerit pillugit Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput, tamatumani ilanngullugit aaqqissuussinernut taamaattunut akissaajaatit akilerneqartarnerat. Anartarfiiit tassanilu erngup igitap igittarnera pillugu nalunaarummi nr. 27-imi 17. september 1993-imeersumi ilaatigut § 7, imm. 2, nr. 5 tunngavigalugu pilersitaasumi ulluunerani unnuaaneranilu anartarfilermik aaqqissuussinerit killissaat aalajangigaavoq. Pisinnaatitsissut atorneqassaaq qulakkeertuarumallugu ulluunerani unnuaaneranilu anartarfilerinermi katersuineq, angallassineq igitsinerlu peqqinnissakkut avatangiisitigullu isumannaatsumik ingerlassasoq.

§ 7, imm. 2, nr. 6-imi Naalakkersuisut tunngavissinneqarput anartarfinniit allaniillu imikoorutit nunamut, sukumut, tatsinut, kuunnut imaanullu kuutsinneqartarnerat pillugu malittarisassiorissamut. Namminersornerullutik Oqartussat anartarfiiit aamma quisarfiit erngullu peqqinnermut ajoqtaasup peerneqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 27 17. september 1993-imeersoq tassanngattaaq tunngveqarpoq. Pisinnaatitsissut atorneqassaaq erngup igitap peerneqartarneranut peerneqartullu peerneqartarnerannut, avatangiisinut imaluunniit peqqisutsimut tunngasut tamanna immikkut pisariaqartippassuk, tamatumani ilanngullugit ilisimatutut ilisimalikkat nutaat, avatangiisit pillugit paasissutissat nutaat imaluunniit imermik imeriaannanngortitsinermi mianerisassat.

Avatangiisinut Pinngortitamullu Pissotaqarfiup imikoorutip ajornartorsiutaanerata qulaajarnissaa pillugu pilersaarut aallartissimavaa.

§ 7, imm. 2, nr. 7 tunngavigalugu tupersimaartarfiiit, kulturimut, sunngiffimmut timersornermillu aaqqissuussinerit sumiiffiillu inuit amerlasuut katersuuffi pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq. Peqqussummi maanna atuuttumi aasivissiornerit timersortitsinerillu taaneqarput, Naalakkersuisulli kissaatigaat ullumikkut nunami tamarmi aaqqissuussinerit tamarmiusut takussuserneqassasut

ilanngunneqassallutillu, erseqqissaatigalugulu qangatut aasivissiortarnerit tusarnaartitsinerillu annertuut aalajangersakkamut ilaatinneqarnissaat. Inuit amerlasuut katersuunneranni minguisarnermut, peqqissutsimut avatangiisinullu immikkut tunngasoqarsinnaavoq, pisinnaatitsissullu atorneqassaaq anartarfinnut uffartarfinnullu, eqqakkat peernerannut assigisaannullu malittarisassiornissamut inunnut avatangiisinullu ajoquitit pinngitsoorumallugit.

§ 7, imm. 2, nr. 8-mi pineqarpoq imaani nunamilu uumasut pilanneqartarnerat. Aalangersagaq malillugu Naalakkersuisut pisinnaatitaapput sumiiffinni sukumiinerusumik killikkani imaani nunamilu uumasut pilanneqaqqusaannginnerannut malittarsariornissamut. Inerteqqummut taamaatumut tunngaviussaaq inuit inuunerminni peqqissutsikkut atugarisaat, tamatumani ilanngullugit silaannaap, erngup, sikup, qaqqat nunallu mingutsitaanerat. Aajangersagaq malillugu aamma piumasarineqarsinnaavoq sumiiffit immikkut toqqakkat uumasut piinneqarnerannut aaqqissugaassasut atorneqlutillu. Uumasunik pilareerneremi igitat uumassusilneersut iginneqarneranni immikkut ittumik mianerisassaqarpoq, tassami issittumi avatangiisini nungujartorneq arriitsuinnaasarmat.

§ 7, imm. 2, nr. 9 tunngavigalugu toqusut inaat iliveqarfiillu pillugit aalangeragaliortoqarsinnaavoq. Toqusut inaasa iliveqarfiillu pilersitaanerat, aaqqissugaanerat ingerlanneqarnerallu pillugit malittarisassiortoqarsinnaavoq inuit peqqissusiat avatangiisillu mianeralugit.

§ 7, imm. 2, nr. 10-mi Naalakkersuisut napparsimmaviit eqqagassaannik igitisarneq pillugu aalajangersagaliorsinnaapput. Pisinnaatitsissut atorneqassaaq peqqinermut navianaatilinnik aamma timip sananeqaataasa ilaasa iginneqartarnerat pillugu malittarisassiornermut, tamatumani ilanngullugit nalunaarsuinermet, nalunaarutiginninnermet, immikkoortiterinermet, toqqortarininnermet, poortuinermet angallassinermullu malittarisassat.

§ 7, imm. 2, nr. 11 tunngavigalugu Naalakkersuisut pissutsinut matuma siuliiniitunut atanngitsunut, kisianni inuit tamat eqqiluisaarnerannut peqqissusiannullu pingaaruteqarsorineqartunut malittarisassiorsinnaapput. Piginaatitsissut atorneqassaaq pissutsit ullumikkut ilisimaneqanngitsut, kisianni kingusinnerusukkut inuit peqqissuannut avatangiisinullu mianerinninnissamik takutitsiut.

§ 7, imm. 3-mi Naalakkersuisut periarfissinneqarput nalunaarusiornikkut umiarsuit atorunnaartut passunissaanut malittarisdassiornissamut. Tassa umiarsuit atorunnaartut avatangiisinut isumannaatsumik iginneqarnerat qulakkeerumallugu. Ullumikkutut tamatumunnga tunngatillugu ersarissunik malittarisassaqartinnagu angallatit amerlasuut umiarsualivimmi qimanneqarajuttarput kivigunik oliamik ngutsitseratarsinnaallutik. Umiarsuit/angallatit atorunnaartut mingutsitsinikkut ajornartorsiutivippot tamanna pillugu sulisoqanngippat. Siunniunneqaarpoq kommunit aallaqqaatitut akisussaatinneqassasut umiarsuit atorunnaartut iginneqarnissannut periarfissanik ilitsersuinissamut. Kommunit suliassamik nutaamik tassannga piumaffigineqarpata aningaasatigut taarsiinissaq oqallisigineqassaaq. § 7, imm. 3-mi Naalakkersuisut pisinnaatitaapput umiarsuit

atorunnaartut ikililernissaannut atoqqinneqarsinnaanerannullu malittarisassiornissamut.

§ 7, imm. 4-mut siunnersuut nutaaq atorlugu Nalakkersuisut tunngavissinneqarput sanartukkani aalajangersimasuni mingutsitsisartuni pissutsit pillugit ilisimasatigut ilinniartitaanikkullu malittarsassioriornissamut aamma § 7, imm. 4, nr. 3-mi suliffeqarfiiit annertuumik mingutsitsisartut ilanngullugit. § 7, imm. 4, nr. 1 aamma 2-imi sanaartukkat siunnersuummi innersuussutigineqartut, suliffeqarfiiit annertuumik mingutsitsisartut pillugit inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkanut ilaasut, immikkoorutigaluguli igitassat passunneqartaramik peerneqartarlutillu.

§ 7, imm. 4, nr. 1-imi pineqarput inuit sanaartukkanik mingutsitsisartunik aalangersimasunik aqutsisuussut. Aalajangersakkut Naalakkersuisut tunngavissinneqarput inuit taakkua teknikkimik paasisimasaqarnisaannik piumasaqarnissamut. Ilimagineqarpoq piginnaatisissut atorneqassasoq pisortaasut ilisimasaqarnissaannik ilinniarsimanissaannillu piumasaqarnikkut, assersuutigalugu anguneqarsinnaalluni isumannaatsumik ingerlatsineq avatangiisinut ajoqusiisumik ajutoornernik kinguneqannginnissa imaluunniit ingerlatsineq BAT-imi tunngavigianut naleqqunnerusoq. Avatangiisinut tunngasut annertuumik ilisiimatuutut misissuataarneqarput, ilisimasallu atoriaannaat inuiaqatigiinnut kalaallinut iluaquatasariaqarput sanaartukkat pilerlsinneqarnerminni, ingerlataanerminni matuneqarnerminnilu sapinggisamik annerpaamik avatangiisinut qajassuussisunngortillugit.

§ 7, imm. 4, nr. 2 naapertorlugu Naalakkersuisut sanaartukkani mingutsitsisartuni sulisuusut ilinniartinnissaat pillugu malittarisassiorsinnaapput. Tamatumani eqqarsaatigineqarnerupput sulisut ikuallaasarfinnik stationinillu tigooraavinnik ingerlatsisut. Sulisut ilinniartinnissaannik piumasaqarneq isumannaatsuunissaq aamma inuiaqatigiit aningaasaqarnerat pillugit aaqqissuussinertut isigisariaqarpoq. Ikuallaasarfiit ullumikkut sanaartorneqartut imatut tenikkikkut pissuseqarput piumasarineqarluni ingerlatsinermi sulisorisat sulilertigatik sannaartukkap passunneranut ilinniartinneqarsimassasut tamatumunngalu uppermarsaateqarlutik. Aamma sulisut stationinik tigooraavinnik isumaginnittut ilinniartinneqartariaqarput, tassami sulisut igitat ulorianartut tigusarmatigit, immikkoortiterlugit ingerlateqqillugillu. Sulisut ilisimareertariaqarpaat eqqakkat assigiinngitsut taamaattut qanoq passunneqassasut isumannaannissamullu malittarisassat suut pisariaqarnersut.

Stationip tigooraaviup avatangiisitigut akuernineqarnissaanut ullumikkut piumasanut ilanngunneqarpoq ingerlatsinermi sulisuusut ilinniartinneqarsimassasut sanaartugaq teknikkimut avatangiisinullu tunngatillugu naammaginartumik ingerlassinnaanngorlugu. § 7, imm. 4, nr. 2-mi aalajangersakkut siunnersuutigineqartukkut taamatut piumasaqarnissamut tunngavissaq naatsorsuutigineqartoq qulakkeerneqassaaq.

Ullumikkut MOKANA, Jyllandip avannarpasissuani kommunit arlallit ataatsimoorullugu selskabiat, stationini tigooraavinni ingerlatsinermi sulisunik pikkorissartitsillattaarpoq. Kalaallit kommunii igitat avatangiisinut ulorianartut

pillugit peqataanissamik suleqatigiinnissamillu MOKANA-mut
isumaqatigiissuteqarsimapput.

Nunaqarfinni ikuallaasarfinnut tunngatillugu ingerlatsinermut ilitsersuut kiisalu video/dvd ilitsersuusiaq suliarineqarsimapput atorfininnermut atatillugu sulisunut ilisimalersinneqarsimasussaq.

Ungasinnerusorli isigalugu aaqqissugaaneruseumik pikkorissarttsisarnissaq pisariaqarpoq eqqaasarnermut tamarmut tunngasumik eqqaasarnerullu iluani immikkoortunut ataasiakkaanut sammisititamik. Soorlu Danmarkimi perlukuaanerup iluani AMU-mi pikkorissarnerit arlallit piginnaasaqalersitsisut ingerlanneqartarput.

Sulisut sanaartukkanik aalajangersimasunik mingutsitsisartunik ingerlatsisut ilinniartinnissaannut piumasat sukumiinerusut, teknikkikkut ilisimasassanut pisariaqartunut uppernarsaateqaqquaaneq ilanngullugu nalunaarutikkut aalajangersarneqassapput.

Siunnersutigineqarpoq Naalakkersuisut § 7, imm. 4, nr. 3 malillugu suliffeqarfiiit annertuumik mingutsitsisartut avatangiisit pillugit sulinermi suleqataasunik peqataatitsisarnissaat pillugu malittarisassiorsinnaapput. Minnerpaamik suleqataasut tamarmik suliffeqarfiiup avatangiisitigut akuerisaanerata imarisaa ilisimassavaat, pineqarpat suliffeqarfik suliffeqarfiiit il.il. annertuumik mingutsitsisuusut avatangiisitigut akuerineqarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannut nr. 11-mut 20. august 2004-meersumut bilagini ilaasoq. Naalakkersuisut nalunaarutikkut suliffeqarfiiit annertuumik mingutsitsisut allat ilanngullugit qanoq iliorlutik avatangiisit pillugit sulinermi suleqataasunik peqataatitsinissaat pillugu malittarisassiorsinnaapput.

Nr. 6-imut.

§ 10-mi malittarisassani nutaani pisortaqarfiiup nakkutilliisup inatsisinik unioqqutitsinermik paasisaqaruni peqqussuteqarsinnaanera pillugu malittarisassat itisilerneqassapput. Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi malittarisassat ersarinngillat aammalu peqqussuteqarnissaq, inerteqquteqarnissaq akuliunnerillu artornartut assigisaat sakkortusamik tungavissiinissaq pillugu piumasaasut nalinginnaasut naammassineqaratik. § 10, imm. 1 allannguutissatut siunnersuummi allanngortinnagu ingerlateqqinnejqarpoq. Siunnersutigineqarpoq § 10, imm. 2 ersarissarneqassasoq aamma § 10, imm. 3 nutaaq inatsisartut peqqussutaannut ilanngunneqassasoq.

§ 10, imm. 1 naapertorlugu pisortaqarfiiup nakkutilliisup isumagissavaa inatsisinik unioqqutitsinerit unitsinnissaat. Pisortaqarfik nakkutilliisoq pisariaqarpat inerteqquteqarsinnaavoq imaluunniit peqqussutigisinnallugu mingutsitsineq annikillisarniarlugu pinngitsoortinniarlulguluunnit aaqqissuussisoqarnissaa. Inatsisinik unioqqutitsinermi suliffeqarfik immikkut annertuumik mingutsitsisoq ilaappat pisortaqarfiiup nakkutilliisup toqqarsinnaavaa inatsisartut peqqussutaanni

atuuttumi § 24 malillugu peqqussuteqarneq imaluunniit §§ 25 26-lu malillugit inerteqquteqquteqarnissaq.

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 11 tunngavigalugu pisortaqaqrifiup nakkutilliisup iliuusissat peqqussutaasut akisussaasumut akiligassanngorlugit suliaritissinnaavai. Aalajangersagaq taamaallaat atorneqassaaq aaqqissuussinernut peqqussutaasunut piffissaliussaq qaangerneqarpat imaluunniit annertuumik mingutsitsineq pinngitsoorniarlugu ingerlaannaq iliuuseqarnissaq pisariaqarpat.

§ 10, imm. 2-mi aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq pisortaqaqrifiup nakkutilliisup suliffeqarfiit kapitali 5-imiittut kisiisa pinnagit aamma suliffeqarfiit immikkut annertuumik mingutsitsisut il.il. avatangiisitigut akunerineqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannut nr. 11-mut 20. august 2004-meersumut ilaangnitsut peqqussuteqarfigisinnaagai peqqinnikkut ajornartorsiutinik imaluunniit annertuumik mingutsitsinermik kinguneqarpata. Peqqinnermut ajornartorsiutaasutut isigineqarput ungasinnerusoq isigalugu sunnigaanikkut inuit peqqissusiannut akornutaasussatut ilimagineqartut.

Inatsisartut peqqussutaanni atuutimi § 25 malillugu ullumikkut ajornanngereerpoq suliffeqarfiit nalunaarsorsimasut inerteqquteqarfigissallugit. § 10, imm. 3-mut siunnersummi siunniunneqarpoq aamma suliffeqarfiit ingerlatarluunniit inatsisartut peqqussutaanni kapitali 5 tunngavigalugu akuerineqarnissamut pisussaatitaanngitsuttaaq inerteqquteqarfigineqarsinnaanerat, ingerlataq suliffeqarfilluunniit annertuumik mingutsitseratarsinnaappat peqqinnermulluunniit akornuseeratarsinnaappat. § 10, imm. 3, okt. 2-mi aalajangersagaq atorneqarsinnaassaaq malugineqarpat peqqussut arlaleriarluni ataavartumilluunniit sumiginnarneqartoq. § 10, imm. 3, pkt. 2 malillugu suliffeqarfimmut ingerlatamulluunniit inerteqquteqarneq aalangersagaavoq imaannaanngitsoq eqqarsaataavorlu allat suut tamarmik ajornarpata aatsaat atorneqarsinnaassasoq. Suliffeqarfiup matunissaa taamatut peqqussutigineqartinnagu ajornartorsiummut aaqqiissutit ilisimaneqartut tamarmik ujartorneqarsimassapput.

Avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni anguniagaavoq pinngortitap avatangiisillu illersornissaat, tamatumanili ilanngulluguttaaq malittarisassat peqqinnissamik patsisillit avatangiisinut pingaarutillit pilersinnissaat. Tassalu § 10, imm. 2-mi allanngortitami aamma § 10, imm. 3-mi nutaami pineqarput peqqinnermut ajornartorsiutaasut imaluunniit peqqinnermik akornuseeratarsinnaanerit mingutsitseratarsinnaanerlu. Peqqinnermik ajoqsiinermi pineqarput inuit timikkut tarnikkulluunniit ajoqusigaaneri. Inuit peqqissutsikkut ajoquserneqariataarsinnaappata, peqataanikkut ingerlatamiluunniit avatangiisinut ilaanikkut, oqartussaaffik nakkutilliisoq ingerlatamut inerteqquteqarsinnaatitaavoq. Ajoqutit peqqussuteqarnikkut iluarsineqarsinnaanngippata nakkutilliinermut oqartussaasoq suliffeqarfimmut imaluunniit inerlatamut inerteqquteqarsinnaavoq, tak. § 10, imm. 3.

Tusarniaanermi embedslegeqarfiup kissaatigaa Inatsisartut peqqussutaata allannguutaani erseqqissarneqassasoq embedslegeqarfik peqataatinneqartassasoq sulianut ilaagaangata peqqinnikkut ajornartorsiutit nalilerneqarnerat imaluunniit inuit

ajoqusigaanerat, apeqqutaatinngagu innuttaasut, inuit ataasimoortut inuilluunniit ataasiakkaat ajoqusigaanerat. Avatangiisit illersornissaat pillugu inatsisartut peqqussutaat malillugu embedsleqeqarfiiup peqqussutit inerteqqutillu pineqartillugit ilaatinneqartarnissaa aalajangersagaavoq peqqussummi §§ 37-39-mi. Taamaattumik embedsleqeqarfik § 10, imm. 2 3-lu malillugit suliad aalangiiffineqartarnerannut peqataatitaasaq suliad tamakkua peqqinnikkut ajoquseeratarsinnanerat tunngaviuppat.

Nr. 7-imut.

Siunnersuutip imaraa aalajangersagaq nutaaq, § 13a; avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi § 12-imut tapertaasoq. § 12-ip paarlattuatut § 13a pisunut, nakkutilliisussaatitaasut erseqqisumik, mingitsisisoqarlerneranut imaluunniit mingutsitsisoqaratarsinnaaneranut oqartussaasut paasissutissanik pisariaqartitaannut tunngasuuvvoq. Suliffeqarfinnit inatsisartut peqqussutaanni kapitali 5-imut ilaasuinarnit avatangiisintut tunngasutigut paasissutissat piumasarineqarsinnaanngillat, aammali suliffeqarfinnit allatut ittunit tamanit, tassunga ilanngullugit sullissiviit, umiarsualiviit, umiarsuit, prammit, umiatsiaat ingerlatallu taakkununnga assingusut pillugit.

Paasissutissat avatangiisintut tunngasut pingaaruteqarluinnarput pinngitsoortitsiniarnerit aallartinnissaannut, aammalu ajoqusiineq pereerpat, aaqqissuussinerit ikorsiissutit aallartinnissaannut. Aalajangersakkut pisortaqarfik nakkutilliisoq periarfissinneqarpoq paasissutissat avatangiisitigut suliniutinut pingaarutillit tamarmik pissarsiarinissaannut. Pisortaqarfiiup nakkutilliisup nalilerpagu pillarneqaataasinnaasoq pineqartoq paasissutissallu sukumiinerusumik nalilerneranut pingaaruteqarsinnaasut taamaattoq pisortaqarfiiup nakkutilliisup paasissutissat taakkua saqqummiuteqqusinnaanngilai, imminut pinerluuteqartunngortinnerup inerteqqutaanera pillugu inatsisini tunngaviusut nalinginnaasut malillugit.

§ 13a, imm. 1 naapertorlugu nakkutilliisussaatitaasut suliffeqarfimmik piginnittoq ingerlatsisorluunniit, ingerlataq sullissiveqarfilluunniit, tassunga ilaallutik assersuutigalugu umiarsualivik tankeqarfilluunniit, peqqussinnaavaat mingutsitseratarsinnaanermut mingutsisinerulluunniit pilereernerani pinngitsuinissaq pillugu paasissutisseeqqullugit. Aalajangersagaq naapertorlugu nakkutilliisussaatitaanut paasissutissanik pissarsiarsinnaapput, piginnittup pineqartup ingerlatsisulluunniit pigeriigaanik, kiisalu paasissutissanik misissuinissami allanilu aningaasartuutaalersussanut.

Mingutsitseratarsinnaanermut tunngaviutinneqartup piumasaqaatitarinngilaa, mingutsitseratarsinnaanermik pilersoqarnera, tamannali naammassineqariissaq, mingutsitseratarsinnaaneq pisinnaanngitsutut nalilerneqaraangat, assersuutigalugu oqartussaasut umiarsualiveqarfiiit eqqaanni umiarsuarmi qimatami usit suunerinik imaluunniit sanaartukkami aniatitsinernik ilisimasaqannginnerat pillugu.

Aalajangersakkami tamatumani anguniagaavoq mingutsitsinerup kingunerisa pinngitsoortinnissaannut iliuusissat pisariaqartut mingutsitsisup salliulluni suliarissagai, aammalu akissaajaatit tamatumunnga tunngasut akilissallugit. § 13, imm. 2-mi pisortaqaarfik nakkutilliisoq nalinginnaasumik tunngavissinneqarpoq suliffeqarfiit mingutsitsisut imminut nakkutiginissaannut peqqussallugit. Aalajangersakkamipportaaq suliffeqarfiup upternarsassagaa akuerineqarsinnaanngitsumik mingutsitsinermut pisuunnginnini.

§ 13a-mi tunngavissiissutip atorneqarnerani, pingaartumik misissuinerit akissaajaatitllit il.il. peqqussuteqarnermi, piumasaassaaq pisortat tunngavilimmik ilimagipilukkaat mingutsitsisoqarsimasoq, taamaalillunilu soorlu kuuffiit kuuffeqarfiillu misissorneqartarerat pillugu § 13a malillugu imaaliinnarluni peqqussuteqartoqarsinnaanngilaq. Assersuutigalugu innaallagissap ledningiinut kappussiviit misissornissaannut peqqussuteqarnermi nalinginnaasumik piumasaassaaq kommunip ledningi pingarnerusoq taamaaqataanik misissoreersimaga pulaasoqarnera suminngaaneerneersoq paasilluarumallugu.

§ 13a-mut atuupportaaq avatangiisit pitsangorsarnerat tamatumanilu atugaasut imminut naleqquuttuunissaat. Tassalu pisortat pisussaatitaapput ajornartorsiutaasinjaasup annertussusianut sanilliullugu naapertuitinngitsumik akisussusilimmik aaqqissuussinerup peqqussuteqarfiginissaata pinnginnissaanut. Miiligmumik tigusisarnermut mississueqissaarnermullu akissaajaatit avatangiisit pitsangorsarnerannit annerussanngillat.

Nr. 8-mut.

Eqqakkat pillugit paassisutissat Naalakkersuisut eqqakkat pillugit pilersaarusiornissaannut pingaruteqarluinnarmata, tak. § 36b, siunnersuutigineqarpoq eqqakkat pillugit paassisutissanik kommuniiit piumasaqarnissamut Naalakkersuisut tunngavissaat qulakkeerneqassasoq. Nuna tamakkerlugu avatangiisit pillugit paassisutissat assigiaakkat aalajangersimasumillu siunertallit Naalakkersuisut sulinerannut tunngaviupput pingartut.

§ 15, imm. 2-mi Naalakkersuisut periarfissinneqarput kommunalbestyrelsit nalunaarsuinertik nakkutilliinertillu pillugit nalunaarutinik nassiussisassasut, tamatumani ilanngulligit uuttuinerit misissuinerillu inerneri, kiisalu nalunaaruteqarnerup ilusissaa pillugu malittarisassiorneq, tak. § 35c, imm. 4 siunnersuutigineqartoq.

Aalajangersagassatut siunnersuutini siunertaavoq ilaatigut Naalakkersuisut eqqakkat pillugit pilersaarusiornermut qajannaatsumik tunngaveqarnissaata qulakkeernissaa, ilaatigullu Naalakkersuisut periarfissikkumallugit nakkutilliineq pillugu malittarisassamut, Naalakkersuisut nalilerpassuk kommunip nakkutilliinermut pisussatitaaffini naammattumik annertussusilimmik isumaginngikkaa. Aalajangersakkat aamma atorneqarsinnaapput suliffeqarfinnut immikkut piissusilinnut tunngatillugu ajornartorsiuteqartoq Naalakkersuisut ilisimalerpassuk. Tamannali qaqtigoortorujussuusussatut nalilerneqarpoq, tassami suliffeqarfiit

avatangiisitigut ajornartorsiuteqalernermut patsisaasinnaasut amerlanersaat avatangiisit pillugit peqqussummi kapitali 5-imut ilaammata, taamaattumillu avatangiisitigut akuerineqartussaagamik Naalakkersuisut nakkutilliisussaatitaanerannut ilaareerlutik.

Nr. 9-mut.

Avatangiisit pillugit peqqusutip pilerneraniilli § 23 arlaerliarluni allanngortinneqartarsimavoq, taamaammallu aalajangersagaq siunnersummi tamakkerlugu ilanngunneqarpoq. § 23, imm. 1 aamma 2 siunnersummi allanngortinnagit ingerlateqqinnejqarput. Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 23, imm. 3-mi ilanngunneqarpoq eqqakkat uninnagatinneqartarfiiut immikkut tunngasoq. § 23, imm. 4 5-imilu allanngortinnagit ingerlateqqinnejqarput. § 23, imm. 6, 7 aamma 8-mi aalajangersakkat nutaat ilanngunneqarnissaat siunnersutigineqarpoq, taamaallunilu inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 23, imm. 6 aamma § 23, imm. 7 siunnersumi matumani tassaaliissapput § 23, imm. 9, aamma § 23, imm. 10. Kiisalu § 23, imm. 9-p oqaasiliornera ersarissarneqassasoq siunnersutigineqarpoq.

§ 23-p imarai peqqusummi atuuttumi §§ 16-20 malillugit suliffeqarfiit immikkut annertuumik mingutsitsisut akuerineqartererat pillugu maleruagassiat. Akuersissutit suliarineqarneranni isummerfigineqassapput suliffeqarfimmiiit mingutsitsinerit, tamatumani ilanngullugit imeq igitaq, imerpasut kiviorartut annertussusiat aamma igitat manngertut, akoorutissanit silaannartut piissusilinnit mingutsitsineq kiisalu nipiliornerit ajoqutaasut. Suliffeqarfiit immikkut annertuumik mingutsitsisut akuerineqarneranni suliffeqarfiup mingutsitsineranut pisariaqartunik piumasaqartoqassaaq, tamatumani ilanngullugit suliffeqarfiup inissitaanera, mingutsitsinerup suunera annertussusialu kiisalu suliffeqarfiup ingerlanneqarnera ingerlatsinerullu nakkutigineqarnera pillugit. Avatangiisitigut akuerineqarnissamik qinnuteqaammut ilanngullugu mingutsitsinerup killilernissaa pillugu suut suliniutiginiarnerlugin suliffeqarfiup ilisimatitsissutigissavaa, tak. 23, imm. 1.

Erseqqissarneqassaaq akuersissummi timalimmik killigaammat mingutsitsineq suna piisanersoq. Tamatuma kinguneraa akuutissat aniatinneqarnerat akuersissummi ilaangitsoq inatsisink unioqqutitsinertut isigisariaqarmat.

Allakkiami akuersissutip nalunaarutigineqarfiani tunngavigisat piumasallu erseqqissarneqartariaqarput akuersissutip annertussusiata paasineqarnissaa apeqqutillu kingusinnerusukkut saqqummersut suliarineqarnerat isigimallugu.

Immikkut malugisariaqarpoq § 23, imm. 2 malillugu suliffeqarfiup immikkut annertuumik mingutsitsisup akuerineqarnerani nalunaaruteqartussaatitaaneq suliffeqarfimmut piumasarineqarsinnaammat. Pisussaatitaanermi tassani pineqarajussapput suliffeqarfiup uuttuineri misissueqqissaarnerilu pillugit nalunaaruteqartuarnissaq. Aamma § 23, imm. 2 naapertorlugu aalajangersarneqarsinnaapput suliffeqarfiup avatangiisink misissuijuarnissamut pisussaaffimminut akiliisarneranut piumasaasut. Tamatumunnga ilaapput suussullip

suliffeqarfiup ingerlatsineranut ippinnangitsumik ilaasup misissorneqarneri mingutsitsinerup killilernissaa siunertalarugu, ta. Inatsisartut peqqussutaanni § 12 nakkutilliinermut tunngasoq.

§ 23, imm. 3 malillugu akuersissummi suliffeqarfiup pilersinneqarneranut ingerlanneqarneranullu piumasaqaatit nalunaarsimassapput. Akuersilluni aalajangererup nalinginnaasumik imarissavai suliffeqarfiup aallartinneranut, annertusarneranut allanngortinneranulluunniit piumasaqaatit. Immikkulli eqqarsaatigineqarsinnaapput pissutsit naggataagut piumasarpiaat aalajangersarnissaata kinguartinnissaata illersorneqaatigisinnaasai, soorlu aaqqissuussinerit ikorsiissutit annertussusiat nalorninartillugu, tassami mingutsitsinerup annertussusia naammattumik isumannaatsumik siuningaanit nalilerneqarsinnaanngimmat.

Siunnersuutigineqarpoq avatangiisit pillugit peqqussummi § 23, imm. 3-mut ilanngunneqassasoq igitat toqqortarineqartarfiinut immikkut ittunik piumasaqarneq. Inatsisartut peqqussutaanni kapitali 5 malillugu avatangiisint tunngatillugu akuersisarnermi sanaartukkat taamaattut matuneqartariaqarnerat suliareqqinnejartariaqarnerallu ilanngullugit eqqarsaatigisariaqarput. Suliffeqarfiit immikkut annertuumik mingutsitsisut akuerineqarnissaannut suliffeqarfiup pilersinneranut ingerlannerannullu piumasaasut ilaareeraluartut igitanut uninngatitsiviit avatangiisitigut akuerneqarnissaannut piumasaqaatit sakkortusineqarput, aamma matusinermut suliareqqiinermullu piumasaqaatit aalajangersarneqarlutik. Sanaartukkat ingerlanneqarunnaarunik mingutsisisinnaallutik uninngaannarnissata pinngitsoornissaata qulakkeernissaa pingaaruteqarpoq, soorlu siornatigut taamaattarsimasoq. Assersuutigalugu ilimagisariaqarpoq eqqaaveqarfii atorunnaartut Kalaallit Nunaanni avatangiisitigut ajornartorsiutaassasut ilimagisariaqarlunilu ungasinnerusoq isigalugu isumannaatsuunissamut iliuusissanut akissaajaatit annertujumaartut.

§ 23, imm. 4 naapertorlugu suliffeqarfii peqqussummi atuuttumi § 18 malillugu namminneerlutik akuerineqarnissamik qinnuteqaataat pituttuisuupput. Akuerineqarnissamik qinnuteqaat akuerineqarnerup nalunaarutigineqannginnerani utertinneqarsinnaavoq.

§ 23, imm. 5 malillugu suliffeqarfik immikkut annertuumik mingutsitsisoq piffissamut aalajangikkamut akuerineqarsinnaavoq. Aalajngersimasumik piffissaliinerit qaqtiguinnaq atorneqarsinnaapput akuersissuteqarnerup nalaani siunissami suliffeqarfiup inerlatsineranit ajoqsiinerit nalilerneqarsinnaanngippata. Malittarisatulli pingaarnertut piumasat inaarutaanerat aalajangersimasuunerallu pillugit piumasaqaateqarsinnaavoq, akuersinerillu pisinnaapput akuersinerup sivisussusissaanut malittarisassat Naalakkersuisullu piumasanik nalunaarutigineqartunik allanngortitsisinnaanerat pillugu malittarisassat malillugit, ta. § 27, imm. 2 aamma 3. Akuersinermi piumasaasut suliffeqarfimmuit avatangiisaanullu annertuumik pingaaruteqarput. Akuersissutikkut suliffeqarfii ersarissumik paassisavaat maleruagassat suut naammassineqassanersut piffissamilu aalajangersimasumi sulinissaat qulakkeerneqassaaq, suliffeqarfiullu avatangiisai ersarissumik tunngavissaqlissapput nalilersussallugu ingerlatat mingutsitsisut suut

ingerlanneqassanersut aaqqissuussinerillu avatangiisirut illersuutaasut suut suliffeqarfiup inerlatsineranut atatillugu piumasarineqarsinnaanersut.

Aalajangersagaq sannartukkanut nutaanut atuuppoq kiisalu sanaartukkanut pilersinneqareersimasunut avatangiisitigut akuersissut nutarterneqassatillugu. § 23, nr. 6-imi aalajangersakkami nutaami aalajangerneqarpoq eqqakkanik uninngatitsiveqarfimmik ingerlatsisoq matusinissamut suliareeqqiinissamullu pisussaatitaasoq. Matusisoqannginnerani tamanna pillugu Naalakkersuisut ilisimatinneqassapput. Matusisussaatitaaneq suliareeqqittussaatitaanerlu atuutilissapput sanaartugaq siunertaaqqaartumut atorneqarunnaarpas, aamma soorlu igitanik inunngatitassanik tigooraajunnaarpas.

§ 23, imm. 7-imi qularnaveeqqusiiresarneq pineqarpoq. Qularnaveeqqusiiinissamik piumasaqaatikkut qulakteerniarneqarpoq igitat peerneqarnerat mingutsitsisup akilissagai aamma suliffeqarfik atorunnaarsimappat aamma pimasanut nutaanut akissaaruttoqaraluarpas. Sillimmasiinissamik piumasaq avatangiisit pillugit peqqussutip 2004-mi kingullermik allannortinneqarnerani ilangunneqarpoq ulluinnarnili suli atorneqarsimanani.

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 7-imi periarfissiineqaraluartoq pissutsini arlikasinni Naalakkersuisut qularnaveeqqusiiinissamut malittarisassiorsinnaasut § 23, imm. 7-imi aalajangersakkatut siunnersuut immikkut ittunut tunnganeruvoq suliffeqarfiit eqqakkanik ingerlatallit nalunaarsorsimasut kisimik pineqarlutik. § 23, imm. 7-imi suliffeqarfik isaterisoq, tamatumani ilanngullugu biilnik umiarsuarnillu isaterineq, imm. 7, nr. 2-mi suliffeqarfiit mekanikkimi atortunik assigisaannillu atoqqinnissaat siunertaralugu piaasut, imm. 7, nr. 3-mi suliffeqarfiit saviminernit igitat mekanikkikkut imikkoortiterannerannik suliaqartut, kiisalu siunnersuummi imm. 7, nr. 4, suliffeqarfiit igitanik uninngatitsiviinik ingerlataqartut.

Aalajangersakkap nutaap taassuma siunnersuutigineqarneranut tunngaviuvoq suliffeqarfinnut taaneqartutut pissusilinnut immikkut qulakteertariaqarmat sukumiisumik saliinissaq suliffeqarfiit taakkua igitassanik amerlasuunik uninngatitsigajuttarma.

Sillimmasiineq aningaasatigut sillimmasiineruvoq siunissami sanaartukkamut akissaajaatissatut ilimagisanut sipaernerulluni. Sillimmasiinerit nalinginnaanerpaat tassaassapput aningaasaateqarfimmit qularnaveeqqusiiineq, imaluunniit qulanaveeqqusiiilluni sillimmasiinermut selskabimit imaluunniit anigaasaateqarfimmi aningaasanik atoriaannarnik unerartitsineq, pappiarat aningaasanik nalillit assigisaallu. Aningaasat sannartukkamik piginnittup akilissavai. § 23, imm. 7 salliutillugu eqqarsaatigineqarpoq isaterivinnut eqqaaveqarfinnillu nutaanik pilersitsinermut atorneqassasoq. Suliffeqarfinnut isaterivinnut tunngatillugu qularnaveeqqusiiissaq missiorlugu 500.000 kruuminut tagginneqarpoq. Kisitsilli annertussusianut suliffeqarfiup annertussusia apeqquataassaaq. Aamma Naalakkersuisut pimasarisinnaavaat mingutsitsinermut ilimagineqarani pilersumut sillimmasiissuteqarnissaq. Tamaanna mssingerlugu ukiumut 5.000 nalilerneqarpoq.

Isateriviit inuutissarsiorfeqarfinni pioreersuni inissinneqarajussapput, soorlu entreprenureqarfinni, amutsivinni assigisaannilu. Taamaattumik sanaartukkat matuneqarneranni ingerlatassaq pingaardeq tassaassaaq suliffeqarfip inissisimaffiata salinnejarnissaa.

Imm. 7-imi taaneqartutut qulakkeerutit pisortaqarfip nakkutilliisup aaqqissuussinernut akissaajaatai matussavai, tamatumani ilanngullugit ingerlatitseqqinnerit aserorterinerillu imaluunniit igitat § 11 malillugu, tak. allammguutissatut siunnersummi § 23, imm. 8, imminut ikiornikkut. Sillimmasiisarerup annertussusiata annertussusianik naatsorsuinermut tunngaviusoq annertuumik allanngortinneqassappat soorlu igitat imarisaat pillugu nutaaniik paasisaqartoqarsimammaat imaluunniit periaatsit nutaat akisunerusullu igitat isumannaatsumik passunnissaannut atugassat ajornarunnaarmata Naalakkersuisut sillimmasiinissap pisariaqartup annertussusiata iluarsiissuteqartinnissaanut. Kalaallit Nunaanni eqqaaveqarfik nutaaq agguaqatigiissillugu missingerneqarpoq 100x100 meterinik annertussuseqartoq immerlugulu 10 meterinik portussuseqartoq missingerneqarpoq. Ilimagineqarpoq inissisimaffia akuttunngitsumik assallugu qulaajagaasartoq, kiviorartullu katersuuttartut nakkutigineqarlutik taavalu imaanut aniatitaallutik. Naatsorsuutigineqarpoq eqqaaveqarfip matuneqarnerata kingornatigut kiviorartut ukiuni 30-ni nakkutigineqartartut.

Sillimmasiineq matuma kinguliiniittutut naatsorsorneqarsinnaavoq akissaajaatit siuningaanit ilisimaneqarsinnaanngitsut akissaajaammut pisoqarsinnaaneranullu ilanngullugit uuttugaallutik. Ukiuni eqqaaveqarfip ataffiini aningaasat katillugit pineqarput (piffissaq kingornatigut suliareqqiiffik ilanngullugu):

Sillimmasiineq, eqqaaveqarfiiit:

Akissaajaatit siumut ilisimaneqarsinnaanngitsut.	
Eqqakkani ikuallanneq	10
Qaartoorneq	20
Imikkut igitakkut mingutsitsineq	30
Matusineq	300
Akissaajaatit ilimageriikkat	
Piffissami suliareqqiiffimmi kiviorartut nakkutiginerat	1.500
Sillimmasiineq katillugu	1.860

Aningaasat 1.000 kruuninngugaapput.

Qularnaveeqquisiinerup katillugu annertussusia naatsorsugaavoq akissaajaatit annertussusiat ajutoorsinnaanerillu Danmarkimi Miljøstyrrelsip naatsorsugaanut danskit eqqaaveqarfiput qularnaveeqquisiinermut tun ngavissatut naatsorsuinermut atatillugit, taamaattorli nunatsinni pissutsinut naleqqussarlugit.

Eqqaaveqarfitt immikkuualuttortai ilanngullugit pilersaarusrorneranni assingiisitaarutit annertusinnaapput sillimmasiinerup allanngorneranik kinguneqartumik.

Suli aalanangersarneqanngilaq sillimmasiinissa qanoq timalimmik ilusilerneqassasoq. Tamanna pisinnaavoq immikkoortitsinermut aningaasaliinikkut aningaasaateqarfimmi uppernarsaatitut imaluunniit pinngitsaaliisummik sillimmasiinikkut.

Kiisalu siunnersuutigineqarpoq siunnersuummi § 23, imm. 9-p peqqusummi atuutumi § 23, imm. 6-imi aalajangersakkap ingerlateqqinnissaata nutaamik oqaasiliornissaa. Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq peqqussut malillugu akuersineq illuliortiternermi sanaartornermilu atorneqarsinnaanngitsoq piffissaq naammagittaalliorfissaq naatinnagu, tak. § 42. Peqqusummi atuutumi aalangersakkap qaqtigut atugassap ersarinngitsumik oqaasiliigaanerata taarserneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq akuersinermut oqartussaasoq pisinnaatillugu maalaarfissaatitaasup naannginnerani illuliortiternermt sanaartornermullu atornissaanut akuiersisinnaatillugu.

§ 23, imm. 10 naapertorlugu Naalakkersuisut pisortanut suliffeqarfinnullu ilitsersuutitut qinnuteqaatip akuersisarnerullu piviusunngortinnejariaasianut sukumiinerusunik malittarisassiorsinnaapput. Suliap suliarineqarneranut, paasissutissanut tamatumani saqqumisussanut aamma oqartussaasut allat ataqtigiiarnissaannut malittarisassat ilaassariaqarput.

Nr. 10-mut.

§ 35a-mut.

Eqqakkat ajornartorsiutillu eqqakkanut tunngasut inuiaqatigiinni pingaarueteqaleriartuinnarpot, taamaattumik tamatumia immikkoortortagalersugaanerusumik annertunerusumillu aqunneqarnissaa pisaariaqarpoq. Tamanna tunngavigalugu avatangiisiniut peqqusummi eqqakkat pillugit immikkut kapitalip ilanngunnissaa siunnersuutigineqarpoq.

§ 35a imm. 1-imi aalajangersakkami aalajangigaavoq kinaluunniit eqqakkanik uninngatitsisoq, suliarinnittooq piaasorluunniit tamatumuna akisussaasoq silaanap, erngup, sikup qaqqap nunalluunniit mingutsinneqannginnissaannut. Aalajangersakkap kinguneraa inuit ataasiakkaat akisussaammata aaqissukkatt pisariaqartut suliassaammata silaannaq, imeq, siku, qaqqaq nunaluunniit mingutsinneqarsinnaajunnaarsillugit.

Naalakkersuisut § 35a, imm. 2 malillugu eqqakkap suussuiata paaneqarnera pillugu malittarisassiortussaapput. Eqqakkap suunera eqqakkat assigiinngitsut immikkoortiternerannut atasuuvoq. Siunnersuummi siunniunneqarpoq eqqakkat taaguutai suussusiilu nunani tamani atugaasut kalaallit inatsisaannut ilanngunneqassasut. Kalaallit Nunaat ullumikkut eqqakkanik arlalinnik

Danmarkimut ingerlatsisarpoq, taamaammallu pissusissamisuussaaq taaguutit suussutsillu nunani tamani atugaasut Kalaallit Nunaata atortarpagit taamaalilluni pisuni aalajangersimasuni paasinnittaatsit taakkua atorneqarnerallu assigiaarinnginnerup kinguneranik nalornissutaasinnaajunnaarlugit.

Nunat sumiiffiillu allaniittut (OLT) Europami Ataatsmooqatigiiffimmut ilaalernerat, artikel 39, pillugu Rådip aalajangigaata 27.11 2001-imeersup malitsigaa EU-p Kalaallit Nunaatalu akornanni eqqakkat angallanneqarnerat aallaqqaatitut nakkutigineqassasoq Baselimi isumaqatigiissut EU-llu eqqakkat pillugit peqqussutaa naapertorlugit nakkutigineqassasut. Aammali aalajangikkap artikel 39-iata imm. 7-ip malitsigaa Eqqakkat Kalaallit Nunaanniit Danmarkimut angallanneqarneranni nammineq nunagisami malittarisassat atorneqarsinnaasut. Sutigulli tamatigut ulluinnarni atugariuminarnerpaassaaq siunissamullu qulakkeerinerussalluni suussusilersuineq nunani tamani atorneqartoq malikkaanni. Tassalu eqqakkat navianartut suussutsillu pingarnerit pillugit EU-p maleruagassiaa Baselimi isumaqatigiissummi aamma eqqakkat allamut ingerlatat EU-mi namminermi, EU-mut EU-miillu ingerlatat nakkutigineqarnerat pillugu Rådip peqqussutaa atorneqartoq (Eqqakkat pillugit peqqussut, Rådip peqqussutaa nr. 259/93/EUF 1997-imi 2001-imilu allannguiteqartoq).

Eqqakkat sukumiinerusumik suussusilersornerat eqqakkat pillugit nalunaarummi nutaami allannguutissatut siunnersuut manna tunngavigalugu suliarineqartussami bilagitus ilaassaaq.

Allannguutissatut siunnersuummi eqqakkat aqunneqarnerannut tunngatillugu paasissutissiisussaatitaaneq pillugu § 35a, imm. 3 ilanngunneqarpoq. Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 12-mi periarfissaqareerpoq pisortaqarfiup nakkutilliisup piumasarisinnaagai paasissutissat mingutsitseratarsinnaanerup nalilerneranut imaluunniit aaqqissuussinerit ikioriissutissat nalilernissaannut tunngasut, aammalut atortussanit misiligtissat il.il. piumasarineqarsinnaallutik. Kisianni eqqarsaataaneruvoq § 35a, imm. 3 siunnersuutigineqartoq paasissutissat tunngavissat atorsinnaasut katersornerannut tunngatillugu atorneqassasoq. Piumasaalermaat Naalakkersuisut eqqakkanut pilersaarusiussasut minnerunngitsumillu eqqakkat suliarinerannut pilersaarusiussasut eqqakkat amerlassusiat ingerlasarnerallu tamakkiisumik takusinnaassallugu pisariaqalerpoq. Anguniakkat nalunaarsukkat eqqortinneqassappata paasissutissat anguniakkat eqqortinnerinut takussutissatut ilaasinaasut katersorsinnaanissaat pingaaruteqarpoq. Tassalu aalajangersakkami eqqakkanut aqutsivik periarfissinneqarpoq suliffeqarfinniit paasissutissat pingaarutillit tigunissaannut.

Naalakkersuisut § 35a, imm. 3-kkut periarfissinneqarput paasissutissap suusulluunnit eqqakkanut aqutsivimmut pingaarutillip pissarsiarinissaanut. Naalakkersuisut nalilerpassuk pissutsit pillarneqaataasinnaasut pineqartut paasissutissallu aalajangersakkami ilaasut pissutsip sukumiinerusumik nalilernissaanut pingaaruteqarsinnaappata Naalakkersuisut saqqummiuteqqusinnaanngilaat, tak. imminut pisuusunngortinneq pillugu inatsisitigut tunngavigisat naluninnaasut.

§ 35b-mut.

§ 35b-mi aalajangersakkat inatsisartut peequssutaanni atuuttumi atuuttumi § 7, imm. 1, nr. 4-mut taartaapput erseqqissaataallutilu. Malittarisassat tamatumani atuuttut erseqqissartariaqput, tassami nalilerneqarmat avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi eqqakkanut malittarisassiornissamut kiisalu eqqakkanik katersuinermut ilitsersuinermullu aaqqissuussineq pillugu ingerlalluartunik aaqqissuussinerup malittariassiorqarsinnaaneranut naammattumik ersarissusilimmik tunngavissaqaanganngitsoq. Tamatuma kinnguneranik tamanna pillugu nalunaarusiortoqarpoq kommunillu tamangajammik eqqakkat pillugit maleruagassiorsimapput.

§ 35b, imm. 1, nr. 1-ip nutaap Naalakkersuisut suliassippai eqqakkat pillugit malittarisassiornissamut. Aalajangersagaq pilersitaavoq inatsit ulluinnarni ingerlatsinermut naleqquttunngortikkumallugu. Eqqakkat pillugit nalunaarutip nalinganik eqqakkat pillugit malittarisassiornissamut malittarisassiorqarsimavoq. Eqqakkat pillugit maleruagassiat ullumikkut kommuninit ataasiakkaanit suliarineqartarput kommuninilu ataasiakkaani eqqakkat passunneqarnerannut malittarisassiortoqartarluni, aammal ukiilutit assigiinngitsut tamatumunnga tunngasut eqqakkat pillugit maleruagassianut bilagimi takussaapput.

§ 35b, imm. 1, nr. 2-mi erseqqissarneqarpoq Naalakkersuisut katersuinernut ilitsersuinernullu malittarisassiussasut. Katersuinerit pillugit aaqqissuussinerni eqqarsaatigineqarput soorlu ullukkut unnuakkullu igitassat ketersorneqarnerat eqqakkallu annertuut katersugaanerat. Ullumikkut kommuninit tamangajammik katersuinermut aaqqissuussinernik pilersitsereersimapput. Ilitsersuinermik aaqqissuussinerit imatut paasineqassapput immikkoortumi pineqartumi pinngitsoorani katersuinermut aaqqissuussinernik pilersitsisoqarsimassasoq, pisortalli akisussaasup igitamik pilersitsisoq ilisimatissavaa igitaq pineqartoq sumi peerneqarsinnaanersoq.

§ 35b, imm. 1, nr. 4 naapertorlugu Naalakkersuisut kommunlabestyrelsit eqqakkat peerneqarnissaat pillugu unnersuussinermut pisussaanerat pillugu malittarisassiornissamik malittarisamik aalangersaassapput. Malittarisassiaq ilanngunneqarpoq ullumikkut nalunaarutitut nalilimmik malittarisassiortoqarsinnaammat illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani communalbestyrelsip qulakkiissagaa ulluunerani igitassat ulluuneranilu igitassat assingusut peerneqarnissaat pillugu ilitsersuinissamut pisussaaneq, communalbestyrelsili katersuinermut aaqqissuussinernik aallartitsisinhaalluni. Kisianni ulluinnarni kommunit tamangajammik illoqarfinni nunaqarfinnilu ulluunerani unnuuaaneranilu igitassanik katersuinermut aaqissuussereersimapput.

Naalakkersuisut kommunit ataasiakkaat tikkusuuinermut katersuinermullu aaqqissuussinernik pilersitsisussaatitaanerat pillugu malittarisassiorqarsinnaanerup peqatigisaanik Naalakkersuisut aamma eqqakkani pilersitsisut katersuinermut aaqqissuussinerit peersinissamullu periarfissat imaluunniit igitanut aaqqissuussinerit atuisussaatitaanerat pillugu malittarisassiussapput. § 35b, imm. 1, nr. 5-imi aalanganersakkami tamanna aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq ilanngutaavoq akuttunngitsumik qitiusumit pisortaniit pisariaqartarmat igitanik pilersitsiut aaqqissuussinerit pilersinneqarsimasut atornissaannut pisussaanerat pillugu

taamaattunik malittarisassironissaq. Naalakkersuisut tamanna pillugu malittarisassioruttaatitaanngippata tamanna imatut isumaqarsinnaavoq igitanik pilersitsisut igitat namminneq peerumagaat akissaajaatit komminip aaqqissuussineranut atajunnartut sipaaru mallugit. Tamatumilaatigut kingunerisinnaavaa igitat naapertuuttumik passunneqaratillu peerneqannginnerat. Aamma pingaaruteqarpoq kommunit tigusisarnermut peersisarnermullu aaqqissuussinerisa annertussutsinut tunngatillugu tunngaveqarnerat taamaallilluni taakkua ingerlanneqarnerat ajornarneruleqqunagu.

§ 35b, imm. 1, nr. 5 naapertorlugu eqqakkanik pilersitsisut katersinissamut aaqqissuussinerit persinissamullu periarfissat tikkuartugaasut imaluunniit illoqarfinnut nunaqarfinnullu eqqakkat pillugit aaqqissuusinerit atornissaannut pisussaatitaanerat kisiat pinnagu aammali illoqarfiumngitsumut Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput. Illuaqqat amerlanerujartortut sananeqarnerat ilutigalugu nunami illoqarfiumngitsumi igitat peerneqartarnerat igitanullu aaqqissuussinerit malittarisassiorissartaaq pisariaqarpoq.

§ 35b, imm. 1, nr. 6 naapertorlugu igitat pillugit paasissutissiisussaatitaaneq pillugu Naalakkersuisut malittarisassiuussapput suliffeqarfii kisiisa pinnagit, aammali innuttaasut, illutillit, pisortat suliffeqarfii umiarsualiviillu ilisimatitsisussaatitaanerat pillugu. § 35b-, imm. 1, nr. 6-imi aalajangersagaq atorneqassaaq innuttaasunut ataasiakkaanut tunngatillugu eqqakkat amerlassusiat illoqatigiit nalinginnaasumik atortagaannit annerusutut nalilerneqarpat. § 35b, imm. 1, nr 6-mi aalajangersakkami qulakteeqassaaq assassinlutik inuutissarsiortut inuutissarsiornermillu ingerlatsisut allat inuutissarsiornermut tunngasumik igitat kommunit igitsinermut aaqqissuussinerat illoqatigiinnut namminersortunut atuuttoq malilugu igissanngikkaat. Paasissutissiisuttsissussaanerup annertussusia qanoq annertuginernik tunngaveqartariaqarpoq. Pisortat paasissutissanik katersuinermut pisariaqartitat pissutsillu timitallit qulaajagaanerat ataasiakkaallu akissaajaateqarnerat imminnut ataqtigittariaqarput.

§ 35b, imm. 2-mi aalajangersakkami siunniussaavoq eqqakkat uninngatinneqartarnerat, passunneqartarnerat, atoqqinneqartarnerat peerneqartarnerallu pillugit nalinginnaasunik malittarisassiorissaq mingutsitsinerup pinaveersimatinnera akiorneralu siunertaralugit.

§ 35b, imm. 2, nr. 1 malillugu Naalakkersuisut eqqakkat piaarnerannut malittarisassiorsinnaapput, tamatumani ilanngullugu eqqakkanik suussusilfersuineq, nalunaarutiginnineq immikkoortiterinerlu. Tamatumana saniatigut eqqakkat uninngatinnerat, katersornerat angallannerallu pillugit kiisalu eqqakkat stationini tigooraavinni, ikuallaasarfinni eqqaaveqarfinnilu passunnerat suliarinerallu pillugit malittarisassiorqarsinnaavoq.

Aalajangersakkami ilaavortaaq pinngorfii immikkoortiternerat pillugu malittarisassat. Pinngorfii immikkoortiternerat imatut paasineqassaaq iiiloqatigiit eqqagaasa immikkoortiternerat, igitat elektronikkimeersut, igitat ikumasinnaasut ikuallaavinnut, igitat ikumasinnaanngitsut toqqorsivinnut atoqqitassatulluunniit aamma igitat ulorinartut immikkut piigassatut. Pinngorfii immikkoortiternerat

pillugu aalajangersakkap tunngavigaa inatsisit eqqakkat kommunini ulluinnarni passunneqarnerannut naleqqunnerulermissaat kissaatigineqarmat. Tassami maannakkut inatsisini tunngavissaqanngilaq pinngorfiit immikkoortitererata piumasarinissaanut, aammalu tunngavissaqarani eqqakkat ikumasinnaasunut ikumasinnaanngitsunullu immikkoortiterissaannut. Ullumikkut illoqarfinni annerusuni tamani ikuallaasarfiit tigooraaviillu stationit pilersinnejarsimapputimmikkoortiterinerunermik pisariaqalersitsisut sanaartukkat tamakku pitsaasumik siunertarlu malillugu atorneqassappata. Soorlu aamma igitat elektronikkimeersut igitallu immikkoortut allat avatangiisut navianartunik akullit isumagineqarnissaat pisariaqarpoq. Ullumikkut kommunit tamarmik stationinik tigooraavinnik pilersitsisimanngimmata immikkut akuersisinnaanissaq pisariaqassaartaaq pinngorfiit immikkoortitererat pillugu malittarisassiorsinnaatitaaneq nalunaarutitut nalilimmik iluaqtigineqassappat.

§ 35, imm. 2, nr. 2-mi pisinnaatitaaffik atorlugu igitanut immikkut pissusilinnut igitanullu assigiinngitsunut peerneranni ajornartorsiutit aaqqikkumallugit malittarisassiorqarsinnaavoq. Aalajangersakkami igitat suusulluunniit pineqarput, tamatumani ilanngullugit igitat oliamit akoorutissanillu pisut, kiisalu igitat allat mingutsitsinermik kinguneqarsinnaasut.

§ 35b, imm. 2, nr. 3 4-lu periarfissiippit malittarisassiorqarsinnaasoq suliffeqarfiiit umiarsualiviillu igitanik aalajangersimasumik pissusilinnik immikkoortiterisut pilersitsisullu avatangiisit pitsaassutsillu aqunneqariaasiinik namminneq akilerlugu pillersitsissasut. Igitanik aalajangersimasumik pissusilinnik oqarnermi eqqarsaatigineqarput igitat aalajangersimasumik pissusillit inunnut pinngortitamullu peqqinnikkut avatangiisitigullu ajornartorsiuteqalersitsisinnaasut. Aalajangersagaq sammitinneqarneruvoq suliffeqarfinnut igitanik annertuunik imaluunniit igitanik navianartunik pilersitsisartunut.

§ 35b, imm. 2, nr. 4 malillugu Naalakkersuisut igitat peerneqarnerannut akissaajaatit akilernerat qularnaveeqqusinerlu pillugit malittarisassiorsinnaapput. Avatangiisit illersugaanerat pillugu inatsisartut peqqussutaata 2004-mi allanngortinnerani qularnaveeqqusineq pilersinnejarpoq. Taamanikkut aalajangersagaq pissutsinut § 7-imi taaneqartnunut atatinneqarpoq. Siunnersuutit saqqummiunneqartut atorlugit eqqaaveqarnermut tunngasut namminerisamik kapitali 7a-qalermata akissaajaatit akilernissaannut sillimmasiinissamullu akissaajaatit akilernissaannut malittarisassiorsinnaatitaaneq tassanissaaq allassimasariaqarpoq.

Aalajangersagaq atorlugu tunngavissaqarpoq Naalakkersuisut malittarisassiornerminni igitat peerneqarnerannut akissaajaataajunnartut qularnaveeqqusinererat pillugu malittarisassiorsinnaasut, tamatumani ilanngullugit suussusilersuineq, nalunaarutiginninneq, immikkoortiterineq, pinngorfiit immikkoortitererat, uninngatitsineq, katersuineq, angallassineq, eqqakkanik passussineq suliarinninnerlu. Qularnaveeqqusinermut malittarisassat aalajangersarneqarsinnaapput igitanut immikkut pissusilinnut igitanullu assigiinngitsunut, soorlu igitat navianartut angallanneqarnerata qularnaveeqqusernissaa piumasaralugu.

§ 35b, imm. 3-mi pineqarpoq nioqqutissianik nakkutilliineq, atueqqittarneq il.il. Malittarisassatut siunnersuutigineqartuni aaqqissuussinerit Danmarkimi ilisimaneqartut aallaavigalugit oqaasiliugaasuni siunniussaavoq ersarissunik tunngavissiussallugu eqqakkat tunngavigalugit eqqakkanut politikkip eqqakkat amerlassusiinik killiliinermik siunertaqartoq pillugu Naalakkersuisut malittarisassiornissaat. Eqqakkat pilersnerat atortussanol atuinermut tunngalluinnartuuvoq. Taamaattumik Naalakkersuisut oqartussaaffilerneqarput sukumiinerusumik malittarisassiussallugu nioqqutissiassat, akoorutissat akoorutillu ikuutaasut suut eqqunneqassanersut aammalu atortussani nioqqutissianilu Kalaallit Nunaanniittuni atorneqassanersut.

§ 35b, imm. 3-mi malittarisassaq ilanngunneqarpoq igitat ajornartorsiutaanerat killilerniarlugu imaluunniit atueqqittarneq siuarsarniarlugu Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaalersikkumallugit. Taarsisarrnermik tunngavigisaq aalajangersakkami matumani tunngaviuvoq. Tunngavigisamut tunngapput nioqqutissiassat mingutsitsinermik pilersitsinngitsigisut aamma/imaluunniit ajoqusiiinnginnerusut toqqarsinnaanerat akoorutissanut nioqqutissianullu siunnersuutigineqartunut atoreersunulluunniit taarsiullugit. Tunngavissamik isumap tunulequtaraa nioqqutissiassat nioqqutissialluunniit inunnut avatangiisinullu ajoqusiiinnginnerusut ajoqusiiinerusunit salliutillugit toqcarneqarnissaat, ataatsimut isigalugu iluaqtitut nalingat assigiippat. § 35b, imm. 3, nr. 1-4-mi aalajangersakkat tamatumunnga atatillugu isagineqassapput.

§ 35b, imm. 3, nr. 1-imi Naalakkersuisut tunngavissinneqarput nioqqutissiassat, aakuliussassat akoorutissallu immikkut ittut eqqunneqarnerisa inerteqqtiginissaannut killilernissaannulluunniit, tamakkua eqqunneqarnerata aqunneqarneratigut Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni eqqakkat ajornartorsiutaanerat killilerneqarsinnaasoq atueqqittarnerlluunniit siuarsarneqarsinnaasoq nalinerneqarpat.

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq Naalakkersuisut periarfissikkumallugit nioqqutissiat avatangiisinut peqqinnermulluunniit ajoqutasunik akullit ikiliartortinnissaannut peerneqarnissaannullu. Tamatumunnga assersuutissaapput ikuallannaveeqqutit bromerikkat fjernsynini computerinilu atorneqartut. Ikuallannaveeqqutini akoorutissat aalanngorlutik avatangiisinut aniasarput uppernarsarneqarsimavorlu inuit aavannii anaanallu immuanni nassaassaasut. Nersutit atorlugit ikuallannaveeqqutinik misileraanerup kingunerisimavai qaratsakkut ajoqusernerit, qinersit aammut akuisa ajoqusernerat kreftilu. Ikuallannaveeqqutit bromerikanik akullit aamma ajornartorsiutaasarput atorneqaqqissinnaajunnaarlutik peerneqassagaangata.

§ 35b, imm. 3, nr. 1 nutaaq atorlugu Naalakkersuisut periarfissinneqarput nioqqutissiat tamakkua atorneqarnerata killilernissaanut. Nioqqutissianut ilisimaneqartunut taartissat nutaat avatangiisinut akornutaannginnerusut ineriartortinnejartuarput. Kalaallit Nunaata inerirtornermut malinnaanissaa nunanilu allani pitsaalluinnassutsit assinginik atuinissaa pingaaruteqarpoq nioqqutissianut allani atoneqarsinnaanngitsunut tuneqquaanngitsunulluunniit naggataagut niuerfinngussanngikkutta.

§ 35b, imm. 3, nr. 2-mi pineqarput nioqqutissiassat, akoorutissat akussallu ikiutaasut atortussani nioqqutissianilu piusut. Aalangersagaq tunngavigalugu periarfissinneqarpoq Naalakkersuisut tamakkua atortussani nioqqutissianiluunniit Kalaallit Nunaanni sanaani atorneqartuniluunniit piunerat pillugu malittarisassiornissamut.

§ 35b, imm.3, nr. 3-mi 4-milu Naalakkersuisut periarfissinneqarputtaaq poortutissat atorneqartut nioqqutissiallu ilisarnaaserneqarnissaat pillugu piumasaqarnissaqarnissaq pillugu malittarisassiornissamut. Poortutissanut tunngatillugu arlarinnik ajornartorsiuteqarpoq. Siullerpaatut poortutissat amerasoorsuit igitasanik amerlasuunik kinguneqartarput. Siunissami periarfissaasinnaavoq eqqakkat ikilisarnissaat akoorutilu avatangiisinut siuarsaataasut atoneqarnissaat poortutip qanoq ittuunera pillugu piumasaqaateqarnikkut, soorlu poortutissat PVC-mi akullit atunnginnerisigut. § 35b, imm. 3, nr. 4 tunngavigalugu nioqqutssiat nioqqutissallu sukumiinerusumut siunertallit akuerineqarnissaat pillugu malittarisassiortoqarsinnaavoq, tamatumani ilanngullugu poortutissat, aamma nioqqutssiat, nioqqutssiat poortutissallu tamakkua immikkut ilisarnaasernissaat pillugu malittarisassat, tak. § 35b, imm. 3, nr. 5.

§ 35c-mut.

§ 35c-p oqaasertalioreratigut eqqakkat passunnerannut tunngatillugu kommunalbestyresip pisussaaffii oqartussaaffiliu ersarissarneqarput.

§ 35c, imm. 1-im i komunalbestyrelsi oqartussaaffiligaavoq stoffi arlaalluunnit suna igitassaanersut aalajangiiffigissallugit. Aalajangersagaq § 35a, imm. 2-tut siunnersummit allaassuteqarpoq, tassani pineqarmat igitap nammineq qanoq paasineqarnera, § 35c, imm. 1-im pineqarami atortut atoqqinnejqarsinnaajunnaartutut uninngatitat timitalimmik nalilernerat tassalu igitat nunani tamani pitsaassutit, malittarisassat ulluinnarnilu atugaasut naapertorlugit nalinginnaasumik suussusiineq § 35a, imm. 2 malillugu aalajangigaq pineqarani.

Akuttunngitsumik ajornakusoorsinnaavoq innuttaasut ataasiakkaat suliffeqarfilluunniit atortunut atoqqissinnaajunnaartunut akisussaaffimmik tigusitissallugit, tamanna akuttunngitsumik peernissaanut akissaajaateqartarmat. Tamatuma kinguneranik sumiiffinni amerlasuuniippit biilit, umiarsuit, umiatsiat, snescooterit atortulluunniit allat atoqqissinnaanngitsut atorneerutivissallu igitatut isigisariaqartut. Siunnersuut manna atorlugu komunalbestyrelsip piumasarisinnaanngorpaa umiarsuit, angallatit, biilit, snescooterit atortullu allat atoqqissinnaanngitsut suujunnaarsinneqarnissaat.

Umiatsiat atoqqissinnaanngitsut pillugit pissuseq immikkut ittoq atuuppoq, tassami umiarsualivimmut oqartussaaffik Namminersornerullutik Oqartussat umiarsualivinni maleduagassat pillugit nalunaarutaat malillugu umiarsuarnut sinnikunulluunniit qaqitanut, qimatanut kivisimasunut ikkarliissimasunulluunniit tunngatillugu immikkut oqartussaammat. Tassalu ullumikkut malittarisassaqareerpoq umiarsualivimmut oqartussaasup umiarsuit atorneerutuut ilimasaarereernikkut

piginnittup akiligaanik peeqqunissaannut tuneqqunissaannulluunnit peqqusinissamut. Umiatsiat atorneeruttut umiarsuaiviit pillugit malittarisassiami malittarisassanut ilaasut malittarisassat taakkua malillugit suliarineqassapput. Aammali umiatsiat umiaarsuaiveqarfiiup avataanut umiarsuailivimmut akisussaasup oqartussaaffiata avataanut qimanneqartarput. Taamaattoqartillugu § 35c, imm. 1siunnersuutaasoq atorneqarsinnaavoq.

Nunami kommunini assigiinngitsuni maaniinnarmiittunut suujunnaarsitsisarnermi periuseq. Nalinginnaasumilli kommuninit illoqarfimmiut nunaqarfiummullu ilisimatinneqartarput katersuisoqangajaleraangat, najugaqarfinni tusagassiorfiit aqqutigalugit imaluunniit biilinut, qamuteralannut umiatsiaanullu piginnittut ilisimaneqarsimatillugit saaffiginnissuteqartarnikkut. Katersuisoqalinnginnerani siumoortumik nalunaaruteqartoqartapoq sapaatit akunneri 2-niit 6-inut sioqqutisumik, kommunillu amerlasuut erseqqissaatigisarpaat maanniinnarmiittut peerneqassasut piginnittumut akisussaaffigisassanngorlugit akiligassanngorlugillu. Kommunimi ataatsimi akuttunngitsumik biilinik piginnittut biilikuminik tunniussinnaatittarpaat, piginnittunut naliginnaasumik suujunnaarsitsisarnermi akitsuummik akileeqqusinngikkaluarluni. Kingullermik ingerlatsinermi biilit suujunnaarsittariallit 40-it tunniunneqarput kommunip eqqakkanut tigooraavianut. Peqatigitilluguli kommunimi innuttaasunut naatsorsuutiginninnermik pilersitsisoqarpoq, aammaarluni biilinik suujunnarsitsisoqarsinnaassasoq suujunnaarsitsisarnermi akitsuuteqanngitsumik.

Umiarsualiveqarfinni umiarsualivinnut akisussaasut angallatikunut umiatsiakunullu atorunnaarsimasunut kiveriaannarnullu sumiiffiit soqanngitsinniartarpaat. Kommunit ilaanni ingerlaavartumik katersuisoqartapoq, kommuninili allani akuttunngitsumik katersisoqarnissaa siumoortumik nalunaarutigineqartarluni. Umiarsualiviit ilaanni pingaartumik angallatinik nuannaariutinik umiatsianillu piginnittut akulerutsinneqartarput katersinermut, tassami tamakku umiarsualivinni oqartussaasunit nalunaqaqtsiussatut tunniussanit umiatsiaatik nammineq pigisamittut nalunaqaqtsersimasartussaagamikkit. Piffissap siumoortumik nalunaarfiusup kingorna umiarsualivinni oqartussaasunit angallatit umiatsiallu piginnittoqarneranik nalunaqaqtaqanngitsut illuartinneqartarput umiarsualiviup ilaanut angallaffiuvalaanngitsumut.

Kommunit naliginnaasumik tunuarsimaartarput uninngaannartunik nalilinnik peersitsinissamut, kommuninilu amerlasuuni biilit, qamuteralat umiatsiaallu kommunimi katersuivimmut katersortiinnarneqartarput. Umiarsualivinni oqartussaasunitaaq nukissat/sulisut atorneqar-tarput angallatikut umiatsiakullu puttasut imaarsaammik imaarsarneqartarnerinut.

Kommunimi suliarineqarsimavoq nammineq aaqqissuussilluni atortut maangaannaq qimatat, pingaartumik biilit umiatsiallu, inuttassarsiortarnerat, uninngatittarnerat peertarnerallu. Kommunip atortut maangaannaq qimatat inuttassarsiortarpai Nuummi ugeavisimi assingat ilanngullugu allaaseralugit piginnitorlu kajumissaarneqartapoq piffissarititap aalajangikkap iluani pigisani aaqqullugu. Ilisimatitsissutigineqartapoq piffissarititap naanerata kingornatigut atortoq piginnittup akiligassaanik kommunip

uninngatitsisarfianukaanneqassasoq qaammatillu aqqaneq marluk qaangiunneranni peerneqassasoq.

Avatangiisilli pillugit peqqusummi atuuttumi taamatut aaqqissuussinissamut tunngavissaqanngilaq, atortumik qimaannakkamik piginnittumut illoqarfimmilu innuttaasunut biilink, angallatinik assigisaannillu maangaannaq qimatsiviunngitsumik illoqarfeqarusuttunut naapertuutuusorinaraluartoq.

Maanngaannaq inissinneqarsimasunik kommunit peersitsisarnerat naammagittaalliorernik kinguneqarsinnaavoq, pisunilu ataasiakkaani aamma eqqartuussivitsigut suliassanngortitsinernut taarsiiffigeqqusilluni piumasaqaateqarnernut. Naammagittaalliornerilli nalinginnaasumik piginnittumik oqaloqateqarnikkut iluarsiivigineqartarpuit. Taamaasilluni kommunip ataatsip biilit iluarsaatinneqarnerat akilersimavaa, katersinermi igalaava aserorneqarsimasoq, kommunilu alla taarsiiffigineqarnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarsimavoq kommunip ilitsivigineqartup peersinnejqarnerata kingorna. Ilanngullugu kommuni ataaseq marloriarluni piumaffigineqarnikuusimavoq akiligassat sinnerinik akileeeqnueqarluni inummut allamut biilink maangaannaq inissimasunik peersitsereernerup kingorna. Peersitsinerli assersuutigalugu biilimik maanngaannaq inissinneqarsimasumik pisimappat inatsisiilorneq atuttoq naapertorlugu, qularnaveeqquisimasup qularnaveeqquisiussatillillu akornanni pissutsit kommunimit susassarineqassanngillat. Pissuserli taanna, tassunga ilanngullugu qularnaveeqqusikkamut ajornerulersitsinermik piumasaqaat imaluunniit annertuumik sumiginnaaneq, qularnaveeqquisiineremi allagartamik aamma qularnaaveeqquserneqarluni isumaqatigiissumik iluarsiivigineqartarpoq.

Naammagittaalliuutit aamma eqqartuussivitsigut suliassanngortitsinerit ataasiakkat tunngatilugit kommuninit amerlanerpaanit kissaataavoq, maanngaannaq inissinneqarsimasunik peersitsinermut assigiaartunik maleruagassanik atortuulersitsisoqassasoq. § 35c, imm. 1-imi kommunalbestyrelsi tunngavissinneqarpoq stoffi imaluunniit atortoq maangaannaq inissitaq igitatut isigineqassanersoq aalajangiiffigissallugu. Atortup patsiseqanngitsumik igitatut taaneqarnera peerneqarneralu pinngitsoorumallugit kommunimi ataatsimi aaqqissuussineq Nuummi atorneqartoq kommunini allani atorneqartariaqaraluarpoq. Atortunut inatsisit malillugit piginnittusoq imaaliiнаq sumiissusersineqarsinnaanngippat kommunit allagarsiineq, anonceliineq allaluunniit alla sumiiffimmi atugaasoq atorlugu tamanut nalunaarutigissavaa atortoq pineqartoq igitatut isigineqassasoq. Nuup kommuneani atortoq qimaannagaq qaammatini aqqaneq marlunni inuttassarsiorneqarlunilu uninngatinneqartarpoq. Siunnersuutikkut nunatsinni kommunini aaqqissuussineq taamaattoq eqqunneqassasoq kiisaatigineqarpoq, taamaattorli periarfissillugu qaammatini pingasuni inuttassarsiuereernikkut atortut maangaannaq qimatat peerneqarnissaat. Qaammatini pingasuni inuttassarsiuineq naammaginartumik sivisussusilitut isigineqarpoq piginnittup ajornartorsiummik paasinninnissaanut uninngatitsinerullu akuerineqanngitsup taartissaanik nassaarnissamut, tamatumalu peqatigisaanik kommunini saliuartoqarsinnaalluni. Taamaattumik § 35c, imm. 1, 2, pkt.-ikkit siunnersuutigineqarpoq biilit, umiarsuit, angallatit, snescooterit pigisallu annerusut

allat kommunimit peerneqartarnerannut tunngaviussasoq atortup minnerpaamik qaamatini pingasuni inuttassarsiorneqarsimanissaa.

Kommunalbestyrelsip atortoq aalajangersimasoq igitatut isigineqassanersoq pillugu aalajangernera ilaatigut tusarniaaneq tunngaviliinerlu pillugit inatsisinut nalinginnaasunut ilaavoq pisortat aqutsineranni suliat suliarineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaanni takuneqarsinnaasutut.

§ 35c, imm. 2-mi kommunalbestyrelsi pisussaaffilerneqarpoq peqqussummi malittarisassat malittarisassallu Namminersornerullutik Oqartussat igitat peerneqartarnerat pillugu nalunaarutaata malitsigisai naapertorlugit eqqakkat passunneqarnerannut maleruagassiornissamut, avatangiisilli pillugit inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi tunngavissaqanngilaq piumasarissallugu igitat pillugit taamaattunik maleruagassiortoqarnissaanut. Siunnersuutikkut matumuuna tamanna iluarsineqassaaq. Kommunalbestyrelsit ataasiakkaat eqqakkanut aaliangersakkanut malittarisassanut aaqissugaanerannullu aalajangiisarnissaat pisariaqarpoq, tassami eqqaanermut aaqqiassuussinerit ilitsersuussinermullu aaqqissuussinerit eqqakkat pitsasumik ingerlanneqarneranni qitiullutik ilaalluinnarmata.

Eqqakkanut maleruagassiat inatsisit atuuttut naapertorlugit suliarineqartarnissaat qulakkeerumallugu § 35, imm. 2 ilanngunneqarpoq tassani aalajangigaalluni komunit eqqaanermut maleruagassiaat Naalakkersuisut akuerissagaat. Ullumikkut malittarisassiat Avatangiisintut Pisortaqarfimmut ilisimatitsissutit nassiuunneqaannartarput akuerineqarnissaat piumasarineqarani. Misilitakkat malillugit tamatuma kingunerisimavaa komunit tamarmik ameruagassianik ilisimatitsissutit nassiusisannginnerat kommunillu tamarmik oqaaseqarfingineqartannginnerat. Taamaattumik maleruagassiat ilai inatsisit paatssorneqarnerannik kukkusumillu paasineqarnerannik ilaqtarpalut.

Aalajangersakkami § 35c, imm. 3-mi tunngavissiineqarpoq kommunalbestyrelsit eqqakkat uninngatinneqarnerat, passunneqarnerat peerneqarnerallu pillugit peqqussuteqarnissamut inerteqquqteqarnissamullunniit kommunalbestyrelsit pisussaatitaanerat. Kommunalbestyrelse periarfissaqassaaq ingerlatamat ingerlatiinnarneqartumut immikkut iliuuseqarnissamik peqqussuteqarnissamut inerteqquqteqarnissamullunniit, eqqakkat avatangiisit eqqarsaatigalugit illorsorneqarsinnaasumik komunit paasineqarpata uninngatiinnarneqartut, suliarineqarsimannngippata iginneqarsimannngippataluunniit.

§ 35c, imm. 4-mi siunnersuutigineqarpoq komunit eqqakkanut pilersarusiusasut nalunaarsuusiussasullu komunit eqakkanut pilersaarutaanut atasumik. Nalunaarsuineq pilersaarusrionerlu pissaaq Naalakkersuisut tamakkiisumik eqqakkanik ingerlatsinissamut pilersaarutaat aammalu Naalakkersuisut maleruagasiaat aalajangersagaq inatsisartut peqqussutaanni takuneqarsinnaasoq naapertorlugu.

"Eqqakkat amerlassusiat eqqakkallu ingerlasarnerat" pillugu misililummik pilersaarut aallartinneqarpoq. Pilersaarummi qulaajarneqassaaq qitiusumik nalunaarsueriaatsip suliarineqarsinnaanissaa, taamaallilluni komunit nalunaarutaat

assigiilersillugit nunalu tamakkerlugu paasissutissanut tunngavissat imminnut sanilliussorlugit.

KOmmunip eqqakkanut pilersaarutaata suliarineqarnerata inernerissavaa eqqaaveqarfiiit tamakkiinerusumik ingerlanneqarnerat eqqakkanillu piaanermik nakkutigineqannngitsumik annikillisaaqataalluni. Eqqakkat passunneqariaasiata siunertaqtumik ineriartortinneranut tunngaviit ilagissavaat eqqakkanik suliarinnittarfiit sumi inissinneqarnerat (eqqaaveqarfiiit, ikualaasarfiit, stationit tigusisarfiit il.il.) pissammat eqqakkat peerneqartariaqarnerata avatangiisillu maluttarissusiata nalilorsornerat aallaavigalugu. Aamma eqqaaveqarfiiit ataasiakkaat tigusisinnaassuseqarnissaat sukumiinerusumik nalilertariaqarpoq. Tamatuma eqqakkat nalunaarsornissaat piariaqalersippaa. Aamma eqqakkat nalunaarsornerat kommunillu eqqakkanut pilersaarusiornera kommunit aningaasanik eqqaavilerinermut atorneqavittartunik tamakkiisumik takunnissinnaanerannut ikuutaassaaq, kiisalu siunissami aningaasaliissutit eqqarsaatigilluarnissaannut, taamaalilluni aningaasat missingersuutini ilanngunneqartillugit.

Kommunip eqqakkanut pilersaarutaa eqqaaveqarfiiup sumi inissinneranut pingartumillu suliffeqarfinnut mingutsitsisunut akuerineqaqqusaasunut tunngassaaq, kiisalu allanut eqqakkanik aqutsinerup isumannaatsup tunngavissaanut. Pileraummi qulakkeerneqassaaq igitat ingerlasarnerata aqunneqarnera aaqtigalugu inuiaqatigiiit aningaasaqarnerannut pitsaanerpaaq aqqissuussinissaq. Igitat pillugit maleruagassiat atuuttut misissuataarneranni paasinarsivoq eqqaasarnerup il.il. atuisunit akilerneqartarnera kommunit tamarmik atunngikkaat. Miljstyrelsip nalunaarutaani "Kalaallit Nunaanni eqqakkat aqunneqarnerannut aningaasat atorneqartartut" oktober 2003-meersumi oqaatigineqarpoq nalilertariaqartoq kommunit eqqaanermut akiliutigitittagaat eqqakkat ikiliartortinnissaannut pisarialimmik kajumissaataanersut aamma avatangiisini ajornartorsiutit eqqakkanut atasut killilernisaat ilanngullugu, aammalu nalilertariaqarluni igitanut elektronikkimeersunut akiliteqartitsisarneq eqqakkat taakkua ajornartorsiutaasarnerannut aaqqiissutaasinnaasoq.

§ 35d-mut.

§ 35d-mi pineqarpoq igitat peerneqarnerannut atatillugu akissaajaatit matunissaannut kommunalbestyrelsip akiliutinik aalajangiisinnatitaanera. Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8, imm. 2 ullumikkut akiliuteqaqqusinermut tunngaviusoq ersarinngitsorujussuuvoq. Ilaatigut nalornissutigineqartarsimavoq akiliuteqaqqusinermut ilaasinnaanersut. Siunnersuummi § 35d-p oqaasiliorneqarneratigut ajornartorsiut tamanna pitsangorsarneqassaaq eqqaaveqarnerullu tungaatigut malittarisassat ersinnerulerlutillu takulertoruminarnerulissapput.

Avatangiisit pillugit peqqusummut atuuttumut aalajangersakkap ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, siunnersummut nalinginnaasumik nassuaatini allaaserineqartutut avatangiisintut aningaasartuutit allatut isigineqartalernerannut takussutissaassamat. Eqqakkanik uninngatitsinermut aningaasartuutinut ilaapput uninngatitsivimmik pilersitsineq ingerlatsinerlu, kiisalu

sumiiffimmik saliinermut, nakkutilliinermut pilersitseqqiinermullu aningaasartuutit, ulloq taanna sanaartorfik atorunnaarsinneqarpat.

§ 35d-mi aalajangersakkani immini oqimaaqatigiinneq tunngaviuvoq. Tunngavigisami tunngavineqarpoq akiliutigeqqusat eqqakkat passunneranni akissaajaaterpianut takussutissaassasut. Tassalu imaappoq akissaajaatit kommunalbestyrelsits ataasiakkaat eqqakkanik passussinerannut peersinerannullu tunngasut tamarmik akiliummum ilanngunneqarsinnaanerat. § 35d, imm. 1, nr. 1-4-ip oqaasiliornisaanut maanna siunnersuutaasoq malillugu akiliutip aalajangernissaani inerlatsinermut aningaasaliinermullu akissaajaatit, kiisalu paasissutissat katarsornerannut akissaajaatit kiisalu matuneqarsinnaapput kommunip eqqakkanik piiaaneranut toqqaannartumik tunngagunik.

Kommunalbestyresit namminneq aalajangissavaat eqqakkanut tunngasut qanoq annertutigisumik akiliutitigut aningaasalersugaanissaat kissaatiginerlugu. Taamaattoq kommunalbestyrelsip qaqqugukkulluunniit akiliutit angissusiata naatsorsorera tunngavigisaalu nassuiarsinnaasariaqarpai. Akiliutigeqquneqartut taamaallaat takutissavaat kommunip igitanik peersinermut tunngatillugu akissaajaaterpiai, uninngatitsiviulli atorunnaarsinneqarneranut suliareqqinnejarneranullu aningaasartuutit ilanngunneqassagaluarpata, kommunip takutissinnaasariaqarpaa tamatuma naammaginartuunera. Kommunalbestyrelse igitat passunnerannut tassungalu tunngasunut akissaajaatit uppernarsarsinnaasani sipporlugit akileeqqusisinnaanngilaq.

Innuttaasup kialuunniit imaluunniit suliffeqarfip qaqqugukkulluunniit paasiumasinnaavaa ingerlatat suut akiliutikkut matuneqarnersut aammalu kommunalbestyrelsip tamatumunnga tunngatillugu akissaajaaterpiai paasiumasinnaallugit. Aalajangersakkatut allatuulli akiliutit pillugit aalajangiinerit Inatsisartut Avatangiisit illersorneqarnerat pillugu Maalaarnermut ataatsimiititaannut suliassanngortinneqarsinnaapput, tak. avatangiisit pillugit peqqussummi § 41.

§ 35d, imm. 2 naapertorlugu, eqqagassanut akiliuteqartitsinerit inummut, suliffeqarfimmut, sullissiveqarfimmut imaluunniit umiarsualivimmut nunaminertamik atuisussanngortinnejartunut imaluunniit nunaminertamik atuisussaatinnejartunut, eqqakkat pilerfiinut, isumagisassanngortinneqassapput. Aalajangersagaq taanna, pisumi aalajangersimasumi illuutimik piginnittup imaluunniit attartortup, kommunip eqqakkanut akiliuteqartitsinerut akiliisussaatitaasunut nalornisoortoqarnissaa pillugu ilanngunneqarpoq.

§ 35e-mut

Inatsisartut peqqussutaanni § 34 malillugu imerpalasut akoorutilu mingutsitsisartut immamut imermullu akuliunneqarnissaat inertequaavoq, kisianni igitat nunami mingutsitsinermik kinguneqarsinnaasut uninngatitaanerannut inerteqquteqanngilaq. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq silaannaap, erngup, sikup, qaqgap nunallu mingutsinnejarnissaat ataatsimoortillugit § 35e-mut ilaangunneqassasut.

§ 35e-mi pineqarput akoorutit, nioqqutissiat atortussallu silaannarmik, imermik, sikumik, qaqqamik nunamillu mingutsitsisinnaasut. § 35e, imm. 1, nr. 1 malillugu tamakkua nunamut siumulluunniit assaateequsaanngillat. § 35e, imm. 1, nr. 2 malillugu nunamut sikumulluunniit kuutsillugilluunnit uninngateequsaanngillat aamma § 35e, imm. 1, nr. 3 malillugu nunap iluanut kuutseqqusaanngillat.

Inerteqqummi ilaatinneqanngilaq angerlarsimaffinniit imeq igitaq nalinginnaasoq § 34, imm. 2 –mi malittarisassat malillugit nuamut aniatinneqarsinnaasoq.

§ 35e malillugu mingutsitsinermut inerteqqut atorneqassaaq, eqqakkanik pilersitsioq igitassanik amerlasuunik uninngatitaqarpat uninngatitsinerlu mingutsitsinermik kinguneqaratarsinnaappat, soorlu eqqakkat uninngatinneqarfianniit aniasoqarpat imaluunniit oliap nappartatoqai oliamik imallit arriitsumik ernarpata imatullu inissisimallutik upperatarsinnaallutik.

§ 35e-tut siunnersuut aamma suliffeqarfiit immikkut annertuumik mingutsitsisut akuerineqartarerat pillugu § 16-imut ikorfartuutaavoq. Siunnersummi erseqqissarneqarpoq malittarisassaq pingaardeq tassaasoq avatangiisit mingutsinneqarnerat inerteqqutaasoq, aammalu mingutsitsisunik ingerlataqartoqassappat §§ 16-20-mi malittarisassat malillugit Naalakkersuisut akuersinerat pisariaqartoq.

Eqqakkanut katersiviit uninngatitsiviillu, tamatumani ilanngullugit katersuisarfiit, eqqaaveqarfiit uninngatitsiviillu immikkut ittu imerpalaasunut kiviorartunut sinnikunulluunniit atorneqartut kiisalu oliamit akoorutissanillu igitanik tigooraaviiit suliffeqarfiit immikkut annertuumik mingutsitsisut sanaartukkallu akuerineqartariaqartut nalunaarsorfianni ilaapput, tak. Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiit immikkut annertuumik mingutsitsisut il.il. avatangiisitigut akuerineqarnissaat pillugu nalunaarutaanni nr. 11-im 20. august 2004-meersumi § 16, imm. 2 tunngavigalugu pilersitami malittarisassat. Akuerineqareermanissamik piumasamut ilaapput suliffeqarfiit nutaat imaluunniit suliffeqarfiit pioreersut allanngortinneri annertusinerilu, ksianni sanaartukkatt pioreersut, soorlu eqqaavitoqqat, nalunaarummi malittarisassat malillugit akuerineqarnissamik qinnuteqarsinnaallutik. Peqqusummili § 17 malillugu Naalakkersuisut sanaartukkatt pioreersut akuerineqarnissaat pillugu malittarisassiorsinnaapput immikkut mianerisassaqarpat, tamatumani ilanngullugu mingutsitsisoqarsinnaanera.

§ 35f-imut.

§ 35f-imi pineqarpoq igitat eqqunneqarnerata inerteqqutaanera siunneqarporlu igitat uninngatitassat ikuallatassallu eqqunnerannut Kalaallit Nunaata illersugaanissaa. Igitat Kalaallit Nunaannut eqquuneqarnerannut inerteqqut igitant assigiinngitsunut tamanut atuuppoq, pineqanngippata igitat atoqqinmeqarnissaat siunertaralugu igitat navianaateqanngitsut eqqunneqarnerat.

Aalajangersagaq aamma Baselimi isumaqtigiiissutp piviusnngortinnerata ilagaa, tassani pineqarluni igitat navianartut kalaallit inatsisaanni eqqunneqarnerat

anninnejnarallu. Baselimi isumaqatigiissut 1994-imi Danmarkimit akuerineqarpoq Kalaallit Nunaat immikkut piumasaqartinnagu.

Baselimi isumaqatigiissummi malittarisassat pingarnerit tassaapput igitat navianartut suulluunniit illuatungerisammit illuatunerisamut ingerlateqqinnejrsinnaanngitsut taaneqartup kingulliup allaganngorlugu ersarissumillu nassiussap tigunissaq akuerisimangippagu, tak. Baselimi isumaqatigiissummi artikel 4. § 35f, imm.2 siunnersuutaasoq malillugu igitanik eqqussineq taamaallaat pisinnaavoq igitat navianartuunngitsut atoqqinnejrarnissaat siunertaralugu equunnejnarerat pineqarpal, eqqussinerlu Naalakkersuisunit akuerisaappat. Igitat navianartuunngitsut eqquunissaata akuerineqarnissaanut qinnuteqaat Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfimmuit ingerlatinnejrassaaq. Qinnuteqaat allaganngugaassaaq ilanngunnejrassappullu igitat katitigaanerat, annertussusiat atoqqinissaanullu pilersaarut pillugit paasissutissat, tamatumani ilanngullugit igitamik atorneqaqqittussamik tigusisoq suliarinnitorlu pillugit paasissutissat.

§ 35f, imm. 3 siunnersuutigineqartoq Baselimi isumaqatigiissutip 1995-imi allanngortinneqarneranut Naalakkersuisut 7. januar 1998-imi akuerisaannut tunngatillugu isigineqassaaq. Baselimi isumaqatigiissutip allanngortinneqarneratigut inerteqquaalerpoq igitat navianartut nunanit bilag VII-miittuniit bilag VII-iinngitsunut tunineqartarnissaat. Nunat bilag VII-miittut ilagaat OECD; nunat EU-miittut kiisalu Liechtenstein.

Nr. 11-mut.

Igitat ajornartorsiutaanerata pitsaanerpaamik aaqqinissaanut ataatsimoortumik takussutissaqarnissaq pilersaarusrornerlu tunngaviummata Naalakkersuisut inissisimanerat pillugu malittarisassaq ilanngunnejrarpooq. Igitat nalunaarsornerallu pillugit pilersaarusrorneraq qanoq iliorluni ineriartortinneqassanersut soqutigisariaqalerput. 1996-imi siullermeerutaasumik igitat suliarinissaannut pilersaarut pingarneq nunamut tamarmut atuuttussaq suliarineqarpoq. Igitat suliarinissaannut pilersaarut taanna 2003-mi nalilersorneqarpoq, nalilersuinerlu taanna tunngavigalugu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfiuup igitat suliarineqarnerat pillugu siunnersuut nutaaq suliaralugu ingerlappaa. Igitat suliarineqarnerat pillugu pilersaarummi pingarnermi maannakkut Kalaallit Nunaanni eqqakkat passunnejrnerat atuuttoq nalilersorneqassaaq tamatumalu peqatigisaanik siunissamut isigisuussalluni aammalu piffissami aggersumi anguniakkat suliassallu eqqakkanut pilersaarummiittut ilusilissallugit. Tamanna tunngavigalugu piffissamut ingerlatanullu pilersaarusiortoqassaaq. Taamaattumik Naalakkersuisut § 36b, imm. 1 naapertorlugu ukiut samanngorneri tamaasa eqqakkat suliarineqarnerannut pilersaarusiortassapput ukiuni aqqaneq marlunni tulliuttuni igigat passunnejrnerat pillugu.

Aamma igitat suliarineqartarnerat pillugu pilersaarummi taamaattumi aaningaasatigut allafitsigullu aqutsinikkut kingunissat igitat suliarineqarnerannut

pilersaarummi missingernerata piviusunngortinnissaata kommuninut
Naalakkersuisunullu kingunissai nassuaatigineqartariaqarput.

Kommunit igitanik nalunaarsuinerat peqataassaaq nunatsinni tamani tamaani igitat amerlassusiata, suunerata passunneqariaasiatalu tamakkiisumik takusinnaalernissaannut. § 36b, imm. 2 malillugu kommunit igitanut pilersaarutaasa suliarineqarnerat pillugu malittarisassiussapput. Naalakkersuisut pilersarusiorfigissavaat kommunit igitat pillugit pilersaarutaasa imarisaat, piffissalersuinerit periaatsillu pilersaarutit suliarineqarnerannut tunngasut aamma kukkunersiuinermut malittarisassat. Aamma Naalakkersuisut malittarisassiorfigissavaat kommunini igitat pilersarusiornerannut suut tunngaviussanersut. Kiisalu Naalakkersuisut malitrisassiorfigissavaat paasissutissat suut kommunit igitanik nalunaarsinermut pilersarusiornermullu ilagitillugu katersussaneraat Naalakkersuisunullu nassiullugit.

Nalunaarsuinermi illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani katersuinermut ingerlatitseqqinnermullu aaqqissuussinerit ilaassapput, maannatuuttunut pilersaarutinullu tunngasut, tamatumani ilanngullugit atueqqinnissamut aaqqissuussinerit. Tamatuma saniatigut igitat amerlassusiat, suunerat atortussallu amerlassusiat pillugit paasissutissat ilaassapput.

Aamma pilersaarummi takuneqarsinnaassapput igitanik tigsuinissamut, passussinissamut atueqqinnissamullu, sanaartukkut pioreersut pilersaarutaasullu iniisimaffii, igitat tunniussat amerlassusiat, passussisinnaassuseq sanaartukkallu qanoq sivisutigisumik atasinnaanera. Sanaartukkap sullissinermut nunataa, tassa illoqarfip ilai suut, nunaqarfifit il.il. ilaanerat allanngornissaanillu pilersaarutit nalunaarneqassapput. Sanaartukkap aningaasaqarnera, avatangiisitigut pitsaassusia sanaartukkallu avatangiisintut qanittunut sunniinera pillugit ilisimatitsisoqassaaq.

Nr. 12-imut.

Avatangiisit illesorneqarnissaat pillugu Inatsisartut peqqussutaanni maanna atuuttumi § 40 tunngavissaqartillugu Inatsisartut maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliamik pilersitsissapput pingasunik ilaasortalimmik, taamatuttaaq Inatsisartut ataatsimiitaliamut siulittaasumik ilaasortanillu marlunnik toqqaassallutik.

Siunnersuutigineqarpoq, maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliaq siunissami avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliamik taaguiteqalissasoq. Taagutip allanngortinneqarnissaanik siunnersuuteqarneq taamaallat pivoq taassuma oqartussaaffeqarfinik ersiuteqassammat taamatuttaaq maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliap ulluinnarni qanoq taagorneqartarnissaa naapertorlugu.

§ 40-p oqaasertaasa allannguuteqartinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni inatsiseqartitsineq avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliap qanoq sulineranut naapertuuttunngorniassammat. Eqqarsaetersornarpoq Inatsisartut peqqussutaata siunertarimmagu, avatangiisit

pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliaq inatsisiliortartunit pilersinneqarmat, imaattaruartoq, ataatsimiitaliaq oqartussaasunit pilersinneqartaruartoq.

§ 40, imm. 1-imi siunnersuutigineqartumi tunngavissalerluni Naalakkersuisut avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliamik pingasunik ilaasortalimmik pilersitsissapput. Inatsisartut inassuteqareernerisigut Naalakkersuisut ataatsimiitaliamut siulittaasumik ilaasortanillu marlunnik toqqaassapput, taakkunannga ataaseq KANUKOKA-mit inassuteqaatigineqassalluni.

§ 40, imm. 2 naapertorlugu, avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliami ilaasortaq kinaluunniit Naalakkersuisunut ilaasortaassanngilaq.

§ 40, imm. 3 naapertorlugu siunnersuutigineqarpoq, avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliap Inatsisartut qinigaaffiisa piffissartaat malissagaa. Ataatsimiitaliaq atuutilissaqq Inatsisartut nutaat qinigaareerpata katersuutereerpatalu ataatsimiitaliamullu siulittaasussamik inassuteqareerpata. Qinigaaffiup nalaani Naalakkersuisut tunuarpata, Naalakkersuisut nutaat toqqarneqareerpata avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliamik toqqaasoqassaaq.

Inatsisartunut nutaamik qinersisoqareerpat, avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliap ilaasortaasa inissiterneri Inatsisartut piumasaannut naapertuuttariaqanngillat. Tamatuma kingunerissavaa, ataatsimiitaliap sulinini kinguartikkallassagaa ilaasortat nutaat toqqarneqareerpata. Allattoqarfimmili suli akissuteqaatinik sulianillu suliariinnitarerit allat ingerlanneaannassapput, soorluttaaq avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliap suliassat nukinginnartut suliarisinnaasassallugit, tamatumani tunngavissiuinerit pineqanngippata, assersuutigalugu maalaaruteqarfissap allallu piffissarititaasa qaangiunnerat peqqutigalugu maalaarummik itigartitsinerit.

§ 40, imm. 4 naapertorlugu avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliamut immikkut ilisimasalimmik ilaatitaqartoqarsinnaavoq. Pissusissamisoortuuvoq avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliamut immikkut ilisimasalinik aalajangersimasunik ilaatitaqartoqartarnissaa, ulluinnarnilu sulinissami najoqqutassiamut tamanna aalajangersaavigineqassalluni. Suliat ataasiakkaat suliarineqarneranni pisariaqarfiatigut immikkut ilisimasalinik pisariaqartunik aggersaasoqarsinnaasassaaq.

Avatangiisit pillugit maalaaruteqartarfittut ataatsimiitaliaq § 40, imm. 5-imi tunngavissaqarluni, ulluinnarni suleriaasissamik, inatsisartut peqqussutaanni killissarititat iluanni, aalajangersaassaaq.

§ 41, imm. 1, nr. 4 nutaaq peqqussummut atuuttumut ilangunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut § 41, imm. 3, nr. 3-p oqaasilornera naapertuitinngitsoq iluarsineqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

§ 41-mi pineqarpoq inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu imaluunniit taanna tunngavigalugu malittarisassiat. § 41, imm. 1-im i takuneqarsinnaavoq naammagittaaliutit Inatsisartut naammagittaalliorneq pillugu ataatsimiititaannut peqqussummi atuummi § 40 malillugu pilersitaasumut ingerlatinneqartassasut.

Avatangiisit pillugit peqqussummi atuuttumi naammagittaalliorsinnaatitaasut ikittuinnanngorlugit killiligaapput. Naammagittaallirosinnaatitaasoq tassaavoq aalajangiinermi pineqartoq, tak. § 41, imm. 1, nr. 1, embedsleqegeqarfik, tak. § 41, imm. 1, nr. 2 aamma § 41, , nr. 1, nr. 3 malillugu kinaluunniit nammineq soqutigisaqarsorineqartoq imaluunniit suliap inerneranut annertuumik soqutigisaqartoq. Naammagittaalliorsinnaasut taaneqartut kingullit peqqussut atuttoq malillugu suliani aalajangersimasuni amerlasinnaapput killileruminaallutillu, taamaattumik siunnersuutigineqarpoq oqaaliliornera iluarsineqassasoq taamaalilluni suliap inerneranut soqutigisaqarneq soqutigisaqarnertut pingaarutilimmillu soqutigisaqarnertut nalilerneqassalluni.

Oqaatigineqassaaq inuit ataasiakkaat soqutigisaqaqtigiit kattuffii suliffeqarfiillu naammagittaaliorsinnaatitaasinnaammata.

Naammagittaalliorsinnaatitaasunut maannakkut ilangunneqarput peqatigiiffit kattuffiillu sukisaarfiusartut pingaarutillit isumaginerannik soqutigisaqarnermik siunertaqartut, tak. § 41, imm. 4.

Aalajngersakkami siunniussaavoq peqatigiiffit kattuffiillu maalaarsinnaatitaasut ikippallaassanngitsut. Peqatigiiffit kattuffiilu pinngortitap avatangiisillu illersornisaannik siunertaqartut naamagittaaliorsinnaatitaasunut ilaatinneqassapput. Peqatigiiffit kattuffiillu anguniakkatik malillugit Kalaallit Nunaanni tamarmi ingerlatrisut aalajangersakkat nunamut tamarmut sumiiffimmullu sunniutillit naammagittaalliuutiginissaannut pisinnaatitaassapput. Peqatigiiffit katufiilu sumiffinniittut anguniakkatik malilugit sumiiffimminniinnarminni suliniartut nunap immikkoortuanut suliffigisaminut aalajangerit tunngasut pillugit naammagittaaliorsinnaatitaapput. Siunnersummi siunniunneqarpoq sunngiffimmi soqutigisat silittumik paasineqassasut innuttaasut sunngiffimminni soqutigisaattut.

Siunnersummi anguniakkap tunulequtigaa peqatigiiffit kattuffiillu soorlu eqiingallutik pinngortitamik atuisut, kisianni pinngortitaq avatangiisillu pillugit kattuffittut taaneqarsinnaanngitsut aamma naamagittaaliorsinnaatitaassasut inatsisartut peqqussutaat taannalu tunngavigalguu nalunaarutit naapertorlugin aalajangikkat pillugit.

Århusimi isumaqatigiissummi innuttaasut avatangiisitigut pisiinnaatitaaffi pillugit avatangiisinut suliassaqarfinni paassisutissanik, tusarniaanissamik sunniuteqaqataanissamillu assigiissaarutinik tunngaviliisoqarpoq. Maalaaruteqarsinnasut amerlineqarnissaannut siunnersuut Århusimi

isumaqatigiissummi artikel 9 tunngavigitinneqarpoq naammagittaalliateqarnissamut eqqartuussisutigullu misiliinissamut tunngasunik, isumaqatigiissutilli atuutilersinneqarnissaata piumasaqaatigissavaa kalaallit inatsiseqartitsineranni assigiissaarutinik allanik ilangussisoqarnissaa.

Naammagittaaliuutit naammagittaaliornermut Inatsisartut ataatsimiitaannit suliarineqartassapput inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 40 malillugu. Naamagittaaliornermut ataatsimiititap suliami aalajangersimasumi aalajangissavaa naamagittaalorsinaatitaanermut piumasaasut naammassineqarsimanersut.

Nr. 14-imut.

Maannakkut § 44, imm. 1 malillugu pingaarnertut naamagittaaliuut akuerineqarnermut, pisinnaatitaaenrmut, peqqussummut inerteqqummulluunnit kinguartitsisuussaaq naammagittaaliornermut ataatsimiititap aalajngiinissaata tungaanut. Immukkut peequsstuinut inerteqqutinullu tunngatillugu naamagittaaliuutip kinugartitsinermik sunniuteqarnissaa pingaaruteqarpoq, tassami taamaanngippat naamagittaaliuut akuttunngitsumik pingaaruteqanngissinnaammatt peqqussut inerteqqulluunnit ingerlaannaq malinneqanngippat.

Naapertuuttuungilarli akuersissutit pisinnaatitsissutillu naamagittaaliortup kingursaanermik kingunilimmik malittarisassanut ilaanerat. Ulluinnarni kinguneraa pilersaarutit akuerisat, soorlu ruujorit pioreersut atorlugit imermik igitamik annerusumik aniatitsinissaq, piffissap nammagittalliorfissap naannginnerani naammagittalironermullu ataatsimiititap naamagittaaliutaajunnartunut aalajangiinginnerani. Kinguarsaataasumik kinguneqarneq pingaartumik ajornartorsiutinik kinguartitsinernillu pilersitsissaaq suliffeqarfinnut aallartitsiniartunut sanartukkanilluuniit annertusaaniartunut §§ 16-20 malillugit suliffeqarfiusp immikkut annertuumik mingutsitsisup akuerinissaa pillugu malittarisassanut ilaasumut.

§ 44-mut allanngortitamut ilangullugu peqqussuteqarnermi inerteqquteqarnermilu naamagittaaliuut kisimi kinguartitsinermik sunniuteqarsinnaavoq. Tamatumuuakkut pisinnaatitsissutit, akuersissutit immikkullu akuersissutit ingerlaannaq atorneqarsinnaapput, naamagittaallironermut piffissarititap ingerlanerani naamagittaaliuutip takkunnera apeqqutaatinngagu. Taamaattoq psinnaatitsissut nalunaarutigineqartoq nammineq akiligassatut atorneqassaaq naamagittaaliuutip suliarineqarnerata inernera aarlerinaateqarsinnaakkuni, tak. § 44a.

§ 44, imm. 2 naapertorlugu oqartussaasoq peqqussumvik inerteqummilluunnit aalajangiisoq aalajangiisinnavaoq aalajgniineq inerlaannaq atorneqalissasoq naamagittaaliutigineqarakuarluni. Aalajangersagaq atorneqassaaq pissutsit immikkut ittu pisariaqartippassuk, tamatumani ilangullugu mingutsitseriataarnissap killilernissaa.

§ 44-mi malittarisassat erseqqissarumallugit siunnersuutigineqarpoq § 44a inatsisartut peqqussutaannut nuaatut ilanngunneqassasoq. § 44a-mi erseqqissarneqarpoq pisinnaatisitsissumut, akuersissummut immikkulluunniit akuersissummut naammagittaalliorneq kinguarsaammik kinguneqassanngitsoq Naalakkersuisut allatut aalajangiisimanngippata. Naalakkersuisut immikkut ittumik periarfissinneqarput akuersissutit ilaasa akuerinissaannut, soorlu suliffeqarfinnut assigiinnut tamanut akuersissutit imaluunniit sanaartukkanut aalajangersimasumik piissusilinnut akuersineq piffissap maallarfissap naannginerani atorneqassanngitsoq. Naalakkersuisut aamma pisinnaanitaapput malittarisassiuutissalugu maalaarut kinguartitsinermik kinguneqassasoq. Aalajangersagaq atorneqassaaq ajornartorsiutit immikkut ittu ilimagineqarsinnaappata, sanaartugaq aallarteriigaq ajornaartorsiutaalersinnaasoq ilimagineqarpat kingusinnerusukkut allanngortinnissa pisariaqarluni, soorlu sanaartukkat immikkut annertusussillit aakisoqisulluunnit pineqartillugit sanaartukkap avatangiisunut iluarseeqiineqqrsinnaangitsumik kinguneqarneratigut imaluunniit sanaartukkap sumiiffimmi pingaarutilimmik inneratigut.

§ 44a, imm. 1-mi aalajangersakkap kingunerissangilaa naammagittaaliorsinnatitaaffiup pisinnaatisissutip, akuersissutip immikkulluunniit akuersissutip allanngortitsisinnaaneranik imaluunniit atorunnaarnissanik piumasaqarnera.

Nr. 15-imut.

Allannguut inatsisartut peqqussutaanni suliniutit pillugit malittarisassat ilassuteqarnisaata kingunissannut tunngavoq.

Pineqatissiissutissat ppillugit aalajangersakkat pisstunit Inatsisartut peqqussutaata atulereernerani pisunut tunngasuovoq.

Nr. 16-imut

Siunnersuutigineqarpoq § 47-mut atuuttumut ilanngunneqasasoq § 47, imm. 2 nutaaq tamatumuuakkut ersarissumik tunngavissaqalerluni ataqtigiainnut ataatsimoortunut pineqaatissiinissamik malittarisassiornissaq inatsisartut peqqussutaat malillugu.

§ 2-mut

Siunnersuutigineqarpoq inatsisartut peqqussutaat 1. januar 2008-mi atuutilissasoq.

Namminerosnerullutik Oqartussat eqqakkat peerneqarnerat pillugu nalunaarutaat nr. 28 17. september 1993-mimeersoq Namminersornerullullu Oqartussat oliamit akoorutissanillu igitat pillugit nalunaarutaat nr. 29 17. september 1993-imeersoq ilaatigut § 7, imm. 1, nr. 4 malillugit pilersitaapput.

§ 7, immikkortoq 1, normu 4 siunnersummi matumani 35b-mik taarserneqassaaq. Aalangersakkat § 7, imm. 4, nr. 4-mi atuuttut siunnersummi matumani § 35-mik taarserneqassapput. Nalunarutit inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 7, imm. 1 , nr. 4 malaiallugu pilersitaasut atuutiinassapput maanakkut imaluunnitt inatsisartut peqqussutaat allat tunngavigalugit allanngortinneqarigatik atorunnarsinneqrigatilluunnit. § 35b siunnersutigineqarpoq ilangunneqassasoq ersarinnerusumik tunnaveqalerumalluni ikkut 7, imm. 1, nr. 4-mit inatsisartut peqqusstaanni atuuttumit ersarinnerusumik tunngaveqalerumalluni. Eqqarsaataavoq siunnersuut manna atulerniariarpat eqqakkat pillugit nutaamik nalunaarusirotoqassasoq.